

Kıymetli okurlarımız,

Gün geçmiyor ki İslam coğrafyası üzerine Müslümanlar üzerine yeni bir oyun oynanmasın, yeni zulümler yapılsın. Elbette Müslümanlar olarak bizler sınanmak için yaratıldığımızı iman ederiz.

"Andolsun ki sizi biraz korku ve açlık; mallardan, canlardan ve ürünlerden biraz azaltma (fakirlik) ile deneriz. (Ey Peygamber!) Sabrederleriniz müjdeli!"

İşte bu imtihan türlerinden başarıyla çıkmamız gerek. Ancak ümmet olarak imtihan sonuçlarımız pek parlak değil. Bahsettiğimiz türlü oyunlar, tezgâhlar, ümmetin dağınık olması, kâfirlere karşı gösterilmesi gereken izzetli ve şiddetli duruşun birbirlerine karşı gösterilmesi nedeniyle başarıyla uygulanıyor. Yeryüzünde 1 buçuk milyar aşan Müslüman nüfus bir ve beraber olsa kim Müslümanlarla uğraşmaya cesaret edebilir? Zalimlerin hangi oyunu tutar? Ama halkı Müslüman olan ülkelerin yöneticileri zalimlerle işbirliği yapınca işte o zaman planlar rahatlıkla uygulamaya konulabiliyor. Müslüman halkların artık bu gidice dur demesinin zamanı gelmiştir. Trump'ın, Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak kabul ve ilan etmesiyle Türkiye'nin dönem başkanlığı olduğu İslam İşbirliği Teşkilatını Kudüs özel gündemiyle toplaması İslam coğrafyasında özlendi birlikteliği gerçekleştiren noktasında bir umut oldu. Ancak alınan kararların ne kadar sahaya yansıtacağı ve bu ülkelerin Amerika ve İsrail ile olan ilişkilerini ne düzeyde devam ettireceklerini bekleyip göreceğiz. Neden Kudüs önemli;

Çünkü Kudüs, ilk kiblemiz, ikinci mescidimiz ve üçüncü haremimiz Mescid-i Aksa'yı bağrında barındırmaktadır.

Çünkü Kudüs, İsrâ ve Miraç mucizelerinin gerçekleştiği beldedir. Peygamber Efendimiz (sav) Mescid-i Aksa'da bütün peygamberlere namaz kıldırılmış ve Allah (c.c) nün huzuruna buradan çıkmıştır.

Çünkü Kudüs, 400 yıl Osmanlı himayesinde

kalmış ve bu döneme ait yüzlerce tarihi eseri içinde barındıran bir İslam şehridir. Bu eserlerin bir çoğu camii ve mescitlerden oluşmakta ve Kudüs'ün İslami kimliğini yansıtmaktadır. Bu eserlerin yok olması Kudüs'ün İslam kimliğinin yok olması demektir.

Çünkü Kudüs halkı her geçen gün işgalci İsrail devleti tarafından bilinçli bir şekilde yoksullaştırılmaktadır.

Çünkü Kudüs ve civarında yaşayan Filistinli Müslümanların evleri yıkılmakta, işyerleri kapanmakta, tarım arazileri işgalciler tarafından yakılmaktadır.

Çünkü Kudüs'ün İslami kimliği yok edilerek Yahudileştirilmek istenmektedir.

Çünkü Kudüs, müminlerin unuttuğu fakat gayrimüslimlerin hiç boş bırakmadığı bir yerdir.

Çünkü Kudüs, haksız bir işgal altındadır.

Ve **Çünkü** Kudüs kurtulursa dünya kurtulur.

Biz de bu ay elbette gündemimizde Kudüs olması hasebiyle Kudüs yazılarına ağırlık verdik. Müslümanlar olarak Kudüs ve Filistin özgürlüğüne kavuşuncaya dek bu konuyu unutmayaçağımız ve unutturmayacağız.

Abdullatif ACAR'ın "Camiler Hayatın Merkezidir" başlıklı yazısında, Müslümanların camiyle olan ilişkisinin nasıl ve ne düzeyde olması gerektiğini bize hatırlatıyor.

Muhammed İmamoğlu'nun "İbn Teymiyye'nin Hayatı Ve Tasavvufa Dâir Görüşleri" yazı dizisi bu ay da devam ediyor. Yine Ömer Köşü'nün "Allah(cc.) Yolunun Yardımcıları" yazısının ikinci ve son bölümünü de dergimizde okuyabilirsiniz. Bir sonraki sayıda buluşmak üzere Allah'a emanet olun.

genc BİRİKİM

Yıl: 19 Sayı: 221

**Sahibi ve Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü**
Ali KAÇAR

Genel Yayın Yön.
Ali KAÇAR

Yazışma Adresi
Peyami Safa Mah.
356. Cad. No:25/A
Mamak - ANKARA

Yayın Türü
Yerel, Süreli

Yönetim Yeri

Peyami Safa Mah.
356. Cad. No:25/A
Mamak - ANKARA
Tel : (0312) 229 67 18
Fax: (0312) 229 67 19

Dizgi & Tasarım
Genç Birikim

Baskı

Besabes Matbaacılık /ANKARA
Tel: 0312 395 09 34
www.besabes.com.tr

Baskı Tarihi:
20.12.2017

Değerli Okuyucularımız/Yazarlarımız,

Yazılarınızı Times New Roman karakteriyle 12 punto büyüklüğünde yazılmış olarak, sayfanın sağ, sol, üst ve alt boşlukları 2,5 cm, satır aralığı: tek ve iki yana yaslanmış olarak göndermenizi; yazılarınızın en az 2 en çok 4 sayfa olmasını, yazınız 4 sayfadan fazla ise 2 veya daha fazla olarak bölümlenmiş şekilde göndermenizi rica ederiz.

web : <http://www.gencbirikim.net>
e-mail : gencbirikimdergisi@gmail.com

Abone Şartları:

Yurtiçi abonelik için 1 yıllık abonelik ücreti olan 50 TL'yi Yurt dışı abonelik için 1 yıllık abonelik ücreti olan 75 TL'yi ADNAN BOZAN - IBAN NO:TR60 0020 3000 0075 4150 0000 02 no'lu hesaba veya Ramazan DEMİRHAN 6157119 no'lu posta çeki hesabına yatırmanız ve Posta Çeki alındı belgesinin fotokopisini ve adresinizi İlk Sokak No: 22/B Sıhhiye /ANKARA adresine göndermeniz yeterlidir.

Bu sayımızda...

- 3 **Kelebeklerin Kanat Çırdığı Mekân: KUDÜS**
Fatih ÖZKAN
- 6 **Selaheddin'den Ahmet Yasin'e Ümidi Diri Tutmak**
Molla MANSUR
- 10 **Kudüs'e Aksa'ya İhtiyacımız Var**
Hayriye BİCAN
- 12 **Kudüs Coğrafyası ve Tarihi**
Mirasimiz.org.tr
- 21 **Ayağa Kalk!**
Taha Oğuzhan KILAVUZ
- 23 **Müslümanlarla Dayanışma Platformundan Kamuoyuna Duyuru**
Müslümanlarla Dayanışma Platformu
- 25 **Sevgi Üzerine**
Fatih PALA
- 29 **Camiler Hayatın Merkezidir**
Abdullatif ACAR
- 37 **Allah ve Rasülü Bir Konuda Hüküm Vermişse...**
Ömer Faruk ÇAKICI
- 41 **İbn Teymiyye'nin Hayatı ve Tasavvufa Dâir Görüşleri-III**
Muhammed İMAMOĞLU
- 48 **Allah(cc.) Yolunun Yardımcıları-II**
Ömer KÖŞÜ
- 55 **Ne'yi Sorarsak O Başımıza Gelir**
Ümit Bekir DURDU
- 56 **Az Uyumanın Faydaları, Çok Uyumanın Zararları**
Rumessa DOĞRU
- 58 **Niye Okudun O Zaman?**
Betül BAYRAKTAR
- 59 **Devamsız Canlar**
M. Cihat BATMAZ
- 61 **Hey Kardeşim Bakar mısın!**
Beyza Nur KARAKUŞ
- 63 **Ümmeti İntifada Diriltir**
Mücahid Aydın ASLANTAŞ
- 64 **YÂR AKSA!**
Fatih PALA

Kelebeklerin Kanat Çırdığı Mekân: KUDÜS

Fatih ÖZKAN

Velhasıl; Dava ve kader birdir. Gelecek ve müjde de birdir.

'Çünkü ben karanlıklardan nefret ediyorum. Karanlığa lanet etmeyenlerden de nefret ediyorum'

Kudüs yaralı bir güvercin gibi sekmekte rüyalarımızda. Zihnimiz hep bembeyaz kanatlarına takılıp uzaklara dalmakta. Şair ince bir tüle benzetiyor ya Kudüs'ü çok da iyi ediyor. Bu tül öyle bir tül ki bir yandan çaresizliğimizi örtüyor diğer yandan da Kudüs'ü bir gelin gibi yüreğimize oturtuyor. Rüzgârın her esişinde Kudüs'ten bir ah kalkıp kulaklarımıza ulaşıyor. Baktığımız her manzara sanki Zeytin Dağı'nın bir yansıması. O yansıma ki içinde özgürlük ve aşk dolu en meşhur porte

Kudüs yaralı bir güvercin gibi sekmekte rüyalarımızda. Zihnimiz hep bembeyaz kanatlarına takılıp uzaklara dalmakta.

Şair ince bir tüle benzetiyor ya Kudüs'ü çok da iyi ediyor. Bu tül öyle bir tül ki bir yandan çaresizliğimizi örtüyor diğer yandan da Kudüs'ü bir gelin gibi yüreğimize oturtuyor. Rüzgârın her esişinde Kudüs'ten bir ah kalkıp kulaklarımıza ulaşıyor. Baktığımız her manzara sanki Zeytin Dağı'nın bir yansıması.

dünyamızda. Kudüs her yağmur damlası ile konmakta yanaklarımıza; 'neredesin artık ey sevgili, gel' demekte içten içe...

İsrail Devleti'nin kurucusu David Ben Gurion 1948 yılında şöyle diyor. "Filistin'in bugünkü haritası, İngiliz manda yönetimi tarafından çizilmiştir. Yahudi halkının, gençlerimizin ve yetişkinlerimizin yerine getirmesi gereken bir başka haritası vardır. Bu harita Nil'den Fırat'a kadardır." Nil'den Fırat'a onlarca devletin

bağımsızlığını elinden almak ve hepsini kendi Siyonist düzenlerine bağlamak istiyorlar. Ve İsrailliler bunu yaparken de hiçbir şeyden korkmuyorlar. Çünkü Tahrif edilmiş Tevrat'ta

yer alan şu ifadeler bunun apaçık delilidir. "Ve Rabb'in sana teslim edeceği bütün kavimleri bitireceksin; gözün onlara acımayacak." İster öldür ister köle olarak al. Önemli değil. Önemli olan Siyonist hedeflere ulaşmak. Hepsini yok da edebilirsin. Kadın, çocuk, yaşlı fark etmez. Acımayacaksın zaten. Neden kendi devletini kurmak için. Uydurdukları dine göre uydurulmuş bir devlet.

İki bin yıl önce, nefislerine esir olarak ve şeytana uyararak önce Cenabı Hakk'ın, Musa Aleyhisselâma gönderdiği hak kitap Tevrat'ı sonra, yine Cenabı Hakk'ın, İsa Aleyhisselâma gönderdiği hak kitap İncil'i arzularına uygun şekilde değiştirenler o günden beri kendi üstün ırk fikirlerini gerçekleştirebilmek için büyük bir gelişme gösterdiler. Hadisi şerifte, "el-Küfru milletun vahide" (Küfür tek millettir) buyurulmaktadır. Her ne kadar haritaya baktığımızda çeşit çeşit, renk renk birçok soylar, soplalar, ülkeler görsek de bunun manası küfür tek bir merkezden idare edilir, demektir. Bu merkez dünya

Siyonizmdir.

İsterseniz Tevrat'a, isterseniz Kabbala'ya bakın Siyonizmin amentüsünün şunlar olduğunu görürsünüz: Bunların birincisi Benî İsrail üstün ırktır. İkincisi Benî İsrail dünyanın efendisi, diğerleri kölesi olacaktır. Diğer ırklar maymun olarak yaratılmış, sonradan insana dönmüştür. Çünkü diğer insanlar, Benî İsrail'e hizmetkâr olsun diye yaratılmıştır. Bunun için birinci adım olarak sürgündeki Yahudiler Filistin'de toplanacaktır. İkinci adımda, Fırat'la Nil arasındaki vaat edilmiş topraklarda Büyük İsrail kurulacaktır. İsrail Devleti'nin emniyetini sağlamak için Fas'tan Endonezya'ya kadar 28 ülkenin yönetimi elde tutulacak, bölünüp parçalanacaktır. Mescid-i Aksâ'nın yerine Süleyman Mabedi yeniden inşa edilecek ve bütün bunlar gerçekleştiği zaman İsrail oğulları dünyaya ebediyen hâkim olacak. Bunlar İsrail'in dinidir. Lakin, geçen internette dolaşırken Rus bir papazın videosuna denk geldim. Papaz videoda Müslüman Tacik ve Özbeklerin Rusya'nın,

Müslümanlarında Avrupa'nın gerçeği ve geleceği olduğunu söylüyordu. Bunları söylerken ilerleyen zamanlarda İngiltere'de en çok kullanılan isim Muhammed olacaktı. Ayrıca başka araştırmalardan verdiği diğer örneklerinde ise Brüksel nüfusunun % 49 u Müslümanmış ve ilerleyen dönemlerde Berlin'in de %70 si Müslüman %30 u yaşlı Almanlardan oluşacaktı. Aslında tüm bunlar gösteriyor ki İslam'ın yayılması ger-

çekleşiyor. Zaten oynanan tüm bu oyunların savaşların ve hesap kavgalarının sebeplerinden biri de İslam'ın Avrupa ve dünyanın geleceği olmasından duyulan kaygıdır. Dünya emperyalistleri kurdukları düzeni İslam'ın hâkim olmasının yıkacağını bildikleri için büyük bir entrika içinde. Ama unuttukları bir şey var. Muhammed'i (sav) peygamber kılan Allah ne kadar tuzak kurulursa kurulsun İslam'ın da dünyaya hâkim olmasını sağlayacaktır. Çabalarımız küçük bile kalsa bizde bunun için çabalalmalıyız.

Bundan yıllar önce Avustralya'nın güneyinde çok büyük bir kasırga kuzeye doğru ilerliyordu. Kasırga her türlü enerjiyle dolmuş, geliyor. Herkes büyük bir felaket beklerken bir de bakıldı ki kasırga Avustralya'yı geçtikten sonra son anda yönünü değiştirerek okyanusa yöneldi. Kasırga bütün enerjisini okyanusa boşalttı ve insanlık büyük bir felaketten kurtuldu. Bu muazzam güç, bu devasa kasırga nasıl oldu da

Bugün Kudüs'te kundaktan çıkan çocuklar ve elden ayaktan kesilmiş yaşlılar bile bir taş olup yaşıyorlar zalimin üstüne. Onlar kelebek değil de nedir. Binlerce silah, tank, devlet ve ordular bir şey yapmazlarken onlar kanat çırparak mücadele ediyorlar. İnanıyorlar, çünkü bu kanat çırpışların bir gün büyük bir etki oluşturup özgürlüklerini getireceklerine. Çünkü o mekân İbrahim'den bağımsız değildir.

son anda yön değiştirdi? Avustralya'nın kuzeyinden gelip Asya'yı kasıp kavurması gerekirken, ne oldu da okyanusa yöneldi? Sonunda ittifakla tespit edilen husus şu oldu: Tam o tarihte Avustralya'da milyonlarca kelebek göç için kanatlarını çırpmaya başlar. İşte kelebeklerin kanat çırpışları havada birleşerek ortaya muazzam bir enerji çıkarır. Ve bu enerji o kasırganın yön değiştirmesini sağlar.

Bugün Kudüs'te kundaktan çıkan çocuklar ve elden ayaktan kesilmiş yaşlılar bile bir taş olup yaşıyorlar zalimin üstüne. Onlar kelebek değil de nedir. Binlerce silah, tank, devlet ve ordular bir şey yapmazlarken onlar kanat çırparak mücadele ediyorlar. İnanıyorlar, çünkü bu kanat çırpışların bir gün büyük bir etki oluşturup özgürlüklerini getireceklerine. Çünkü o mekân İbrahim'den bağımsız değildir. Ve kelebeklerde karıncadan ayrı değildir.

Velhasıl; Dava ve kader birdir. Gelecek ve müjde de birdir.

Selaheddin'den Ahmet Yasin'e Ümidi Diri Tutmak*

Molla MANSUR

Selaheddin doğduğunda Kudüs Haçlı işgali altındaydı. Haçlılarla savaşan bir babanın (Necmiddîn Eyyûb) oğlu olarak 1138 yılında Tikrit'te dünyaya geldi. O dönem Müslümanların arasındaki dağınıklık, kargaşa ve Haçlılarla işbirliği yapan Fatımi fitnesi, Selaheddin'in iyi bir eğitim almasını ve geleceğe hazırlanmasına mani olmadı. Babası Dimeşk valisi olduğu için iyi bir şehzade olarak yetiş-

tirilen Selaheddin genç yaşlarda Haçlılara karşı yapılan seferlere katılarak büyüdü. Tarihçilerin anlattığına göre Selâhaddin zamanını ya ilim ya cihad veya devlet işleriyle geçirirdi. Kur'an'ı ezberlemiş ve iyi bir eğitim görmüştü. Tarih bilgisinin kuvvetli, kültürünün geniş olduğu, meclisinde bulunanların başkasından duymadıkları şeyleri ondan duydukları söylenmiştir. Yirmi beş yaşına geldiğinde, her türlü eğitimini tamamlamış, Arapça, Türkçe, Farsça ve Kürtçe bilen birisiydi artık. Daha bu yaşlarda bir yan-

Bu yazıda amacım size Selaheddin hakkında ansiklopedik bilgi vermek değil. Her türlü savaşın, yenilginin ve dağınıklığın içinde ümidi diri tutarak uzun vadeli çabalar ve ekilen tohumların bir gün mutlaka sonuç vereceğinin bilinci içinde olmayı hatırlatmak. Tıpkı Selaheddin'in annesi gibi. Annesinin onu sürekli Kudüsüninileri ile büyüttüğü yazılır.

dan Kudüs'ün Haçlı Krallığı, bir yandan Bizans ve Haçlı ittifakı ile işbirliği yapan Fatımilerin Mısır sıkıntılarıyla, Norman döneminin saldırılarıyla, bir yandan Libya, Tunus, Yemen, Halep, Dimeşk, Hama ve Musul'da başgösteren iç isyanlarla başetmesi gerekiyordu. Bütün bu iç sıkıntıları halledip İslam birliğini sağladıktan sonara, esas hedefine yöneldi. Selâhaddin, Hittin denilen yerde Haçlılar'la yaptığı meydan savaşında

büyük bir zafer kazandı (24-25 Rebülâhir 583 / 3-4 Temmuz 1187). Haçlı ordusu imha edildi, bir kısmı esir alındı. Esirler arasında Kral Guy de Lusignan ve Renauld de Châtillon da vardı. Ve Allah ona Mi'rac mucizesinin yıl dönümü olan 27 Receb 583 (2 Ekim 1187) Cuma günü Kudüs'ü fethetmeyi nasip etti. Sûr şehri hariç Filistin'deki bütün kaleler bir yıl sonra tamamen Selâhaddin'in eline geçti.

Hicaz bölgesine, özellikle Mekke ve Medine'ye önem veren Selâhaddin "hâdimü'l-

Haremeyn" unvanını kullanan ilk hükümdar olmuştur. Öldüğünde Mısır, Libya, Yemen, Filistin, Suriye ile Malatya ve Ahlat'a kadar Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da ve Hemedan'a kadar Kürdistan'da, onun adına hutbe okunuyordu.. Selâhaddin kuvvetli bir ordu, iyi çalışan bir devlet teşkilâtı kurmuş, Fâtımî hilâfetini yıkarak bölgedeki ideolojik parçalanmaya son vermişti. Onun ikinci büyük başarısı Kudüs'ü ve Haçlılar'ın elinde olan birçok yeri kurtarmasıydı. Kudüs'ü geri alması İslâm dünyasının en ünlü kahramanları arasında yer almasını sağlamıştır. Mehmet Akif onun için Şark'ın en sevgili sultanı demiştir. İmar faaliyetleriyle yakından ilgilenen Selâhaddin'in devrinde Filistin, Mısır, Hicaz ve Yemen'de çok sayıda medrese, zâviye, cami, köprü, kale, hamam inşa edilmiştir. Bu dönemde İslâm dünyasının her tarafından Eyyûbîler ülkesine akın eden âlimler ve talebeler çok sayıda ilmî eser kaleme almıştır. Onun faaliyetleri kendisinden sonra gelen devlet adamlarına

örnek teşkil etmiş, Suriye ve Mısır İslâm dünyasının önemli ilim merkezleri haline gelmiştir. Hicaz bölgesine, özellikle Mekke ve Medine'ye özel önem veren Selâhaddin, kaynakların ittifakla belirttiğine göre dindar, merhametli, cömert, güler yüzlü, vakur, sağlam iradeli, mert ve heybetli bir kişiydi. Doğulu ve Batılı tarihçilerin, yazarların eserlerinde kendisinden övgüyle söz edilmiştir. Sultanlığı döneminde aynı kişilerle çalışmış, onlara değer vermiştir. Emîrlerinden hiçbirisiyle bir ihtilâfa düşmemiş, danışmanlarının görüşlerine daima önem vermiştir. Danışmanlarından Üsâme b. Münkız onu Hulefâ-yi Râşidîn devrini yeniden canlandıran bir kişi olarak anar. Selâhaddin verdiği sözü ne pahasına olursa olsun tutar, affetmeyi severdi. "Af konusunda hata etmek haklı olarak cezalandırmaktan daha çok hoşuma gider" dediği nakledilir. Eman verdiği kişileri kesinlikle cezalandırmamış, Haçlılar onun bu yönünü çok takdir etmiştir. Adaleti özellikle vurgulanmıştır. Aşırı derecede cömert olduğu, öldüğünde özel hazinesinden sadece 1 Mısır dinarıyla 36 veya 47 Nâsırî dirhemi çıktığı kaydedilir.

Bu yazıda amacım size Selahaddin hakkında ansiklopedik bilgi vermek değil. Her türlü savaşın, yenilginin ve dağılığın içinde ümidi diri tutarak uzun vadeli çabalar ve ekilen tohumların bir gün mutlaka sonuç vereceğinin bilinci içinde olmayı hatırlatmak. Tıpkı Selahaddin'in annesi gibi. Annesinin onu sürekli Kudüs ninileri ile büyüttüğü yazılır.

1937 yılında dünyaya gelen Ahmet Yasin 1967 savaşı olduğunda 30 yaşındaydı. Araplar karşısında kesin bir zafer olan bu savaşta siyonist çete, topraklarını savaş öncesine göre dört katına çıkardı. Savaş başlamadan önce 26 Mayıs'ta Nasır yaptığı bir konuşmada şöyle diyordu. "Eğer savaş gelecek olursa, bu topyekün bir savaş ve hedefimiz İsrail'i yoketmek olacaktır. Bu savaşı kazanacağımıza inanıyoruz ve şimdi İsrail ile savaş için hazırız. Bu sefer 1956'daki gibi olmayacak. O zaman İsrail ile değil, İngiltere ve Fransa ile savaştığımız". Al Ahram gazetesinin başyazarı Muhammed Heykel de, yine

aynı gün, "Savaş kaçınılmazdır. Araplar ilk defa olarak iradelerini İsrail'e kabul ettirebileceklerdir" diyordu. 30 Mayıs'ta Mısır (Birleşik Arap Cumhuriyeti) ile Ürdün arasında bir savunma anlaşması imzalandı. Bu anlaşmaya 4 Haziran'da Irak da katıldı. Mısır Başkanı Nasır bu katılma dolayısıyla yaptığı konuşmada, "1956 ihanetinin intikamını almak için savaşın başlamasını şiddetle arzuluyoruz. Bu savaş bütün dünyaya Arapların da, İsrail'in de ne olduğunu anlatacaktır" diyordu.

Savaşın sonu Araplar için tam bir hezimetti. Savaşın sonu bir Arap askeri gücü kalmamıştı. Mısır Sina'ya 80-100 bin kişilik bir kuvvet sürmesine rağmen bir şey yapamamıştı. Mısır 600-800 tank kaybetmişti. 100'den fazla kulla-

nabilir Sovyet yapısı tank İsrail'in eline geçmişti. Yine Mısır'ın 400 topu ile 10.000 askeri aracı Sina'da tahrip edilmişti. Tahrip edilen Arap uçaklarının sayısı 441 olarak tesbit edilmiştir ki, bunun içinde Sovyet yapısı 280 Mig ve 60 Ilyuşin uçağı da bulunmaktaydı. Başka bir deyimle, 1967 Arap yenilgisi, aynı zamanda Sovyet silahlarının da yenilgisi idi.

Savaşın önce Mısır medyası yine şöyle diyordu; "denize döküleceğimiz yahudilerle Akdenizdeki balıklar ziyafet edecek." Böyle yüksek bir beklenti içindeyken tam tersi bir sonuç İslam dünyasında bir çöküntü meydana getirdi. Bu ye's ve karamsarlık kimse-nin kolunu kanadını kıpırdatamaz hale getirmişti.

Bu ortamda imanının ye's ve karamsarlığı yasakladığını bilen şeyhin, bir şeylerin yapılması gerektiğinin farkında olduğunu, bazı gözlemleri ve tespitleri olduğunu aktarıyor öğrencileri. Şeyh halkı gözlemleyerek üçe ayırır. 40-60 yaş arası; karamsarlığın kalplerine sindiği ve hiç bir şey yapamaz durumunda olanlar. 20-40 yaş arası; gayrı-İslami seküler eğitimden geçmiş, eğlence ve sefahat düşkünü bir kuşak. Bu kuşağın birşeyler yapmak isteyenleri de, milliyetçi ve marksist düşüncelerle zehirlenmişler. Bunun üzerine Şeyh, birşeyler yapılacaksa bunun 20 yaş altı yepyeni bir kuşakla ve tamamen İslami şiarlarla olması gerektiğine karar verir. Bu düşüncelerle kurulan İslam Merkezi vasıtasıyla, her türlü İslami eğitim, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, halkı bilinçlendirme, örgütlenme v.s. çalışmalarına başlar. O gün başlayan çalışmalar bu gün meyvesini vermektedir. Dr. Abdulaziz Er Rantisi, Dr. Nizar Reyyan, Said Siyam, Ahmed El-Ca'beri, İsmail Heniyye, Halid Meşal, Yahya

Ayyaş, İmad Akil, Cemal Mansur, Cemal Selim, Salah Şehade, Şeyh İbrahim El Mukaddime. (Bu saydıklarımın, Heniye ve Meşal hariç hepsi şehit oldular.)

Gazze'de şu an yaşananlar canımızı sıkabilir. Ancak madalyonun öbür yüzünde şu var. Direk ve dolaylı destek vereniyle 9 ülkeyi 6 günde yenilgiye uğratan siyonist çete, Ahmet Yasin'in yetiştirdiği öğrencilere verdiği kayıp ve süreye bakın. Star Gazetesinden Cemil Ertem'in bu saldırı için dediği gibi " İsrail bu sefer hiç beklediği bir yenilgiyle karşılaşacak; hem askeri hem de siyasi ve diplomatik olarak. Netanyahu iktidarı ve bu savaş yolunu, faşist yayılmayı destekleyen ve bunun için kurulmuş Likud gibi partiler iktidarlarını ve güçlerini kaybedecekler."

Ahmet Yasin'in öğrencileri kendilerine düşeni yaptı, kıt imkânlarla silahlarını ürettiler. Peki, 1967 savaşında Sovyet silahlarına güvenerek aldıkları yenilgiden bu yana ne yaptı halkı Müslüman olan devletler. Cemil Ertem'de Hamas'ın ulaştığı bu başarısını, bu ayrıntıyı farketmesine bağlıyor. "Dikkat ediyorsanız İsrail beklediği ve ciddi kayıplar veriyor. İsrail belki de, 1967'den beri ilk defa bu kadar ısrarlı ve çelik çekirdek bir direnişle karşılaşılıyor. Bunun askeri-siyasi ve ekonomik nedenleri var. Askeri ve siyasi olarak; İsrail işgaline karşı direnen örgütler, yıllar süren mücadelenin örgütlülüğünü ve deneyimini taşıyorlar ve haberleşme, silah donanımı açısından da İsrail'in başa çıkamayacağı bir gerilla ağını oluşturmuş durumdadır. Bu durumun benzeri ile ABD, Vietnam'da karşılaştı ve yenildi; işte bu yenilgiden beri ispatlanmıştır ki, yaygın gerilla alt yapısı oluşturan, yerel halk desteği alan ve dünya kamuoyunda da haklı olduğu kabul edilmiş direniş hareketleri, meşru, giderek genişleyen siyasi bir zemine oturur ve kesinlikle kazanır. Filistin hareketi ve direnişi bu noktaya bugün ilk defa ulaşıyor. Peki, daha önce neden bu noktaya gelemediler; bu çok önemli bir soru ve yanıtı da çok uzun ama bir cümle ile söylemeye çalışırsak o da şu olur sanıyorum: Filistin direnişi, üzerinden

Ortadoğu'nun tepeden inmece Baas diktalarının hâkimiyetini ve Batıcı-ama antiemperyalist cıvalı- bürokratik devlet ideolojisini atıyor. Batıdan ideolojik olarak da ayrışarak siyasi İslam çizgisinde yeni enternasyonal (ümmeççi) bir temelden yola çıkıyor."

"Çünkü karşısındaki güç, her anlamda, ondan daha donanımlı ve daha kondisyonludur. İsrail, hergün 10 askerinin ölmesine bir ay dayanabilir ama Filistinliler çoluk çocuk zaten 1967'den beri hergün yüzlerce ölüyorlar ve kaybedecek bir şeyleri yok."

Filistinliler için bu başarının, ümmetin geri kalanları açısından bu başarısızlığın altında Şeyhin tedavi gördüğü Amman dönüşü Gazze'de yapılan bir röportajda yaptığı şu nasihatı uygulayanlarla (Hamas), uygulamayan ümmetin geri kalanı arasındaki farkta yatıyor. **"Benim bütün Müslüman gençlere nasihatim en başta İslam ahlakıyla ahlaklanmalarıdır. Doğruluk, güvenilirlik, ahde vefa, sevgi, kararlılık, çalışma ve üründe ihlas, Müslümanlarla yardımlaşmak ve onların dertleriyle dertlenmek de İslam ahlakının gereklerindedir. Allah yolunda cihad ve Allahu Teala'nın kelamının en yüce olması için başkalarıyla yardımlaşmak da İslam ahlakının gereklerinden biridir. Müslümanlara da ilme önem vermelerini tavsiye ediyorum. İlim gelecekte bizim düşmanımıza karşı zafer elde etmekte kullanacağımız silahımız olacak. Cehaletle zafer elde edemeyiz. Dini, dünyayı ve ahireti kuşatacak bir ilimle ancak zafer elde edebiliriz."**

Ahmet Yasin'in başarı için yaptığı tavsiyelerle, arkasından hayırla yâd edilen Selahaddin için kullanılan ifadeler birbirine çok benziyor.

Kaynaklar:

- TDV İslam Ansiklopedisi
- Fahir ARMAOĞLU - 20.Yüzyılın Siyasi Tarihi
- www.vahdet.info.tr/ filistin/ dosya1/0107.html
- Star Gazetesi 25.07.2014

Kudüs'e Aksa'ya İhtiyacımız Var*

Hayriye BİCAN

Yeryüzünde seyahat, bir şehrin kalbine yolculuk etmek, suyuna toprağına dokunmak, havasını solumak insanı adım attığı mekânın ruhunu yakalamak için yorulur. Bir yere gidildiğinde sadece taşa toprağa, yapıya kapıya bakarak o yeri tanıyamaz, anlayamaz insan. Anlamak için insanla karşılaşmak gerekli. İnsana bakmak, insan yüzlerinde soluklanmak, insan gönüllerinde gezinmek gerekir.

Kitaplarda okunanlar, anlatılanlar veya dinlenenler, şahid olununca önceki bilgilerin eksik kaldığı/eksik anlaşıldığı önceden beri düşünce geldiğim bir husustur. Bunu Kudüs'te ayrı bir hissiyatla yaşadık. Mescidi Aksa'yı kimimiz altın kubbeli yer (Kubbetus-Sahre), kimimiz kahverengi/siyah kubbeli kible mescidi olarak biliriz genelde. Mescidi Aksa muhafızlarının mescid tarifi ise, her iki mescidi ve diğer birçok irili ufaklı yapıları çevreleyen yüksek duvarlı altı minareli kale kapılı etrafı mübarek kılınan kadim bir belde alanıdır, Mes-

İnsanlığın atası Hz. Âdem'den beri Mescidi Aksa'ya gelindi. Tüm peygamberler burada ibadet etmiştir. Allah bazı insanları, bazı zamanları ve bazı mekânları seçer. Mübarek yerleri seçer. Kâbe'yi, Aksa'yı, Mescidi Nebeviyi seçti. Allah'ın Âdem'e(a.s) ilk inşa emri Kabe-i Muazzama içindir. İkinci emir Mescid-i Aksa'nın temellerini atmak içindir. Hz. Âdem'e önce Mekke-i Mükerrerme'ye ikinci olarak da Beyt-i Makdis'e yürümesi emredilmiştir.

cidi Aksa.

Değişik zamanlarda çokça düşündüğümüz ancak bir türlü planlayamadığımız ve de çok geç kaldığımızı anladığımız bir ziyaret oldu bizim için Kudüs. Değişik kıtalarda birkaç şehir görmek nasib oldu bizlere, fakat Kudüs bunların hepsini bir yana attı adeta. Her manada çok dolu bir şehir, insanlık tarihi boyunca medeniyetlerin uğratıldığı, nefes aldığı, Peygamberlerin, Rasullerin, Nebilerin buluşturulduğu mübarek belde, insanoğlunun sicilinin bulunduğu yer.

"Bir gece kulunu Mescidi Haram'dan çevresini mübarek

kıldığımız Mescidi Aksa'ya götüren Allah noksan sıfatlardan münezzehtir. O gerçekten işitendir, görendir." (İsra 1)

Gördüklerimiz ve şahid olduklarımız; Kudüs'ün Mescidi Aksa'nın içi ve dışı, üstü ve altı, mescide giden yollar, yolları çevreleyen kadim yapılar, yapıların kapılarında bekleyen gelip geçenlere sevinç ve endişenin birbirine

* 2015/Mayıs Sayı:192'de yayımlanmıştır.

girdiği bakışlarla te-meşa edip sonrada kaçışan çocuklar, mescidin büyük giriş kapılarında bekleyen iki kademeli dürzi ve İsrail (lacivert ve haki renk üniformalı) askerlerinin yol kesici/mescidi sahiplenici tavırları, görünen yüzü ve ruhu, insanı bütününe tesir eden tarifi zor hale sokuyor. Mescide büyük kapılardan girdiğimiz ilk anlarda kuşatılmışlığı sinelerimizin derinliklerinde sarsıcı bir şekilde hissediyoruz ve âcizane dualarımız...

Görsel ve yazılı basınla elde ettiğimiz haberlerin hiçte gördüğümüz veya okuduğunuz gibi olmadığını, anlayamadığımızı iliklerimize kadar hissediyoruz, görünenin sarsıcı acısını yaşıyoruz.

Siyonistlerin düzenli olarak mescide her sabah ve öğle namazdan sonra girişleri ve mescitte ibadet etmeye kalkışmaları sanıyorum dışarıdan bakıldığında pek bilinen veya anlaşılan bir durum değil. Kontrolü ve anahtarları siyonistlerde olan mescidin tek kapısı Mağrib kapısından her girişlerinde, ilk önce Aksa'nın yiğit murabıtlarının ısrarlı Tekbir sesleri karşılıyor onları, bu siyonistler için onları frenleyen bir duvar oluyor adeta. Ve Allah'ın yardımı, onların yüzündeki şaşkınlık ve korkaklık Allah'ın bu yiğit murakabelere yaptığı yardım. Cereyan eden bu ve benzeri olaylar, bizim için başları öne eğercesine, vicdanlarımızdaki gelgitleri, durduğumuz yeri sorgularcasına... ve daha bir çok sarsıcı sorular.

İnsanlığın atası Hz. Âdem'den beri Mescidi Aksa'ya gelindi. Tüm peygamberler burada ibadet etmiştir. Allah bazı insanları, bazı zamanları ve bazı mekânları seçer. Mübarek yerleri seçer. Kâbe'yi, Aksa'yı, Mescidi Nebeviyi seçti. Allah'ın Âdem'e(a.s) ilk inşa emri Kabe-i Muazzama içindir. İkinci emir Mescid-i Aksa'nın temellerini atmak içindir. Hz. Âdem'e önce Mekke-i Mükerrreme'ye ikinci olarak da Beyt-i

Makdis'e yürümesi emredilmiştir.

Mescid-i Aksa'nın arzında her bir toprak zerresine kadem-i enbiya izi vardır. Mescid-i Aksa'nın her santimetre karesinde bir peygamberin secde izi vardır. Mirac topraklarında bir parmaklık yer yoktur ki, melekler orada divana durmuş olmasın. Bu durum dünyanın hiç bir yerinde olmamıştır. Namaz emri göklerde, Mescid-i Aksa'nın semasından çıkılarak alın-

mıştır. Müminlerin ilk kiblesi Mescid-i Aksa'dır. Sanki Rabbimiz El-Aksa'yı sevmeyenin namazını kabul etmem diyor bize. Sema kapıları Kudüs'tedir. Mescid-i Aksa semaya en yakın noktadadır.

Mescid-i Aksa'nın her santimetresinde sahabe-i kiramin gözyaşı ve şehitlerin şanlı kanı var. Hz.Ömer, Nureddin Zengi, Selahaddin Eyyubi, Hasan el Benna, Ahmed Yasin, El Halil şehitleri, Mavi Marmara şehitleri, Rabia Meydanı şehitleri...

Selahaddin Eyyubi Mescid-i Aksa'yı haçlı işgalinden kurtardığında, bu mübarek mekânda hiç bir düzenleme yapmadı. Onun bir ölçüsü vardı. Onun ölçüsü sabah namazıydı. Mescid-i Aksa'da sabah namazında cemaate katılan kaç kişi var, diye sordu. Tatmin edici bir cevap alamayınca, başta âlimler olmak üzere herkesi göreve çağırırdı. Âlimler halkı irşat edip, onların dinlerine bihakkın dönerek hakka sarılmalarını teşvik etmek için tam sekiz sene çalıştılar. Selahaddin Eyyübi sabah namazında cemaatin mescidin dışına taşıdığı öğrendiğinde, işte o zaman cihat ve çalışmalara başladı. Kible Mescidi temizlendi ve imar edildi.

Aksa yalnız ve garib, Aksa boş ve hazin...

Mescidi Aksa'nın durumu ve bizim durduğumuz yer, var mıyız, Mescidi Aksa'da itikâfa, Aksa'ya ihtiyacımız var.

Kudüs Coğrafyası ve Tarihi*

Kudüs Coğrafyası

Kudüs şehri Filistin'in orta bölgesinde bulunmaktadır. Şehir Doğu ve Batı olarak iki kısımdan oluşur. Şehrin asıl kısmı Doğu Kudüs (eski Kudüs) tür. Eski Kudüs şehrinin kurulduğu yer dağlık bir bölgeden oluşuyordu. Mescidi Aksa ve Kubbetüs Sahra Moriya Dağında (seçilmiş dağ) kurulmuştur. Dağın yüksekliği 770 metredir. Bölgede Akar Dağı ve Kıyamet Kilisesi bulunmaktadır. Bölgedeki Nabarita Dağı, Sahira Kapısı'na yakın bir bölgededir. Güney ise batıda Sihyon Dağı (Hz. Davud Dağı) vardır. Kudüs şehrinin konumu Akdeniz'in doğusunda sıralı dağları takip ederek hafif batı yönüne meyillidir. Akdeniz'den yüksekliği 750, Ölüdeniz den ise 1150 metredir.

Coğrafi olarak Kudüs şehri stratejik bir konuma sahiptir ve önemi büyüktür. Bunun nedeni Kudüs şehrinin bölgeden yüksek olan bir tümseğin üzerinde bulunması ve dağların tepesinde kurulmasındandır. Eski zamanlarda Kudüs şehri çöldü. Şehir doğu, batı ve

Coğrafi olarak Kudüs şehri stratejik bir konuma sahiptir ve önemi büyüktür. Bunun nedeni Kudüs şehrinin bölgeden yüksek olan bir tümseğin üzerinde bulunması ve dağların tepesinde kurulmasındandır. Eski zamanlarda Kudüs şehri çöldü. Şehir doğu, batı ve güneyden vadilerle çevrili idi. Bölge kuzey ve kuzey batı tarafından açıldı.

güneyden vadilerle çevrili idi. Bölge kuzey ve kuzey batı tarafından açıldı. Kudüs şehri Doğudaki Ürdün Vadisinden başlayan batıdaki Akdeniz'e dökülen akarsuların bol olduğu bir bölgededir. Kudüs merkezi konumundan dolayı pek çok bölgeye ulaşım olarak ve ticari olarak aracı olmaktadır.

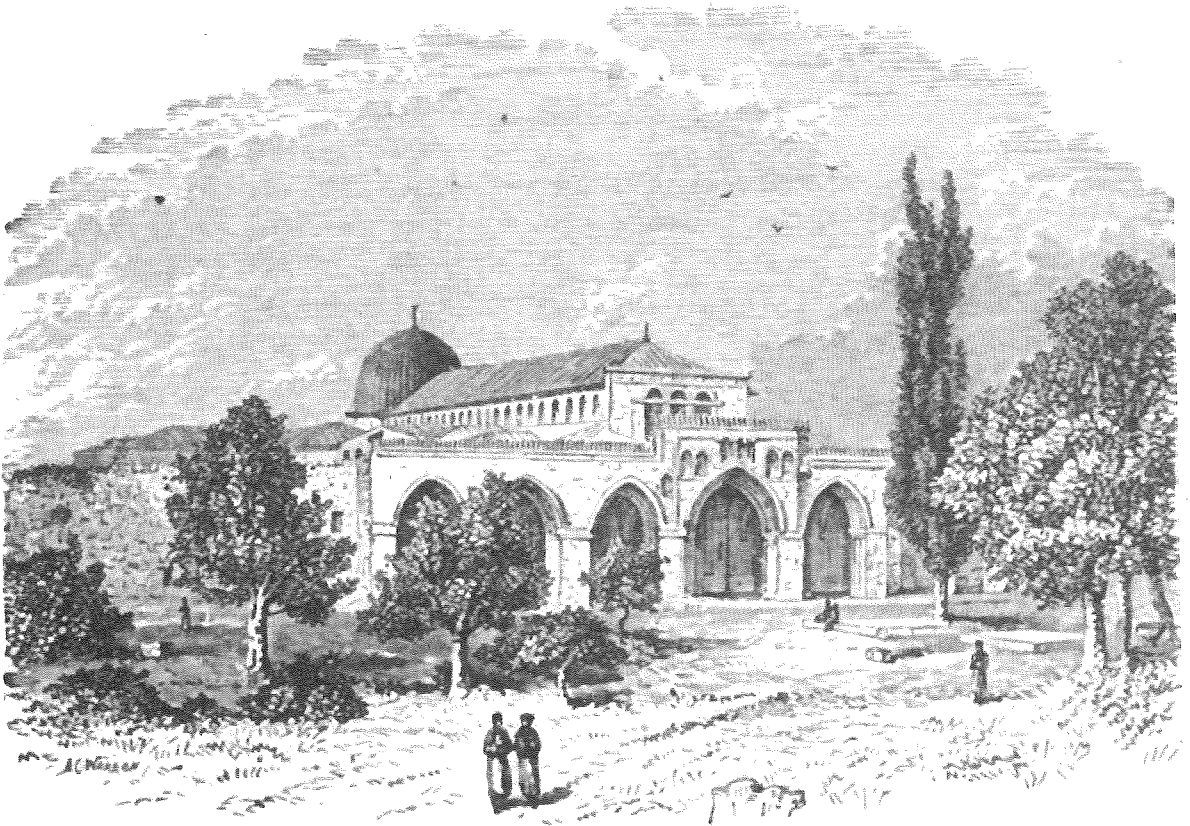
35. meridyenin ve 13. paralelin doğusunda, 31. meridyen ve 52. meridyenin kuzeyindedir. Akdeniz'e 52 km, Ölü Deniz'e 22km ve Kızıl

Deniz'e 250 km uzaklıktadır. Ürdün'ün başkenti Amman'a 88 km, Lübnan'ın başkenti Beyrut'a 388km, Suriye'nin başkenti Şam'a ise 290 km uzaklıktadır.

Şehrin yüzölçümü ise 19331 km²'dir. Surlarla çevrili kare biçimindedir, SURLAR 40 adım yüksekliktedir, surların üstünde 34 adet gözetleme kulesi mevcuttur. Bu surun 7 tane giriş kapısı bulunmaktadır

- 1- Halil Kapısı
- 2- Cedid Kapısı

* <http://mirasimiz.org.tr>'den alıntıdır.

MOSQUE OF EL AKSA.

- 3- Amud Kapısı
- 4- Sahire Kapısı
- 5- Megaribe Kapısı
- 6- Esbat Kapısı
- 7- Hz.Davud Kapısı

Osmanlı Sultanı Kanuñi Sultan Süleyman surları 1542 yılında inşa ettirdi ve bu tarihten günümüze kadar surlar sağlam bir şekilde yapısını korumuştur. 19. asrın sonrasından 20. asrın başlarına kadar nüfus çoğalmasından dolayı eski Kudüs bölgesinde yer kalmadı ve halk surların dışına çıkarak yeni semtler inşa etmeye başladı bu bölgelere yeni Kudüs denmeye başlandı, yerleşimler kuzey batı ve güneye doğru yayılmıştır. Arap Müslümanların yaşadığı bölgelerde Yahudi yerleşim birimleri oluşturulmasından dolayı belediyenin yaptığı işler orada yaşayan Yahudilerin menfaatineydi, batı bölgesinde sınırların uzaması kilometrelerce oldu. Güneyde ise birkaç 100 metre oldu.

Kudüs ve diğer Arap ve Müslüman köylerinin birleşmesi engellendi ve aralarına sınır konuldu.

Örneğin: Attur, Şâfat, Der Yesin, Lefte, Silvan, El Aysuviye, Ayn Karim, El Malihe, Beyt Safafa... Bu köyler Kudüs'ün bir mahallesi derecesinde yakın olmasına rağmen 1921'e kadar Kudüs'ün sınırları dışında kalmıştır.

1921 yılında belediye tarafından Kudüs şehrinin sınırlarını yeniden çizildi. Bu yeni sınırlara da Kudüs'e doğu kısmından 400 metre kadar ilave edildi. Şehrin Kuzey kısmından ise Sahira Kapısı, Ceviz ve Şeyh Cerrah Mahalleleri Kudüs'e ilave edildi. Fakat Kudüs'ün güney kısmında değişiklik yapılmadı ve şehrin sınırı surlara kadar sabit kaldı. Şehrin Batı kısmı Doğu kısmından birkaç kat büyük olmasına rağmen batı kısmında daha çok ilave oldu. Nedeni ise Yahudilerin çoğunlukla Kudüs'ün batı kısmında yaşamasıydı. Şehrin Batı kısmında bazı Arap Müslüman toplulukları yaşıyordu bunlar Katamun, Buka, Faka, Tahta, Talibiyye, Variyye, Şeyh Bedir ve Memenullah topluluklarıydı.

Belediyenin 2. büyük sınır çizimi ise 1946

-1948 yılları arasında oldu. 1946 yılında başlandı. 1921 batı kısmında yapılan ilavenin daha büyüğü gerçekleşti, büyütme adına doğu taraftan Silvan köyü ve güney taraftan Ceviz Vadisi Kudüs'e ilave edildi. Yüz ölçümü bu yıllar arasında 20199 dönüme ulaştı, inşa edilen alan 1918 de 4130 dönümden 1948 de 7230 dönüme çıkarıldı.

1947 ve 1949 yılları arasında uluslararası bölünme fikri ortaya çıktı. Bu bölme fikri yeni değildi daha önceden vardı. Bil heyetin bir öneri sundu ve bu öneride Kudüs, Beyt lehem, el düd, Ramle, yafa şehirlerinin Arap ve Yahudi devletlerinin dışında kalmasını, bu iki ülkenin aralarında serbest ve güvenli bir bölge olmasını önermekteydi. Bu öneride geçen maddeler şunlardır;

1. Kudüs şehri bağımsız olacak
2. Arap ve Yahudi şehirleri arasında olacak
3. Uluslararası sisteme bağlı kalacak
4. Birleşik Milletler tarafından yönetimi yapılacak
5. Birleşik devletler tarafından bir meclis kurulup, bu bölgenin yönetimi sağlanacaktı

Bu kararlar Kudüs'ün sınırlarını çizdi ve batıda Ayn Karim ve Mota; kuzeyde Safat; doğuda: Ebu-Dis; güneyde Beytullahim iki ülkenin sınırlarının dışında kalacaktı.

1948 yılında çıkan savaşlar Kudüs'ün bölünmesini hızlandırdı. 13.07.1951 Arap Kudüs Belediyesinin ilk defa seçimleri yapıldı ve Kudüs şehrini genişletmek için büyük çaba sarf edildi, Kudüs'te halkın çoğaltılması için buna ihtiyaç duyuldu.

01.04.1952 de Arap Kudüs Belediyesinin Kudüs'ü genişletmek adına sunduğu öneri ilk defa onaylandı, Bu öneride şu mıntıklar Kudüs şehrine ilave edildi: Silvan Köyü, Raasul Amud, El-Savvane, Ardul Semmar ve Şahvat Köyünün güney kısmı, böylelikle bu ilave edilen kısım 4.5 km oldu.

Bu alanın 3 kilometresine anca bina inşa edildi Zeytin Dağının tepesinde, Meşarif Dağının batısında ve güneyinde ev inşa etme yasağı kanunu kendil tarafından çıkartıldı. Bu yasaktan dolayı 12.02.1957 tarihinde

belediye meclisi sınırları genişletmek için proje hazırladı. Bu yasaktan dolayı Kudüs belediye meclisi 22.06.1958 tarihinde belediye sınırının kalendiyaya havaalanına kadar (500 mt) uzatmak için bu projeyi sundu ve bu karar 1959'a kadar neticeye varamadı. 1963 seçimlerinden sonra 1964 yılında 75 km'lik bir genişletme projesi önerildi. 1967 de savaştan dolayı proje durduruldu ve başarısız oldu.

Fakat batı Kudüs'ün genişletilme projesine devam edildi, batı kısmı ve güney batısı genişletildi, ve yeni Yahudi yerleşim birimleri oluşturuldu bunlar: Kriatoyofi, Kriyatnahiyim, İyr Nahanim Ayn Karim Köyleri Beyt Safafa Yasin, Lefta ve El Maliha. Batı Kudüs'ün yüzölçümü 38 km² ulaştı.

İsrail Doğu Kudüs'ü 1967 yılında savaşın çıkmasından sonra işgal etti. 28.06.1967 tarihinde Siyonistlerin hedefleri büyük bir alanı kapsamak ve Arap Müslümanları azınlık durumuna düşürmekti. Belediye sınırları genişlettiler, toplam 28 köy ve şehir İsrail Kudüs belediyesine bağlandı. Arap Müslümanlar, İsrail tarafından o bölgelerden çıkartıldı. Bunu sonucunda İsrail Kudüs belediyesinin sınırları 6,5 km²'den 70,5km²'ye ulaştı. Batı ve Doğu Kudüs'ün yüz ölçümü toplam 48,5 km² oldu.

1995 yılında Kudüs'ün yüzölçümü tekrar batı yönüne genişletildi, Günümüzde Kudüs'ün yüz ölçümü toplam 123 km² dir.

Kudüs Tarihi

Kudüs şehri ilk olarak Ofil Tepesinin Silvan Köyüne bakan kısmında kuruldu, tepede bir su pınarı vardı ve insanlar su ihtiyaçlarını oradan karşılıyorlardı. Daha sonra bu tepeden Bizita Dağına ve Moriya tümseğine yerleştiler.

Kudüs tarihteki en eski şehirlerdendir. Tarihçiler Kudüs'ün inşa edilmiş tarihi için kesin bir şey söylememektedirler. Mescid-i Haram'dan 40 yıl sonra kurulmuştur. Tarihi kaynaklara göre Kudüs şehri kurulduğunda çölden ibaretti, ne vadi ne de dağlara rastlanıyordu. Milattan 3000 yıl önce, Şehre ilk hicreti Arap Kenâniler yaptı. Bu göçler Arap yarımadasının kuzeyine gerçekleşmiştir. Daha sonra Ürdün nehrinin

batısına yerleşmişlerdir. Kudüs şehri göçler sonucunda genişledi ve Akdeniz'e kadar uzandı. Bölgenin adını Kenan yeri (Nehirden Denize kadar olan bölgede) koydular. Kenan bölgesinin de Kenâniler bir şehir kurup adını Urşelim koydular, şehir merkezi haline getirdiler, vatan ve toprak sahibi oldular, bundan dolayı şehrin adı Yebus oldu. Bu bölgeye saldırılarda bulunan Mısırlıların ve Sina çölündeki kaybolan İbrani kabilelerin saldırılarına karşı çıktılar ve o bölgeye sahip oldular. Kenâniler yıllar boyunca bu bölgeye olan saldırılara da karşı çıktılar.

Hz. Ömer'in Kudüs'ü Fethi

Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v)'in İsrâ hadisesi gerçekleştiğinde, İslam fetihleri devri başladı. Bu hadisede Kâbe ve Mescid-i Aksa'nın aralarında manevi olarak bağlantı kuruldu. İslam Ordusu Ubeyde Bin Cerrah önderliğinde şehri kuşattılar. Patrik Safronyus şehrin anahtarını Hz.Ömer'in kendisine vermek istedi ve Hz.Ömer şehre geldi. Maddi olarak bağlantı Hz.Ömer (r.a)'ın şehre gelmesiyle gerçekleşti (636). Şehri aldıktan sonra bir emaname (güven fermarı) yazıldı ve Hz Ömer (r.a) şehrin ismini İlyâ'dan Kudüs'e çevirdi.

Fetih Öncesi Kudüs

M.Ö.16.asırda Kudüs şehri Mısırlı firavunlar tarafından ele geçirildi. Bedevi kabileleri (habiru) Mısırlılara, kralı Ahnatun döneminde saldırıda bulundular ve Mısır kralı Abdihiba onlara karşı çıkamadı ve şehir bedevilerin hâkimiyetinde kaldı. Mısır kontrolüne 1.Sity döneminde girdi. (M.Ö 1301-1317) Büyük İs-

İsrail Doğu Kudüs'ü 1967 yılında savaşın çıkmasından sonra işgal etti. 28.06.1967 tarihinde Siyonistlerin hedefleri büyük bir alanı kapsamak ve Arap Müslümanları azınlık durumuna düşürmekti. Belediye sınırları genişlettiler, toplam 28 köy ve şehir İsrail Kudüs belediyesine bağlandı. Arap Müslümanlar, İsrail tarafından o bölgelerden çıkartıldı. Bunu sonucunda İsrail Kudüs belediyesinin sınırları 6,5 km²'den 70,5km²'ye ulaştı. Batı ve Doğu Kudüs'ün yüz ölçümü toplam 48,5 km² oldu.

kender Filistin'i ele geçirdiğinde Kudüs şehrine sahip oldu. Büyük İskender öldükten sonra yerine gelen halifeleri hâkimiyeti devam ettirdiler. Aynı yıllarda Batilamas Filistin'i ele geçirdi ve Mısır topraklarındaki hâkimiyetine kattı. (M.Ö 323). M.Ö 198 Tarihinde Kudüs Şehrini Suriye'de bulunan Sikolos Nikatur önderliğindeki Sulukilere tabi oldu. Şehir halkı Yunan medeniyetinden etkilendi. M.Ö.63 yılında Roma imparatorluğu kumandanı Bumuci Kudüs'ü ele geçirerek Kudüs'ü Roma imparatorluğu sınırlarına kattı. Kudüs sonra Doğu

Roma (Bizans) ve Batı Roma İmparatorluğu olmak üzere 2 kısma ayrıldı. Filistin de doğu tarafın da (Bizans'ta) kaldı. Şehir iktisadi ve ticari olarak 200 yıl boyunca refaha içinde kaldı. Kutsal mekânlara hac mevsimlerinde gelen ziyaretçilerden maddi anlamda çok faydalandı. Bu istikrar Kudüs şehrinde fazla devam etmedi. 2. Farisi kral Suriye'yi işgal etti ve bu işgal Kudüs'e kadar uzadı. Kiliseleri, mabetleri ve mukaddes yerleri yerle bir ettiler. Bölgede kalan Yahudiler Hristiyanlardan intikam almak için Farisilere katıldılar ve böylece Bizanslılar şehri kaybetmiş oldular. Bu durum uzun sürmedi ve Bizans imparatoru Filistin'i miladi 628 yılında işgal edip Farisileri şehirden kovdu. Ve Bizans şehre tekrar haç koydu. Genel olarak tarihe baktığımızda Filistin bölgesinde ve özellikle Kudüs şehrinde Yahudilerin bölgede bulunduğu zaman çok kısadır.

Fetih Sonrası Kudüs

Hz.Ömer (r.a) devrinden sonra Emeviler şehri kontrol altına aldılar ve çok önem verdiler. 661 ile 750 yılları arasında hüküm sürdüler. Ab-

basiler 750 ile 878 yılları arasında Kudüs şehrine hâkim oldular. Abbasiler, Fatimiler ve Karmatiler arasında olan askeri darbelerden dolayı şehirde istikrarsızlık yaşandı. 1071 tarihinde Selçuklular şehre hâkim oldu. Daha sonra Fatimilerle yaptıkları çatışmalardan dolayı haçlılar 88 yıl Kudüs'ü işgal ettiler. Toloni, İhsidi ve Fatimiler (Mısırlılar) zamanında Kudüs ve Filistin Mısır'a tabi oldu.

Kudüs'te Selahaddin Eyyubi Dönemi

1187 yılında Selahaddin Eyyubi Kudüs'ü Hittin Savaşında haçlıların elinden geri almayı başardı. Kudüs halkına en iyi şekilde muamele yaptı. Kübbetü's Sahra'nın üstündeki haç işaretini kaldırttı. Şehrin restore, mimari ve yenilenmesine çok önem verdi. Mübarek Mescid-i Aksa'ya Nureddin Zenki'nin hazırlamış olduğu minberi hediye etti. Bu minberin işlenmesi İslam şaheserlerindedir. Selahattin Eyyübi'nin vefatından sonra Fransızlar kral Federik zamanında Kudüs'ü tekrar ele geçirdiler. İngilizlerin elinde 11 yıl boyunca kaldı. 1244 yılında Salih Kral Necmettin Eyyüp tarafından tekrar Müslümanlar tarafından geri alındı. 1243 ile 1244 yılları arasında Moğollar saldırıda bulundular ve şehri aldılar. Fakat Memlükler 1259 yılında Ayn Calut savaşında Seyfettin Kutz ve Zahir Bibars önderliğinde Moğolları yendiler. Ve 1517 yılına kadar Filistin Kudüs dâhil Mısır ve Şam'a hâkim olan Memlüklerin hâkimiyetinde kaldı.

Osmanlı Kudüs'te

Osmanlılar 28 Aralık 1516'da Sinan Paşa önderliğinde, Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferinde Kudüs'e girdiler. Kudüs'ün Fethinden sonra Yavuz Sultan Selim Mukaddes Kudüs şehrini 31 Aralık 1516 tarihinde ziyaret etti ve şehrin ismini Kudüs-ü Şerif olarak değiştirdi. Osman-

1187 yılında Selahaddin Eyyubi Kudüs'ü Hittin Savaşında haçlıların elinden geri almayı başardı. Kudüs halkına en iyi şekilde muamele yaptı. Kübbetü's Sahra'nın üstündeki haç işaretini kaldırttı. Şehrin restore, mimari ve yenilenmesine çok önem verdi. Mübarek Mescid-i Aksa'ya Nureddin Zenki'nin hazırlamış olduğu minberi hediye etti. Bu minberin işlenmesi İslam şaheserlerindedir.

lı Devleti Kudüs'e 400 yıl hâkim olmuştur. Osmanlı için Kudüs her zaman büyük önem taşımıştır. Kanuni Sultan Süleyman, Sultan 4.Murad, Sultan Abdülmecid, Sultan Abdülaziz ve 2.Abdülhamid han Kudüs Şehri için pek çok hizmette bulunmuştur.

Osmanlı'nın Girişi (Kudüs'ün Fethi)

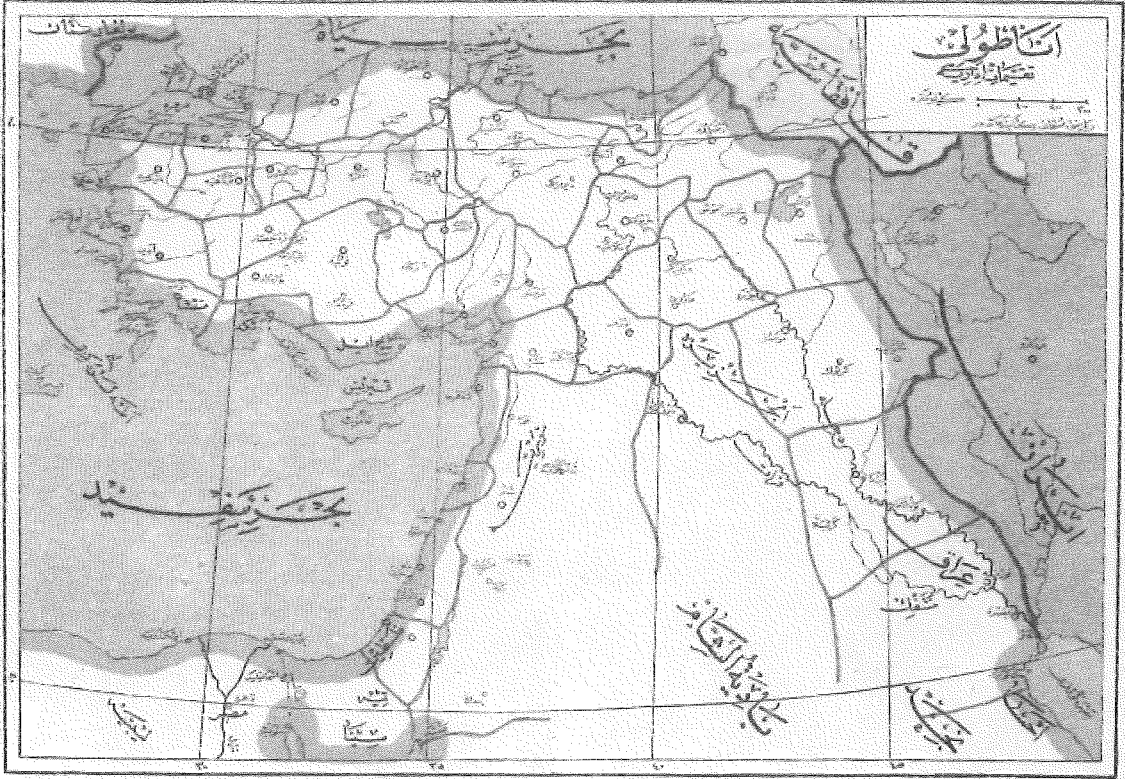
XVI. yüzyıla girildiğinde Osmanlı Devleti en güçlü dönemlerini yaşıyordu ve kendisine hedef olarak da batıyı seçmişti. Ancak II. Bayezid döneminde Safevi Şahı İsmail

tarafından körüklenen şiî propagandası Anadolu da fitne uyandırmıştı. Bu nedenle Yavuz Sultan Selim öncelikle Anadolu birliğini yeniden sağlamak amacıyla İran'daki Safevileri bertaraf etmeye karar verdi.

Çaldıran zaferiyle bertaraf edilen Safevilerden sonra Yavuz yüzünü güneye çevirdi çünkü Mısır, Filistin ve Suriye'ye hâkim olan Memlük'ler, Safevî Sultan şah İsmail ile iş birliği yapmışlardı. Bu iki devletin iş birliği, Osmanlı Devleti ve Anadolu birliği için büyük bir tehlike idi. Diğer yandan Memlûklar, Yavuz'un Suriye'yi istila etmesinden de endişe ediyorlardı. Memlük'ler için Suriye, Mısırın anahtar durumundaydı.

Bu saydığımız sebeplerden dolayı, Memlûk Sultan Kansuh Gûrî, Ehl-i Sünnet ulemasının muhalefetine rağmen şah İsmail ile ittifak yapmaktan çekinmedi. Bu ittifak Yavuz'un planlarını değiştirmesine sebep oldu. İran üzerine yürüse, arkadan bir Memlûk tehlikesiyle karşılaşabilirdi. Zirâ Kansuh Gûrî, bu sırada güçlü bir orduyla Halep'e gelmiş, yanında bulunan şehzade Ahmed in oğlu Kâsım Çelebi'yi Osmanlı tahtının yegâne varisi olarak ilan etmişti.

Kansuh Gûrî nin bu ittifak Yavuz'un işine yaradı. Sünni ve Şafiî olan Suriye halkı Yavuz'un

yanında yer aldı. Yavuz, Zenbilli Ali Efendi başta olmak üzere ulemâdan Mülhidlere yardım eden mülhiddir ve üzerine gidilmesi caizdir mealinde fetvalar aldı. Osmanlı Memlûk ilişkilerinin bozulmasının en önemli sebeplerinden birisi de Dulkadiroğullarının izlediği dış politikaydı.

Mumluklara yakın olan Dulkadiroğlu Alaaddin Bey, kendi beyliğinin devamını Osmanlı Devleti ile Memluk'ler arasındaki denge politikasına dayandırmıştı. Nihayet Çaldıran seferine katılmayı reddedişi bardağı taşıran son damla olmuştu. Bunun üzerine Yavuz, Dulkadiroğulları beyliğine son verdi. Alaüddeve'nin başını da Mısır'a gönderdi. Osmanlılar artık Suriye kapılarına dayanmışlardı.

Nihayet Osmanlı ordusu Kuzey Suriye ye girdiği sırada Kansuh Gûrî yanında Halife III. Mütevekkil Alâllah olduğu halde, Halep ten hareketle Merc-i Dâbık a gelmişti. 24 Ağustos 1516'da burada yapılan savaşta, Memlûklar büyük bir bozguna uğradılar. Bu zafer sonrası Yavuz Sultan Selim, Halep te büyük bir coşkuyla karşılandı. Burada başta Halife III. Mütevekkil

ile üç mezhebin başkaldırlarını kabul eden Sultan, onlara iyi davrandı. Ulu Cami'de okunan hutbede hatip Osmanlı Sultanın Hadimül Haremeyn ünvanı ile vasıflandırdı.

Yavuz, Halep'ten sonra Şam üzerine yürüdü ve burayı da kolaylıkla zaptetti. Yavuz'un hedefi şimdi Mısır'dı. Ancak başta Kudüs olmak üzere Filistin in önemli şehirleri hâlâ Mumluklu idarecilerin hâkimiyetindeydi. Mısır yolunu emniyete almak için öncelikle buraların ele geçirilmesi gerekiyordu. Bunun için de Yavuz, Vezir-i âzam Sinan Paşa'yı görevlendirdi. Sinan Paşa kısa zamanda Safed, Nablus, Aclun, Gazze ve Kudüs ü fethetti. Yavuz ise bu sırada Şam'dan Kudüs'e gelmişti. Kudüs'ün Osmanlıların eline geçtiği tarihi gün olarak kesin belli değildir. Ancak Tarihçiler 28 Aralık 1516 tarihinde ittifak etmişlerdir. Yavuz Sultan Selim, 31 Aralık 1516'da şehre gelmiştir. Şehrin Osmanlı yönetimine geçişi hakkında kaynaklarda farklı rivayetler yer almaktadır. Bu kaynaklar, şehrin kendi isteğiyle Osmanlı yönetimine geçtiğini yazmaktadır. Ancak, o sıradaki Kudüs Memlûklü valisi İli Bey,

Memlûk ordusunda yer almıştı ki, Kudüs'ün kendiliğinden Osmanlı yönetimine geçmesi biraz kuşkuludur. Olayların gidişatından anlaşıldığına göre Kudüs'ün fetih tarihi Ekim 1516 (Ramazan-922) olmalıdır. Kış Şam'da geçiren Yavuz, Aralık ayının sonlarına doğru buradan ayrılarak, 3 Aralık'ta devlet ileri gelenleriyle beraber Kudüs'e geldi.

Yavuz'un şehre gelişi sırasında Kudüs'ün tüm ruhanîleri padişahı şehrin dışında büyük bir tâzimle karşıladılar. Yavuz, ruhanîlere gerekli ilgiyi gösterdikten sonra, şehrin tam karşısında otağını kurdurttu. Bu sıralar ikinci vaktiydi. Padişah akşam namazını Mescid-i Aksa'da kılacağını söyledi. Bunun üzerine görevlilere haber gönderildi. Kur'an'ın sitayişle bahsettiği bu kutsal mabed 12.000 kandille aydınlatılır. Padişah bu kutsal kente namaz vaktinden önce girer. Önce Kubbetü's Sahra'da Rummân Davud (a.s.) ile Nahl-i Hamza (r.a.) ziyaret eder. Sonra Hacer-i Sahra'yı tavaf eder. Daha sonra Kubbe-i Sahra'nın altına iner ve burada iki rekât hacet namaz kılar. Buradan akşam namazının edası için Mescid-i Aksa'ya geçer. Görevliler, padişahı

kokulu mumlarla karşılarlar. Sultan burada akşam namazını edâ ettikten sonra, biraz dinlenir. Daha sonra burada iki rekât hacet namazı kılar, dualar eder. Yatsıyı da eda ettikten sonra otağına döner. Sultan, ertesi sabah binlerce koyun ve deve kurban ettirir. Kubbe-i Sahra'yı ziyaret eder ve Mescid-i Aksa'da iki rekât hâcet namaz kılar. Daha sonra şehri gezer, Kudüs halkına ih-sanlarda bulunur. 1 Ocak 1517'de Kudüs Şeh-rinden ayrılır.

Kudüs Fermanı

Ermeni Patriği Serkiz, diğer papazlarla birlikte Sultan'a gelerek kendilerine in'amda bulunmasını arzu ederler. Eskiden beri tasarruflarında bulunan kilise ve ma'bedleri yine kendilerinin tasarruf etmesi, Hz. Ömer ve Selâhaddin Eyyubi'nin kendilerine verdiği ahidnâmeyi Yavuz'un da yenilemesini arzu etmişlerdir. Bunun üzerine; 'eskiden beri tasarruf yetkisine sahip Ermeni râhiplerin, Kamame, Hz. İsa'nın doğduğu Beytullahım mağarası, kuzeydeki kapının anahtarı, içerde kamame kapısındaki iki şamdan ve kandilleri, Büyük Kiliseleri, Mar Yakub, Deyr'üz-Zeytun, Habs'ül-Mesih

kiliseleri, bunlara ait vakıflar, bağlar, bahçeler, aynı dine mensup Habeş, Kıptî ve Süryânî milletleri, bunların terekeleri ve benzeri hususlarda yine tasarrufa yetkili olduklarına karar verilmiştir. Bunlara kimse müdâhale edemeyecektir. Evlâdlarım, vezirler, sâlihler, kadılar, beylerbeyleri, sancakbeyleri, voyvodalar, subaşlar vesailerer bununla amel etsinler'diye emir vermiştir.

Osmanlı'nın Kudüs'teki Varlığı

Kudüs'te Osmanlı Dönemi

Osmanlı Devleti Kudüs'e 400 yıl hâkim olmuştur. Osmanlı için Kudüs her zaman büyük önem taşımıştır. Yavuz Sultan Selim Yavuz Sultan Selim Mercidabık savaşında Memluk'leri yendikten sonra tüm Şam bölgesini Osmanlı topraklarına kattı ve daha sonra Kudüs Şehrine gelerek Mescid-i Aksa ve Mukaddesatı ziyaret etti. Osmanlı'nın Kudüs Fethi Kudüs halkını çok sevindirdi Sultanın ziyaretinde onu büyük bir yemeğe davet ettiler. Yavuz sultan selim han Kudüs halkına ekonomik reformlar ve düzenlemelere kadar birçok konuda söz verdi. Fakat düzenlemeleri sağlayamadan kısa süre sonra vefat etti. Osmanlı'nın Kudüs Fethin den sonra ispanya kralı Hristiyanların Kudüs'ü ziyaret edebilmesi için Yavuz Sultan Selimden harç karşılığında izin aldı.

Kanuni Sultan Süleyman Kudüs Şehri için birçok hizmette bulundu, bunlardan bazıları; Kudüs Şehrinin surlarını yenilettirdi. Kudüs kalenin restoresini yaptırdı. Birçok sayıda çeşme Kubbetü's Sahra'nın yer döşemesi Mescid-i Aksanın Surlarını ve Kapılarını Restore edip yenilettirdi. Meryem validemizin kapısını açtırdı Silsile kubbesinin fayanslarını yenilettirdi. Bab-ı Zehebi kapısını kapattırdı. Kanununin Eşi Hürrem Sultan Tekkesini inşa ettirdi. Bu tekkeden çok sayıda Fakirin yemek ve ihtiyaçları karşılanıyordu. Kanuni Sultan Süleyman Kudüs şehrinin istikrarı ve güveni için Kudüs-yafa şehri arasındaki yolun kontrolünü El-Ebigavş kabilesine verdi (Onlara Turistlerden gelen aidatlar karşılığında vermişti) Kanuni Döneminde de Hristiyan hacılardan harç alınıyordu.

Sultan Murat Döneminde Kudüs şehrinde istikrar biraz tehlikeye girdi. Bu sebepten dolayı

Sultan Murat Kudüs El-Halil yolu üzerinde Şehrin güvenliği için kale inşa ettirdi. Bu kalenin içinde mescit ve kışla bulunmaktaydı. Kalenin içinde Dizdar ve 40 asker görev yapmaktaydı.

Kanuni'nin Kudüs'te kutsal mekânlarda temizliğe ve edebe uyulması hakkındaki Fermanı

Kudüs-i Şerif beyine ve kadısına hüküm ki: Molla Siyami gelip haber verdi ki; Kudüs-i Şerif'te bulunan Mescid-i Aksa, Sahratullah-ı Müşerref (Kubbetü's-Sahra) ve Hz. İsa'nın Kabri gibi kutsal mekânlara ibadet ve ziyaret için gelen bazı kadınlar o mekânları kirletip, edebe aykırı davranıyorlarmış. Bu haber üzerine buyurdum ki; Emrim oraya vardıktan sonra bu gibi davranışlara kesinlikle izin vermeyin. Şayet bunun aksini duyarsam bilirsiniz ki görevden alınmakla kalmazsınız. Sen ki kadısın bu emrimi sicile kaydet ki senden sonra gelen kadılar da bu emrime uysunlar.

Kanuni Sultan Süleyman'ın Kudüs'e 40 milyon akçe, bugünkü bedelle yaklaşık 1 trilyon 500 milyar lira vakfederek burayı bayındır kılmıştır. Yaptırdığı eserlerden sadece çeşmelerin sayısı 18. Sebil el-Silsile... Elvaad Kanuni Çeşmesi... Babel Nezir Çeşmesi... Kudüs Köprüsü üzerinde Sebil bil-Kadissultan... Kudüs Kalesi ve kalenin girişinde Kanuni Namazgâhı... Kale içinde bulunan Lala Mustafa Paşa Camii bulunmaktadır. Caminin minaresinin 19. yüzyıldan bu yana Davut kulesi adıyla anılmaktadır.

Peygamber Efendimiz (s.av.)'in Miraca yükseldiği kutsal kayayı çevreleyen kutsal yapı. 7. yüzyılda Halife Abdul melik tarafından yaptırılmış. Bugünkü görünümünü Kanuni döneminde almış. Kanuni bu kutsal mabedin dış yüzünü mermer ve çinilerle bezemiş. Mavi yeşil ve sarıyla karışık bu çiniler binaya bugünkü özelliğini veriyor. Yapıya ayrı bir güzellik kazandıran ve Kanuni tarafından yaptırılan mermer kaplamalar göz dolduruyor. Binanın üst kısmını saran bir kitabe görüyoruz. Kitabe kuşağı renkli sır tekniğiyle yapılmış. Kuşak Kanuni'nin ismini taşıyor. 1551 yılında yazılmış.

1327 yılında Memlukler tarafından yenilenmiş. Avlunun dört bir tarafına serpiştirilen çoğu Osmanlı eseri olan namazgâhlarsa her dönemin

izlerini taşıyor. Avluda bir köşe daha var ki Osmanlı su medeniyetinin en güzel örneklerinden biri sayılmalı. 1525 yılından kalma bu şadırvan Kudüs valisi Kasım Paşa tarafından yaptırılmış. Suyu yine bir Osmanlı eseri olan sultan havuzundan sağlanıyor. Sultan havuzu, Kanuni'nin Kudüs'e kazandırdığı en önemli armağanlardan bir tanesidir. Osmanlı Sultanı Kanuni Sultan Süleyman Kudüs şehrini çevreleyen surları 1542 yılında inşa ettirdi.

Kudüs Şehri Sulta Murad döneminde Sayda ve Akka eyaletine bağ-

lı bir sancak bölgesiydi. Napolyon Gazze, Yafa ve Ramla şehirlerini işgal ettikten sonra Kudüs halkına yazı yazarak emirlerine uymalarını istedi ama Kudüs halkı cevap olarak Akka eyaletine bağlı olduklarını ve akadan bir emir gelirse size uyarız dediler. Napolyon bunun üzerine Akka şehrine saldırdı fakat Ahmet paşa şehri surlarla çevirmişti ve Napolyon başarısız oldu. Kudüs 1820 yılında Şam eyaletine bağlandı. 1831 de mısır prensi İbrahim paşa Kudüs ve Şam bölgesini işgal etti ve o dönemde bölgede çok sayıda çatışma oldu çünkü Osmanlı 1841 tarihinde bölgeye tekrar hâkim oldu.

Sultan Abdülmecid döneminde Osmanlı Kudüs'e tekrar hâkim oldu. Sultan Abdülmecid Sultan Abdülmecid Mescidi Aksanın restoresini yaptırmıştır ve 20000 altın harcamıştır. Bu dönemde Kudüs şehrinin nüfusu artmıştır ve 1858 de insanlar Kudüs surları dışına yerleşmeye başlamıştır.

Sultan Abdülaziz döneminde 1867 tarihinde, Kudüs çok gelişmeye başladı ve birçok yol ve çarşı inşa edildi.(Kudüs-yafa ve Kudüs-Nablüs şehri arasındaki yol) Kudüs'ün yolları mermerlerle döşendi, bu döşemeler günümüze kadar

1187 yılında Selahaddin Eyyubi Kudüs'ü Hittin Savaşında haçlıların elinden geri almayı başardı. Kudüs halkına en iyi şekilde muamele yaptı. Kübbetü's Sahra'nın üstündeki haç işaretini kaldırttı. Şehrin restore, mimari ve yenilenmesine çok önem verdi. Mübarek Mescid-i Aksa'ya Nureddin Zenki'nin hazırlamış olduğu minberi hediye etti. Bu minberin işlemesi İslam şaheserlerindedir.

bölgede mevcuttur. Sultan Abdülaziz mescidi aksanın süslemesi ve restoresine 30000 Osmanlı akçesi harcadı ve Umeri camisini inşa ettirdi. 1892'de Kudüs-Yafa şehri arasında tren yolu inşa edildi 1909 yılında El-Halil kapısının yanına büyük kale inşa edildi ve yanına çeşme yaptırıldı. Kudüs şehri Osmanlı Döneminde 400 yıl boyunca barış ve huzur içinde yönetildi. 1.Dünya Savaşı'ndan sonra ise Kudüs'ün yönetimi Osmanlı idaresinden çıkarak İngiliz mandasına geçti ve 1948 tarihinde İsrail Devleti Batı Kudüs'te kuruldu. 1967

tarihinde İsrail Kudüs'ün tamamı işgal etti.

Osmanlı Sonrası (İsrail ve İngiliz İşgali)

09 Aralık 1917 tarihinde Kudüs Şehri İngilizlerin eline geçti ve İngiliz mandası haline gelerek Filistin'in başkenti oldu.14 Mayıs 1948 tarihinde İngilizler Kudüs şehriden çıkarak, bölgede İsrail işgalci devleti kurdular ve o tarihte Arap İsrail çatışmaları başladı. Filistin'in 5'te 4'ünü işgal ettiler. Kudüs şehri o tarihte ikiye ayrıldı, Batı Kudüs İsrail işgali altında kaldı, doğu Kudüs Ürdün kontrolünde Müslüman Arapların elinde kaldı. 1967 savaşının 7.Gününde İsrail Kudüs Eski şehrinin tamamını işgal etti. Bu işgal hala devam etmektedir. Bu süreç içinde şehir halkı işgale karşı direnişe devam ettiler. Müslümanların ilk kiblesi olan Mescid-i Aksa İsrail tarafından yönetilmektedir. İsrail'in Kudüs'ü Yahudileştirmeye yönelik çalışmaları devam etmektedir. Arap Müslümanları şehirden çıkarmak için planlar kuruyorlar. Siyasi ve Demografiyi değiştirmeye çalışıyorlar. Kudüs Şehri Adaletin ve Hukukun var olduğu bir ortamı aramaktadır ve bu ortama kavuşmak için gelecek günü özlemlerle beklemektedir.

Ayağa Kalk!

Taha Oğuzhan KILAVUZ

Ne kadar suskun olduğumuzu farkında mısınız? Bugün emperyalizmi iliklerine kadar yaşayan sömürü devleti lanet Amerika'nın, lanet başkanı Donald Trump, İsrail'in başkentini Kudüs olarak kabul ettiklerini söylüyorsa bunun tek sebebi, bizim suskunluğumuzdur. Ancak şunu belirtmek gerekir ki bizler, konuşan hatta bağırarak sessizleşmişiz. Bugün Müslümanlar, Kudüs için meydanları dolduruyor. Hep beraber İsrail, Amerika ve diğer zalim, kâfir ve emperyal devletler aleyhine sloganlar atıyoruz. Peki, elimizde, vakfımızın, derneğimizin bayrağı mı var yoksa bağımsızlığını savunduğumuz, içerisindeki Kudüs'ün İslam'ın hatta tüm insanlığın olduğunu söylediğimiz Filistin'in mi? Eylemlere katılan Müslümanların biraz hafızalarını zorla-

Donald Trump'ın "İsrail'in başkenti Kudüs'tür" söylemi, hakıyla iman etmiş yiğit Müslümanlar için hiçbir değer teşkil etmemektedir. Ancak bu söylemin karşısında durmalı ve Kudüs'ün Müslüman topraklarda olduğunu, Kudüs'ün Filistin topraklarında olduğunu tüm insanlığa gösterme/ anlatma, anlamak/görmek istemezlerse gerekirse gözlerine sokma gayreti içerisinde olmalıyız.

arak bahsettiğim güne veya ondan önce yapılmış olan eylemleri de göz önünde bulundurarak değinmiş olduğum noktaya dikkat ederek tekrardan eylemlerini analiz etmelerini bir Müslüman olarak Müslümanlara tavsiye ediyorum.

Bu noktayı da geçtikten sonra şu kısma da bakmakta fayda var diye düşünüyorum; kameralar ne kadar güçlü? Hemen konuya açıklık getirmek gerekirse: Şimdi gözünüzün önüne, katılmış olduğunuz Kudüs ile

ilgili sade, şaşırasız, yalnızca programı düzenleyen vakfın/derneğin/topluluğun fotoğrafçısının olduğu bir programı getirin. Bir de kurumların reklamlarının tavan yaptığı, kameraların sıraya dizildiği böyle önde bir muhabirin eline zorla sığdırdığı mikrofonları konuşmacının önünde

tuttuğu bir eylemi/programı getirin. Eğer getirdiyseniz artık bu noktada gerekli ve sağlıklı analizi rahatlıkla yapabileceğinizi düşünüyorum. Aslında "Kameraların Gücü" diye de ayrı bir yazı yazmak da fena olmaz.

Evet, meydanlara çıkıyoruz ve savunduğumuz dava için bağırıyor, sloganlar atıyoruz. Ama sesimizi yalnızca biz duyuyoruz. Çünkü kalbimizin bir yanında kurumun nasıl tanınacağı, bir yanında da savunduğumuz dava yatıyor. Ne zaman ki meydanlar yalnızca Filistin ve tevhid bayrakları ile dolarsa o vakit savunduğumuz şeyi gerçekten savunuyoruz demektir. Artık öne çıkma/çıkarma gayretinden sıyrılmalı, isimleri değil davamızı yükseklere çıkarmak, insanlığa duyurmak için gayret göstermeliyiz.

Donald Trump'ın "İsrail'in başkenti Kudüs'tür" söylemi, hakkıyla iman etmiş yiğit Müslümanlar için hiçbir değer teşkil etmemektedir. Ancak bu söylemin karşısında durmalı ve Kudüs'ün Müslüman topraklarda olduğunu,

Kudüs'ün Filistin topraklarında olduğunu tüm insanlığa gösterme/anlatma, anlamak/görmek istemezlerse gerekirse gözlerine sokma gayreti içerisinde olmalıyız.

Son olarak şunu da eklemeliyim ki; bugün bu açıklama lanet Amerika'nın gücünden ziyade, biz Müslümanların güçsüzlüğünden/tembelliğinden kaynaklanmaktadır. Artık ayağa kalkmalı ve Kudüs ile beraber tüm Müslüman coğrafyalara sahip çıkmalıyız yoksa bu kâfirler/zalimler içlerinden geçeni alenen gerçekleştirilmeye başlayacak, alenen gerçekleştirdiklerini de arttırma yoluna gideceklerdir. Hem coğrafyamızı küçültme hem de Müslümanların sayısını azaltma gayretine sesli bir şekilde bürüneceklerdir.

AYAĞA KALK VE KUDÜS'E SAHİP ÇIK!

Müslümanlarla Dayanışma Platformundan Kamuoyuna Duyuru

Katil ABD'nin Başkanı Donald Trump, geçtiğimiz Çarşamba günü, Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıma ve ABD'nin Tel Aviv'deki büyükelçiliğini Kudüs'e taşıma kararını bütün dünyaya ilan etti. ABD'nin gerçekleştirdiği bu hamle, içi boş, plansız, hesapsız bir karar değildir.

Ortadoğu coğrafyasında büyük bir kargaşa hüküm sürüyor. Siyonist İsrail en rahat ve güvenli günlerini geçiriyor. Kur'an'da çevresi bereketli kılınan mescide işaretle Müslümanların kutsallarından sayılan Mescid-i Aksâ ve Kudüs, Yahudileştirilmeye ve Müslümanlardan arındırılmaya çalışılmaktadır.

Ümmetin suskunluğundan aldıkları cesaretle taktiklerini değiştirmeden işletiyorlar. Siyonistler bir yandan provokatif eylemlerle sinsi planlarını icraya çalışırken buna karşı Filistin halkının verdiği tepkileri de yeni baskılar, yasaklar ve sindirme kampanyalarının gerekçesi olarak kullanıyorlar.

Kudüs'e ve Mescid-i Aksâ'ya sahip çıkma sorumluluğu İslam Ümmetinin omuzlarındadır. Bunu Mahmud Abbas gibi işbirlikçilerden ve İsrail, ABD, AB gibi ülkelerle ortaklıklar oluşturan ve onlar tarafından da sürekli istismar edilip kullanılan liderlerden bekleyemeyiz. Sorumluluk Ümmettedir, omuzlarımızdadır. Neye denk düşüyorsak onu yapacağız! Sorumluluğumuzun idrakinde olarak şimdi harekete geçme zamanı! İşgale ve gaspa karşı hiç olmazsa sesimizle-soluğumuzla karşı durma zamanı, direnen kardeşlerimizin yanında olduğumuzu haykırma zamanı!

Kudüs ve Mescid-i Aksâ'nın işgal altında olmasının sebebi de, ümmetin zulüm ve zillet altında olmasının sebebi de aynıdır. Ümmet uzun tarihî süreçte Kur'an'ı mehcur/terk edilmiş bırakarak, Rasulün ve ilk Kur'an neslinin güzel örneğinin mücadelesinden uzaklaşıp önce geleneksel cahiliyeyi üreterek, sonra da modern cahiliye ile uzlaşarak, Allah'ın yardımına müstahak olacak halini kaybetmiştir. Bu süreçte tevhidî niteliğini ve vahdetini kaybederek parçalanmış, birliğini, zindeliğini ve gücünü yitirerek sömürge olmaya, zulüm altına girmeye ve zillete sürüklenmeye müsait hale gelmiştir.

Şimdi, hem öncelikle Ümmetin, sonra da Ümmetin izzetiyle özdeş olan Mescid-i Aksâ'nın da, Kudüs'ün de, Ümmetin kurtuluşu ve izzetli günlere

dönmesi de Kur'an'ı ve sünneti terk etme büyük sapmasından dönmesine bağlıdır. İnşâAllah, Ümmet tarihî süreçte üretip tutunduğu, kendisini zillete düşüren cahiliye iplerini bırakıp, yeniden Hablullah olan Kur'an'a topluca sarılmayı başarabilir ve yeniden vahiyle inşâyı gerçekleştirebilirse, izzetli ve şerefli günler geri gelecek ve tevhid akîdesinde vahdetini sağlamış olan Ümmete Allah'ın izni ve yardımıyla hiçbir güç galip gelececektir. İşte o gün, ikisi de kuruluşlarından itibaren hep mazlum yerli halkların kanlarıyla beslenen vampir devletler olan ikiz terör devletleri ABD ve İsrail de, onların destekçileri diğer emperyalist güçler de bu kadar cüretkâr ve cesaretli olmayacaklardır.

Ümmetin onuruyla özdeş olan ve işgal altında bulunan Mescid-i Aksâ da işte o zaman yine Allah'ın izni ve yardımıyla kurtulacak, tekrar Kur'an'ın gölgesinde Mü'minlere kucak açmaya devam edecektir.

Filistin, Suriye ve Mısır halklarını katleden, mübarek mescidleri işgal altında tutan terörist İsrail'in de, despot işbirlikçi yönetimlerin de, katil ABD'nin de, ağır yenilgiler aldığı görülecek, bölge halkları üzerindeki tahakküm ve zulümleri inşâAllah son bulacaktır.

Kudüs ve Mescid-i Aksa 1967den beri siyonizmin işgali altında. Kudüs meselesinde İsrail, sorunun temelini oluşturur. Mescid-i Aksa İslam'ın kutsal mekânıdır ve bu durum her türlü tartışmanın üstündedir. Mescid-i Aksa'nın statüsü, dini ve tarihi gerçeklerde olduğu gibi, uluslararası hukuk ve anlaşmalarda da Müslümanlara aittir.

Unutmamak gerekir ki, ne Kudüs İsrail'in başkentidir ne de Mescid-i Aksâ bir yahudi tapınağıdır. Ve yine unutmamak gerekir ki, İslam dünyası, kendi içinde etnik ve mezhep kavgaları ile enerjisini harcadığı sürece, İsrail, ABD ve şürekâsı tüm insanlığı karşılama alma pahasına, bu tür faaliyetleri ve cinayetleri işleme cesareti bulacak demektir.

Vakit, Kudüs ve Mescid-i Aksâ'yı, ümmet bilincini merkezine alan her Müslüman'ın, ses çıkarma vaktidir. Kürt, Arap, Türk, Sünni- Şii gibi sahte çatışmalar yerine, gerçek hedeflere yoğunlaşma vaktidir, Kudüs'ü ve Mescid-i Aksâ'yı kuşanma vaktidir.

MÜSLÜMANLARLA DAYANIŞMA PLATFORMU

Genç Birikim Dergisi (Medeniyet Vakfı), İLKAV-İlmî ve Kültürel Araştırmalar Vakfı, Kardelen Derneği, Umran Kültür ve Medeniyet Hareketi, Vahdet Vakfı

Sevgi Üzerine*

Fatih PALA
fatihpalafatih@gmail.com

De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısımlarınız ve akrabalarınız, ter dökeerek kazandığınız mallar, kesada uğramasından endişe ettiğiniz ticaret, hoşunuza giden konaklar, size Allah'tan, Resulünden ve O'nun yolunda cihad etmekten daha sevimli ve önemli ise o halde Allah, emrini gönderinceye kadar bekleyin! Allah, öyle fâsıklar guruhunu hidâyet etmez, umduklarına eriştirmez.” (Tevbe Suresi, 24)

Şu üç günlük yalan dünyada sevdiğimizimize, üzerine titrediklerimize, daimî hesaplar yaptıklarımıza, hoşlandıklarımıza, mesai harcadıklarımıza etraflıca bir göz attığımızda, zikredilen ayetteki sevgi hiyerarşisinde, yani "Allah, Rasul ve Cihad" sıralamasında nerede olduğumuzu ya da nerede olmadığımızı anlarız. Rabbimiz

İnsan, sevgiyle anlam bulur ve her şey sevmekle başlar. Rabbimiz, hamurumuza sevgiyi katmıştır. Mayası sevgi olan fitrat'ı, insan kendi eliyle nefrete dönüştürür. Sevmek için tanımak, bilmek ve bilişmek icab eder. İnsan, bilmediğinin düşmanıdır; bildiğine, tanıdığına ve tanıştığına, bilgisi ölçüsünce tavır takınır ve sevgi ya da nefret taşır.

Allah Azze ve Celle, bir halife vasfında yarattığı insandan yalnızca kendisine kulluk etmelerini, yalnızca kendisinden yardım istemelerini, yalnızca kendisine sevgi beslemelerini, yalnızca halifelik vazifelerini icra etmelerini istemektedir. Bunun yanında, imtihan yeri olarak var ettiği dünyada, fitne, fesat, fücür, fiske gibi melanet ahvale düşülmemesi için de uyarmıştır ve uyarıcılar göndermiştir. Son uyarıcı olan Allah Rasülü

Aleyhisselatu vesselam, takatinin nihai noktasına kadar uyarıcılığını ifa etmiştir; elbette ki müjdelemeyi göz ardı etmeyerek.

İnsan, sevgiyle anlam bulur ve her şey sevmekle başlar. Rabbimiz, hamurumuza sevgiyi katmıştır. Mayası sevgi olan fitrat'ı, insan kendi eliyle nefrete dönüştürür. Sevmek için tanımak, bilmek ve bilişmek icab eder. İnsan, bilmediğinin düşmanıdır; bildiğine, tanıdığına ve ta-

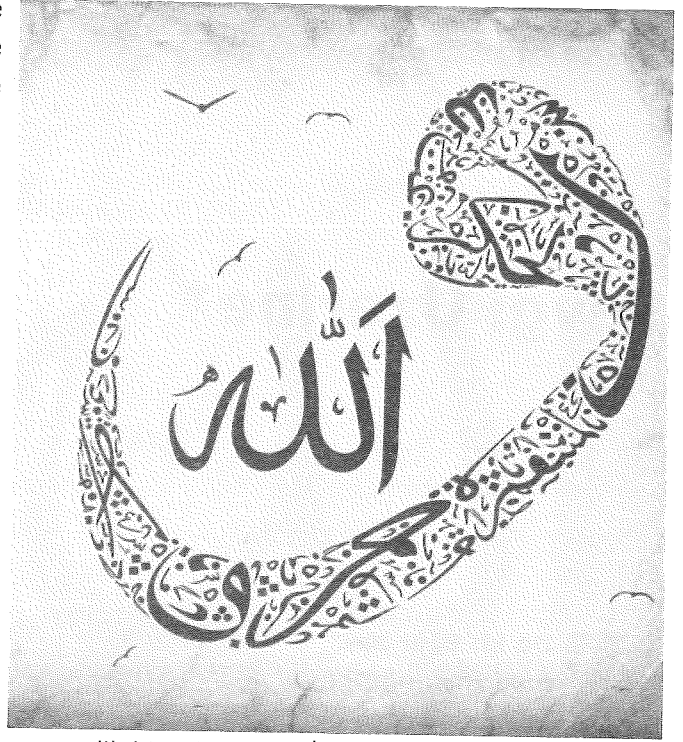
* Bu yazı hazırlanırken Şehid Seyyid Kutub'un "Fi zilal'i'l-Kur'an" isimli tefsirinden ve yazar Selami Şahin'in Vuslat Dergisi, Mart-2002 sayısındaki "Aşk ve Cesaret" başlıklı yazısından yararlanılmıştır.

nıştığına, bilgisi ölçüsünce tavır takınır ve sevgi ya da nefret taşır. Biliriz ki, Mekke mahreçli sevda, La ilahe illallah tevhiidiyle selam verdi insanlığa. La ilahe illallah'ı sevip benimseyenler ona boyun eğdiler; nefret edenler asi olup kaçındılar. Ama biliniyordu esasında dost-düşman. Nefretin bile erdemi (!) vardı. Ama zamane nefret ehli, ne haldedir çözümlmek mümkün değil.

Mezkûr ayette, dünya meşgaleleri dile getirilmekte ve insanların/inananların bunlara rağmen Allah'a, Rasulüne ve Allah yolundaki mücadeleye karşı olan muhabbetlerinin ölçüsü tartılmaktadır. Ve asıl sevginin, asıl sevdalanılması gerekenin önüne geçirilen her vesilenin hezimet getireceği uyarısı geliyor. Tabidir ki insan, dünya nimetlerinden olan babasını, çocuklarını, kardeşlerini, eşini, dost ve yakınlarını, çalışıp didinerek elde ettiği malları, maişetini bağladığı işini ve ikamet etmekte olduğu meskenini sever ya da sevebilir. İnsanın fitratına ekilen sevgi tohumu, bu tür muhabbette meyyaldır. Ama asla ve kat'a, Allah'a, Rasulüne ve Allah yolundaki mücadeleye karşı olan muhabbetin önüne geçmemelidir bunlar. Geçtiği vakit, Rabbul Alemin uyarıcı diliyle kullarını dize getiriyor.

Aziz Şehid Seyyid Kutup, bu ayetin tefsirine şunları not düşer: "Bu arınmışlık, bu ortak tanımaz bağlılık sadece Müslüman fertlerden istenmiyor. Müslüman toplumdan, İslam devletinden de aynı şey isteniyor. Buna göre ne Müslüman toplum ve ne de İslam devleti, inanç sisteminin ve Allah yolunda cihat etmenin üzerine çıkan hiçbir ilişkiye, hiçbir çıkara önem vermemeli, itibar etmemelidir.

Yüce Allah, bu yükümlülüğü müminlerin omuzlarına bindirirken fitratlarının bu yükü taşıyabileceğini biliyordu. Çünkü 'Yüce Allah, hiçbir kimseye taşıyamayacağı bir yük yüklemey.' Yüce Allah'ın, müminlerin fitratlarının mayasına bu yüksek düzeyli fedakârlık ve katlanabilme enerjisini katmış olması, O'nun kullarına yöne-

lik bir rahmetidir. İnsan fitratının mayasında bu fedakârlıktan duyulan yüce hazzın bilinci vardır, insan fitratı bu hazzı, yeryüzünün tüm hazlarına değişmez. Bu haz, Yüce Allah ile ilişki halinde olmanın hazzıdır, yüce Allah'ın hoşnutluğunu ummanın hazzıdır, zayıflığı ve başkalarının ayakları altında itilip kakılmayı aşmanın hazzıdır, etin ve kanın ağırlığından kurtularak ışıklı ve aydınlık ufuklara tırmanmanın hazzıdır. Eğer insan fitratı yerçekiminin baskısı altında kalırsa bakışlarını yüce ufuklara dikince, bu baskıdan kurtulup yükselişe geçmenin özlemlü umudunu tazelemiş olur."

Rabbine, Allah Rasulü Aleyhisselatu vesselam'a ve Rabbin yoluna sevdalılarının destanı, tarih boyunca yeryüzünü ve hidayete tabi yürekleri aydınlatmıştır. Bu destanların bazılarını paylaşmak ve o muazzam günlere kanat açmak istiyoruz. Hisse çıkarılması gereken, ders membaı destanlar.. Hayata mebni, insan menşei...

Sevgilisi için canını feda etmeye örnek olarak, Allah Rasulü Aleyhisselatu vesselam'ın Taif Seferinde Zeyd b. Harise'nin kendisini siper eden davranışlarını söyleyebiliriz. O, kendi be-

denini bir kalkan gibi Allah Rasulü Aleyhisselatu vesselam'a siper yapmıştı. Vücudu, çeşitli yerlerinden yaralanmış, başından kanlar akıyordu.

Uhud Savaşında ise bunun örnekleri daha çoktur. Bunlardan biri Ebu Dücâne'dir. Kendisini Allah Rasulü Aleyhisselatu vesselam'ın önünde kalkan yapıyor, oklar onun sırtına düşüyordu. O da öylece Allah Rasulü Aleyhisselatu vesselam'ın üzerine eğiliyor ve oklar onun üzerinde birikiyordu. Sa'd b. Ebi Vakkas da Resulullah'ın önünde ok atıyordu. Sa'd şöyle diyor: "Ebu Dücâne bana okları veriyor ve: At, babam anam sana feda olsun, diyordu." (İbni Hişam, Siyretu'n-Nebevıyye)

Sevgilisi uğruna canını, cananını feda etmeye hazır olanlardan biri de Hz. İbrahim'dir. O, tek başına Allah'a kulluk etmek ve insanları saçma düşünce ve inançlardan kurtarmak için Nemrud'a karşı mücadele başlatmıştı. Dünyanın en zalim kralından korkmuyor ve çekinmiyordu. Ailesinin ve babasının desteğini de kaybetmişti. Kimseyi ikna edemediğini görünce, çekinmeden bütün Babil'i karşısına alarak, tanrı dedikleri putlarını kırmıştı. Ateşe atıldığı zaman Hz. Cebrail'in yardımını da kabul etmeyerek sevgili Rabbi'ne yürümek istemişti. Fakat Rabbi, henüz görevini tamamlamamış olan bu kutlu nebinin, bu isteğini ertelemişti. Dağ gibi alevli ateşi gülistana çevirmişti. Demek ki Allah için cesur olanı, Allah da desteklerdi, himaye eder ve dünyanın en zorbaları karşısında bile korurdu.

Yine diğer bir seferinde oğlu İsmail'i sırf sev-

Sevgilisi uğruna canını, cananını feda etmeye hazır olanlardan biri de Hz. İbrahim'dir. O, tek başına Allah'a kulluk etmek ve insanları saçma düşünce ve inançlardan kurtarmak için Nemrud'a karşı mücadeleye başlatmıştı. Dünyanın en zalim kralından korkmuyor ve çekinmiyordu. Ailesinin ve babasının desteğini de kaybetmişti. Kimseyi ikna edemediğini görünce, çekinmeden bütün Babil'i karşısına alarak, tanrı dedikleri putlarını kırmıştı. Ateşe atıldığı zaman Hz. Cebrail'in yardımını da kabul etmeyerek sevgili Rabbi'ne yürümek istemişti.

gili Rabbi emretti diye, kurban etmeye kalkıştı da, Rabbi kendisini yine gözetimine aldı. O, oğlunun gözlerini, ellerini ve ayaklarını bağladı. Onu yere yüzükoyun yatırdı. Bıçağı ensesine dayadı. Ve ikisi de sırf Allah'ın emri olduğu için tam teslim idi! Sanki ölüme değil de cennete bir sevgili uğurlanıyor gibi duygulu bir manzara! Hz. İbrahim bıçağı öyle bilemişti ki, sadece bir kere çekecekti ve iş bitecekti. İbrahim süratle bıçağını çekti. Fakat bıçak kesmemişti. Bir daha denedi, yine olmadı. Sinirlendi. Bıçak bana isyan ettirecek dedi, taş o öfkeyle vurdu. Taş yar-

rıldı, baştanbaşa ikiye bölündü. Yine İsmail'de deneyecekti ki, bir ses: "Dur, Ey İbrahim!" duyuldu. **"Doğrusu bu, apaçık bir imtihandır. Ona fide olarak büyük bir kurbanlık verdik. Sonra gelenler içinde 'İbrahim'e selam olsun' diye ona iyi bir ün bıraktık. İşte iyileri böylece mükâfatlandırırız. Doğrusu o, inanmış kullarımızdandı."** (Saffât, 106-111) Yüce Allah, cesaretinden ve teslimiyetinden dolayı bu sefer de kendisini kutladı, bir de ödüllendirdi.

Sevgide cesaret sergileyen zirve örneklerden biri de Firavun'un sihirbazlarıdır. Hz. Musa, Peygamber olduğunu kanıtlamak için mucizeler gösterince, Firavun: "Sen sihirbazsın, seni sihirbazlarla yarıştıracam." diyerek kendisini yarışa davet etti. Belirtilen gün sihirbazlar ve halk toplandı. O gün herkes maharetini sergileyecekti. Sihirbazlar iyi adapte olmuştu ve görevlerine hazırdu. Kendilerine güvenleri tamdı. Bunun üzerine Firavun'a şöyle sordular: **"Sihirbazlar geldiklerinde Firavun'a: Şayet**

biz üstün gelirsek, muhakkak bize bir ücret vardır, değil mi, dediler. Firavun cevap verdi: Evet, o takdirde hiç şüphe etmeyin, gözde kimselerden olacaksınız.” (Şuarâ, 41-42) Sonuçta herkes maharetini sergilemişti. Musa'nın mucizeleri karşısında sihirbazlar yenilgiye uğrayınca da diz çökerek Allah'a secdeye kapanmışlardı. Firavun, onların kendisini küçük düşürdüğünü görünce azgınlıktı; iftiralarla karalamaya başladı. "O, size sihri öğreten büyüğünüzdür." diyerek onları karalamaya yeltendi ve sahtekâr olmakla suçladı. Fakat herkes bunun doğru olmadığına emindi. Zira ülkenin çeşitli yerlerinden gelmişlerdi. Ve sonra da tehditler savurdu. Onları korkutacağını sandı. Fakat ne çare insanlar onurlu oldukları zaman yalalaklık yapmaz, güç ve kuvvetten korkmazlar. Gerçeklere sırtlarını dönüp küçülmezler. Hakikati köleliğe tercih ederler. Tehditler, onların sadece azmini kamçılar ve sebatlarını arttırır.

Firavun, bu gerçeği göremeyecek kadar kördü. Ve sihirbazlar, bu gerçeği çok çarpıcı bir şekilde şöyle ifade ettiler: "Zararı yok, dediler, (nasıl olsa) biz şüphesiz Rabbimize döneceğiz. Biz, ilk iman edenler olduğumuz için, Rabbimizin hatalarımızı bağışlayacağını umuyoruz." (Şuarâ, 50-51) Biz, iman ettik, gerçeği gördük. Bunun dönüşü olmaz. Senin tehditlerin ise ödlekler için anlam taşır. Biz, iman ederek senden önce boynumuzu kendimiz kestik zaten. Senin kılıcın bize ödülüdür, bıçağın şerbetlidir. Ömür boyu yaptığımız aldatmaların, yalan ve hilelerin bağışlanması için tabibin neşteridir. Çabuk davran ki bu yükten kurtulalım, sevgilimizin affını, bağışını, ihsan ve in'amını bir

an önce görelim. Bizi aldattığımız bu insanlarla daha fazla birlikte tutma. Bizi kurtuluşa giden yola uğurla. Zira biz, ilk iman edenleriz. Bizi, Rabbimizin buluşmasına çabuk gönder. Senin zan ettiğin gibi o, bize ceza değil, gerçek kurtuluştur. Sen ödül ve cezayı zaten ne bilirsin!

İman ehli olanlar, sevgi besledikleri cenahları, derinlikli bir muhasebeden geçirmeleri gerekir.

Sevdiğimiz, gündemimizde olandır.

Sevdiğimiz, bizi bizden daha çok bilen, daha çok düşünen ve daha çok sevendir.

Sevdiğimiz, izzetli ve onurlu bir hayatı bize bahşedendir.

Sevdiğimiz, Rabbimizdir, İlahımızdır, Rezzakımızdır, Hükümdarımızdır.

Camiler Hayatın Merkezidir

Abdullatif ACAR

Camiler Ne Değildir?

Camiler, sadece mimarisıyla, yapılarıyla, çinisiyle, boyasıyla, cilasıyla hayran hayran baktığımız, yapılaş tarzını inceden inceye süzdüğümüz, kaçınıcı yüzyıla ait olduğunu anlamak için kitabelerini okuduğumuz mekânlar mıdır? Ya da Ramazandan Ramazana, kandillerden kandillere ilgimizi çeken, mahyalarına gözlerimizin kaydığı, yazılanları okuduğumuz reklam panoları mıdır?

Yoksa Allah'a ibadetin randevusunun duyurusu olan ezanlarını, minarelerinden her gün beş defa işittiğimizde insanlara olan randevularımızın hatırlatıldığı saat kuleleri olarak mı görmeliyiz? Elbette ki hayır!

O kutlu mekânlar, sadece, dedelerin, babaların, ihtiyarların, ellerinden tutup evlerine götürmek için önünde beklenen; üç Cumayı geçirmemek için, cuma günlerinin takibinin yapıldığı, bayramdan bayrama, teravihten teravihe, kandillerden kandillere uğramak mecburiyetinde

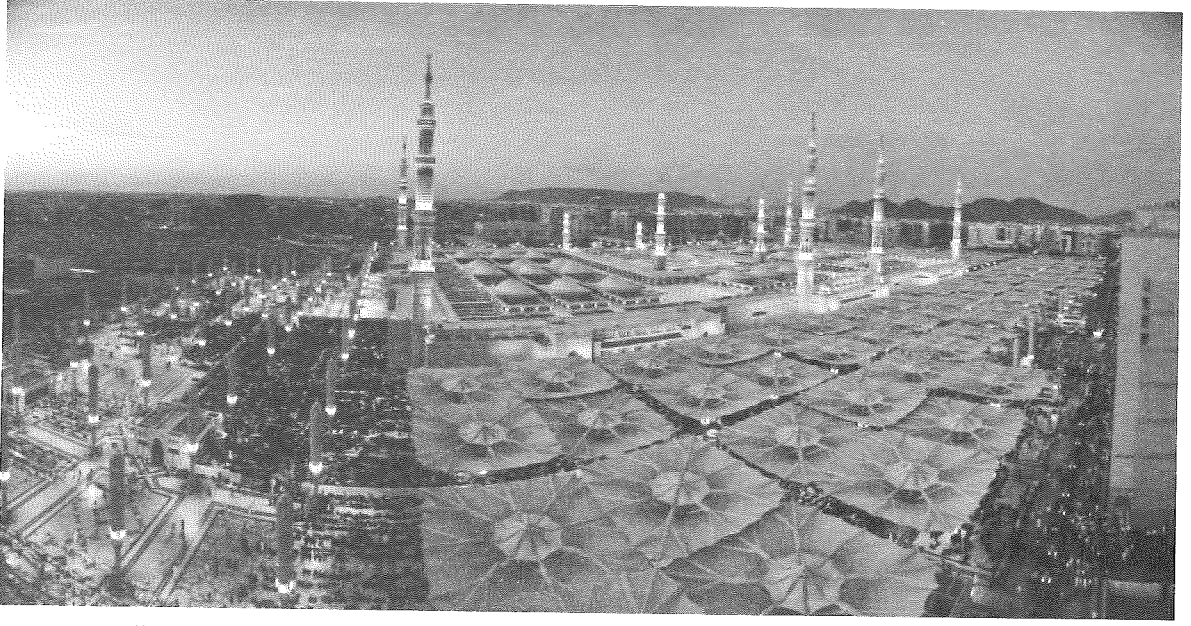
O kutlu mekânlar, sadece, dedelerin, babaların, ihtiyarların, ellerinden tutup evlerine götürmek için önünde beklenen; üç Cumayı geçirmemek için, cuma günlerinin takibinin yapıldığı, bayramdan bayrama, teravihten teravihe, kandillerden kandillere uğramak mecburiyetinde hissettiğimiz yerler de değillerdir.

hissettiğimiz yerler de değillerdir. Veya sadece beli büküklerin, dizi, dermanı kalmayan, başka yerlere gidemeyen eli bastonlu insanların, evde canı sıkılanların, bir türlü zaman geçiremeyenlerin bekleme salonları, iki lafın belini kırmak, sözle sohbetle zamanı öldürmek adına toplanıp, en kıymetli nimet olan zamanı heba etmenin alanları hiç değillerdir. Yeni doğan çocuklarının göbek bağlarını caminin bahçesine gömüp daha sonra uğramayı

akıllarının ucundan dahi geçirmeyen anne babaların mezarlık sahası, çocuğunun kulağına ilk olarak ezan okutulmasının anlamını bilmeyen, bir defa o ezanı duyduğunda o kutlu davete icabet etmeyen insanların, ancak mecbur kalandığında cenazeyi defnetmek için uğranıldığı, imam efendinin "nasıl bilirsiniz" sorusuna cemaatin "iyi bilirdik" cevabıyla yalancı şahitliklerin yapıldığı yerler de değildir elbette!

Camilerde Rahmet Soluklanır

Evet, maalesef bugün cami dendiğinde, ce-

maat dendiğinde bunları anlar olduk. Camilerin şekline şemaline takılıp, içindeki ruha, ifa ettiği manaya, üstlendiği misyona vakıf olamadık. Hâlbuki oralar, bütün yolların kendisine uğradığı mekânlar, hayatta yorgun, bitkin düşenlerin dinlenme alanlarıdır. Oralar, kullukta gücü ve takati kalmayanların, maneviyat depoladıkları yerler olarak görülmeli. Bakın! Peygamberimiz (s.a.v.)'in Medine'ye hicret eder etmez ilk iş olarak mescit inşa ederek hem yerleşim yerinin merkezini belirlerken, hem de oluşacak İslam medeniyetinin merkezini takdir etmiş olmalarında, geleceğe dönük ne kadar büyük öngörüler saklıdır. Mescit aynı zamanda yuvasızlara yuva vazifesi görürken, ilim tahsili içinde bir okul ve külliye olarak işlev görmüştür. Devlet işleri dahi orada karara bağlanmıştır. Merhame-tin insanla buluştuğu yerler de yine oralardır. Sağılan kalpler orada bir araya gelir, nifak tohumları ittifak meyvesine dönüşür. Kardeşliğin ne demek olduğu oralarda anlaşılır. Cemaat, birlik olmaktır; toplanmaktır, toparlanmak ve kendimize gelmektir. İhtilafların, ayrı-gayrının, rıyanın, kibrin, bencilliğin, kıskançlığın muhabbetle sevgiyle eritildiği yerlerdir. Orada kalplerle, gönülden gönle yol kurulur, yan yana omuz omuza durmanın muhabbeti oluşur, nice sevgiler meyveye durur.

Müslümanların bölük pörçük oldukları, tefrika tohumlarının kök saldıdığı, aynı binada oturdukları halde birbirini tanımayan insanların

olduğu, adeta kalabalıklar içerisinde yalnızlıkların yaşandığı bir zamanda caminin ve cemaatin önemi daha iyi anlaşılıyor. Peygamberimiz (s.a.v.):

"Mescitlere devam edeni gördüğünüzde onun tam manasıyla Müslüman olduğuna şahit olunuz." (Tirmizi) buyuruyor.

Evet, mümin olarak mahkeme-i kübra'da be-
raat edebilmemiz için lehimize şahadet edecek, omuz omuza namaz kıldığımız kardeşlerimizin bulunduğu camiler hayat bulma, hakikat soluklama yerleridir. Bütün sıkıntılara, huzursuzluklara çareler orada aranırken saadetin, mutluluğun kapısı da yine orada aralanır. İzzete ermek, ikrama ulaşmak oralarda daha da mümkündür. Yaradan'a el açmak, boyun bükmek, secdeyle ona yaklaşmak camilerde daha bir anlamlıdır. Topluluk içerisinde, farklılığın farkı yine orada anlaşılır. Birlikte olmanın, bir ve diri olmanın; bir binanın tuğlaları, bir vücudun uzuvları gibi olabilmenin harcı, tekbirlerle, tahmitlerle, tespihlerle orada yoğrulur, imamın komutuyla orada karılır, dualarla temeli orada atılır. Bu nedenle olsa gerek Resulullah'ın huzuruna bir ama gelip:

"Ey Allah'ın Resülü, ben âmâyım; beni camiye götüreceğim kimsem de yok, namazlarımı evde kıla bilir miyim" diye müsaade isteyince, Rasulullah: *"Ezani işitiyor musun?"* diye sorar. Âmâ: *"Evet, işitiyorum"* cevabı üzerine Rasu-

lullah: "Öyleyse davete icabet et." (Müslim, Kitab'ül-Mesacit) diye yine camiye, cemaati emir buyurması, cemaat olmanın önemini ne kadar ifade etmektedir. Çünkü camiler, adeta tatlı su kaynağı gibidirler; hayatta kalmak için koşuştur müminler oraya. Cemaatten uzak olan şeytana yakın olur. Kurtların, çakalların cirit attığı bir dünyada ayrı olmak, birlikten beraberlikten kopmak, akıl kârı iş değildir. Kur'an'ın talim edildiği, nice ilim tahsillerinin yapıldığı, herkesin birbirinin dualarına âmin temennileriyle iştirak ettiği, zikirlerin toplu olarak arşı alaya yükseldiği, rahmet esintilerinin hissedildiği, rahmete topluca ulaşıldığı mekânlar da yine camilerdir. Oralarda kulluk için gerekli disiplin eğitimi verilir. Birlik içerisinde yapmamız gereken görevler hatırlatılır, edep, adap öğretilir ve hayâ uygulanır. Misafir gibi hareket edilerek dünyadaki misafirliğimiz hatırlanır. Oralarda eşitliğin hazzını lezzetini tadarken takvada üstün olmak için yarışılır kıyamla, rükûuyla, sücutla. O kutlu mekânlarda amir memurla, ağa hizmetçiyle, işçi işverenle, aynı safta omuz omuzadır; biri diğerinden zengin olduğu için ne önde, biri hizmetçi olduğu için ne de geridedir, herkes sıkı bir saf içerisinde fert olarak Allah'ın huzurundadır. Herkes en üst makamda yani kulluk makamındadır, buralarda kibirli kibrinin kırılmasıyla, terbiye edilmekte, kendini hakir gören, dibe köşeye itilmiş gibi algılayan ise bu hastalıktan kurtulma terapisine tabi tutulmaktadır.

Evet, Beytullah'tır oraların adı; Allah'ın evleridir. Mekândan, zamandan münezze olan Allah, ev sahibidir. Hazinesi sonsuz, ikramı sınırsızdır. Misafirse bizleriz. Bizler, muhtacı O'na, hem de bütün zerrelimizle. Dışarıda

Düşünün bir, ne kadar ehemmiyete haiz davet ki, icabet edildiğinde belirttiğimiz birçok faydanın yanında orada cemaatle kılınan namaza yirmi yedi derece sevap veriliyor, davete kulak verilmediğinde ise, ümmetine çok düşkün olan Peygamber (s.a.v.)'in öfkesine muhatap oluyor insan. Buyuruyor ki Kâinatın Efendisi:

"İçimden şöyle geçiyor: Odun yığılmasını emredeyim; odunlar yığılsın, namaz için ezan okunsun, daha sonra bir adama imam olmasını emredeyim ve namaza gelmeyenlerin gidip evlerini yakayım."

Mace, Maceh)

Düşünün bir, ne kadar ehemmiyete haiz davet ki, icabet edildiğinde belirttiğimiz birçok faydanın yanında orada cemaatle kılınan namaza yirmi yedi derece sevap veriliyor, davete kulak verilmediğinde ise, ümmetine çok düşkün olan Peygamber (s.a.v.)'in öfkesine muhatap oluyor insan. Buyuruyor ki Kâinatın Efendisi:

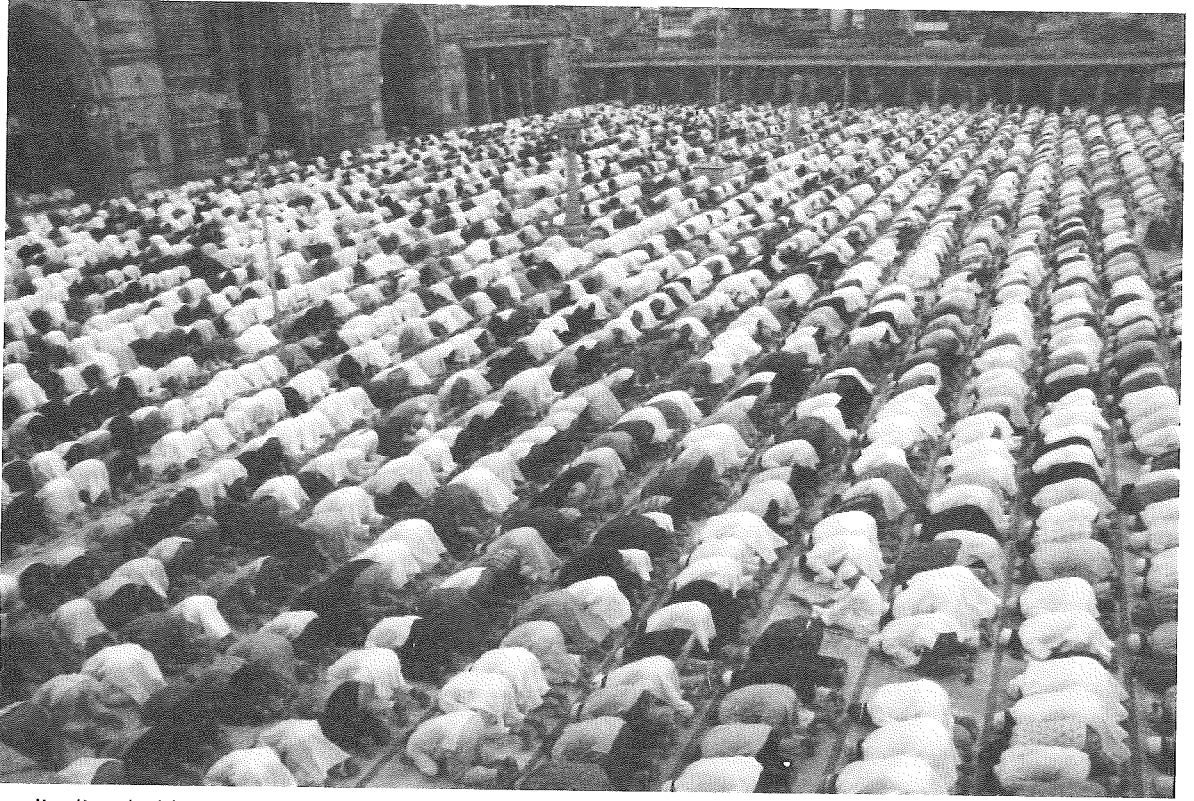
"İçimden şöyle geçiyor: Odun yığılmasını emredeyim; odunlar yığılsın, namaz için ezan okunsun, daha sonra bir adama imam olmasını emredeyim ve namaza gelmeyenlerin gidip evlerini yakayım." (Müslim ve Buhari)

Evet, camiler bu kadar rahmete vesileyken. Camiye giden her insanın bu güzelliğinden nasibdar olmayışını, nasıl yorumlamalıyız? Adeta sağanak sağanak yağın rahmet yağmurunun altında islanmayanlara ne demeli? Kabını kacağını dolduramayanlara, evlerine boş dönenlere, hala kalpleri yumuşamayanlara, gözleri gönülleri hakikate açılmayanlara, birlik için bir araya gelip kin ve nefretle ömrünü geçirenlere ne de-

ayazdayız; aç ve susuz tehlikelerle dolu bir dünyada yaşıyoruz, karanlıklarda yol bulmaya uğraşıyoruz. Böyle bir durumda günde beş defa çağırıyoruz o kutlu mabede, gitmemek akıl kârı mıdır? Soruyorum.

Rivayet edildiğine göre semavi kitaplar da Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"Yeryüzünde benim evlerim camilerdir, o evlerde beni ziyaret edenler, o evlerin taimircileridir, evinde temizlendikten sonra beni evimde ziyaret edenlere ne mutlu, ziyaret edilenin şanına düşen ve azametine yakışan, ziyaretçilerine ikramda bulunmaktır." (İbni

meli, diye haklı olarak aklınızda soru işaretleri olabilir. Bu geniş bir konu olduğundan burada değinmeyeceğiz; ancak şu kadarını bilmek gerek: Cemaat şuurunun oluşmadığı, cemaatteki gayenin anlaşılmadığı toplumlarda, camilere gelip gitmenin, safta sıra sıra durmanın, birbirine omuz vermenin, beraber tekbirlerle kıyama dönmenin, rükû ve sücutları adeta bir kumandanın emriyle eda etmenin anlamına vakif olunmadan kılınan bu namaz, insan için yirmi yedi derece sevaba vesile olsa da beklenen asil menfaate ulaştırmaz. Manalardan soyutlanmış bir ibadet sadece kendi etrafında dönüp duracak kadar bir zevkten başka ötelere insanı taşıyamaz; işin özüne inmeli, her şekli değerli eden, her yazıyı kıymetli kılan onların ifade ettikleri şeylerdir. Onların taşıdığı anlamlardır. Bütün ibadetlerde bunu böyle düşünmeli, vesilelere yükleyebildiğiniz kıymet ne kadarsa gideceğiniz mesafede o kadardır. Bunun için Allah'a kul olduğumuzun bilinciyle hareket etmeli, onun rızasını arzu etmeliyiz. Yerine getirdiğimiz ibadetleri kabuğuyla değil özüyle yaşamalıyız. Yani özet olarak: Yaptığımız ibadeti niye ve kimin için yaptığımızı bilmeli, cemaatte bir arada olmanın gayesini anlamalı, ihlas ve samimiyet

içerisinde olmalıyız. Böyle olursak -ibadetlerin asıl mükâfat yeri ahret olmasına rağmen- bu dünyada da o mükâfatların gölgeleriyle itminana kavuşur, mutlu olur, insanların huzurlu olmalarına, birlik beraberlik içerisinde yaşamalarına, İslami bir hayat sürdürmelerine de vesile olmuş oluruz.

Camilerde Ganimet Dağıtılıyor:

Gerçekten o kutlu mabetlerde dağıtılan şeyler dünyevi hiçbir menfaatle kıyaslanamayacak kadar âli şeyler. Orada Peygamber (s.a.v.)'in mirası bölüştürülüyor. O hakiki ganimetin taliplilerine çağrı yapılıyor. Aynen sahabenin en büyüklerinden olan Ebu Hüreyre'nin Medine çarşısında halkı o ganimete davet ettiği gibi... Ebu Hüreyre (r.a.) Medine halkına şöyle seslenir:

"Ey Medine halkı! Ne duruyorsunuz, mescitte Peygamberin mirası pay ediliyor, ganimet dağıtılıyor, gidip payınızı alacağınıza boşu boşuna zaman öldürüyorsunuz." Bu çağrıyı duymaz herkes işini gücünü, hatta en önemli meşguliyetlerini dahi bırakarak mescide akın ederler.

Kısa bir zaman geçip de geri döndükleri-

ni gören Ebu Hüreyre (r.a.):

“Niye geri döndünüz payınıza düşen mirası, ganimeti almadan?” dediğinde -tabi biraz da öfkeli bir şekilde- kalabalık:

“Mescide gittiğimizde miras falan dağıtılmıyordu.” Ebu Hüreyre (r.a.):

“Oradaki insanlar ya ne yapıyorlardı?” diye tekrar sorunca:

“Bir kısmı namaz kılıyordu, bir kısmı Kur’an okuyordu, diğer bir kısmı ilimle meşguldü” cevabını verirler. Bu sefer Ebu Hüreyre:

“İşte o gördüğünüz şeyler, Peygamber (s.a.v.)’in mirasıdır, dağıtılan ganimetlerdir” diyerek asıl ganimetin ne olduğunu göremeyen gözlerle göstermeye çalışıyordu.

Evet, göremediler asıl ganimeti. Göremediler Peygamber (s.a.v.)’in mirasını... Bugünün bir kısım insanları da göremiyor maalesef. Çünkü miras denilince anladıkları, bu fani dünyayla ilgili şeylerdi. Hâlbuki onların miras dediklerine, değer verdiklerine, ganimet olarak gördüklerine Peygamber (s.a.v.) hiç iltifat etmiyordu, onları elinin tersiyle itiyordu. Dünyayı bir gölgelik olarak görüyor; kendisini ise uzun yolculuğa çıkan bir yolcu... O gölgelikte kısa bir süre dinlenecek, sonra yine yoluna devam edecekti...

Şimdi günümüz Müslümanlarının durumunu anlamak, hem de kendi samimiyetimizi kontrol etmek açısından bir düşünelim: Bugün farz-ü muhal, camilerin minarelerinden ezan yerine, devlet-i aliyye tarafından vatandaşlarına ev tapusu, para yardımı ilanı verilseydi, o zaman neler olurdu neler, değil mi? Saatler öncesinden gelenler olurdu. Bugün namaz için birçok bahanenin arkasına saklanan, o kutlu daveti duymayan, ciddiye bile almayan insanlar, cami-

Evet, biz koşacağız. Bazen bir ezanın nağmeleri kulağımıza ulaştığında, o camideki ganimetler için... Bazen bir yoksulun açlığını hissederek... Bazen “İmdat!” diyen dardaki bir insanın çılgınlığıyla irkilip ok gibi fırlayacağız yerimizden. Bazen malımızı dökeceğiz hiçbir şey bırakmadan geriye, Allah’ın yoluna... Bazen canımızı ortaya koyacağız, o canın sahibi istedi diye.

nin avlusunda yatarlardı, sabah erkenden hazır olayım, belki camide yer kalmaz, diye. Ama olan yanına bir yedekçi alarak gelirdi, inanın sedyeyle dahi getirilenler olurdu. Sokaklara taşardı insanlar, camiler almazdı. Nice izdihamlar olurdu, en ön safa geçmemek için birbirlerini bugün ileriye itenler “Ön safa sen geç.” diye, o zaman öne geçmek için bir birleriyle yarışarlardı. Sabah namazının faziletine ermek için kılını dahi kıvıldatmayanlar, o zaman sürünerek gelirlerdi değil mi?

Biz bugün gerçek ganimetin ne olduğu hususunda tereddütler girdabında bocalayıp duruyoruz. Çünkü baktığımız şeylere ahiret pençeresinden, iman aynasından bakmıyoruz...

Düşünün! Bir gece teheccüd namazına kalkamadığında, onu telafi etmek için o günü akşama kadar ibadetle geçiren bir Peygamber (s.a.v.)’in bu davranışı da ne? Ya da cemaate yetişemeyip de başını Allah yolunda bağışlayan Hz. Ömer, neyin ıstırabını dindirmeye çalışıyor? Veyahut namazı geçirdiklerinden dolayı günlerce matem tutan, ağlayan, sızlayan sahabeler neler kayıp ettiler de böyle bir üzüntüye gark oldular? Onların bildiklerini bugün biz bilemiyor, onların duyduğunu duyamıyor, onların hissettiğini hissedemiyoruz maalesef. Bunları duyduğumuzda da: “Ha öyle mi?” deyip geçiştiriyoruz. Çünkü göremediğimiz hakikatleri de umursamıyoruz. Ebedi âlem adına yapılan şeyleri tali şeyler olarak görüyoruz.

Dünyaya dünya gözüyle baktığımız gibi ahirete de fani gözlüğüyle bakıyoruz. Her hakikati fanilik iksiriyle yudumluyoruz. Ebedi âleme ve onun hakikatlerine bir türlü konsantre olamıyoruz. Olamadığımızdan, o hakikatleri kalbimize tam anlamıyla yerleştiremediğimizden geçici dünyaya ebediyimş gibi kendimizi kaptırıyor-

ruz. Ebedi âlemi de "Nasıl olsa daha gelmedi." diye veya geleceği hususunda ihmaller üstüne ihmallerle unutuyoruz. Böyle bir kiskacın içeriğinde olduğumuzdan camilerdeki kârımızı düşünemiyor, Peygamberin mirasına ortak olmak için yanında bir çok hikmetinin de bulunduğu mükâfat üstüne mükâfata koşamıyoruz.

Evet, biz koşacağız. Bazen bir ezanın nağmeleri kulağımıza ulaştığında, o camideki gamimeler için... Bazen bir yoksulun açlığını hissederek... Bazen "İmdat!" diyen dardaki bir insanın çığıyla irkilip ok gibi fırlayacağız yerimizden. Bazen malımızı dökeceğiz hiçbir şey bırakmadan geriye, Allah'ın yoluna... Bazen canımızı ortaya koyacağız, o canın sahibi istedi diye. Velhasıl yorulacağız, düşeceğiz, tökezleyeceğiz, kalkıp yeniden devam edeceğiz. Sabredecek, teslimiyetimizi yaşayacağız. O'nun ismini zikrimiz, emirlerini başımızın tacı haline getireceğiz. Ancak mükâfatını burada değil ahirette bekleyeceğiz. Çünkü bura ekme, bakma, sulama yeri. Hasılat toplama, mükâfata nail olma yeri değil. Asıl mükâfat yeri ahirettir. Hesap, kitap orada ortaya konacak; artılar, eksiler, kar, zarar orada hesap edilecek. Burada -tabiri caizse- bedel biçilmiş cemaat sevapları orada takdim edilecek.

Bugün Camilerin Manevi İnşası Adına Ne Yapıyoruz?

Yüce Allah, camilerin inşası ile ilgili bir ayet-i kerimesinde:

"Allah'ın Mescitlerini, ancak Allah'a ve ahret gününe iman eden, namazını kılan, zekât veren ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler imar eder, işte onların böylece hidayete erenlerden olması umulur." (Tevbe, 18) buyuruyor.

Yüce Allah, burada sadece camilerin maddi imarı ile ilgili değil, aynı zamanda manevi imarı ile ilgili sorumluluk da yüklüyor müminlerin üzerine. Peygamberimiz (s.a.v) de bir hadis-i şerifte:

"Öyle bir zaman gelecek ki camiler görünüşte çok mamur ve bakımlı olduğu halde insanları hidayete erdirme yönünden harap bir ev gibi olacak." (Hakim ve Deylevi) buyuruyor.

Evet, bu hadis-i şerif ne kadar da güzel bir şekilde özetliyor günümüzdeki camilerin durumunu. Gerçi son yıllarda Diyanet İşleri Başkanlığının camilerin gerçek fonksiyonlarına kavuşması için birçok çalışmaları mevcut; fakat bu hususta başta din görevlileri olmak üzere bizim de yerine getirmemiz gereken bazı görevlerimiz var elbette.

Malumunuz camiler, bugün süsüyle, nakışıyla, boyasıyla cilasıyla adeta göz kamaştırmaktadır. Ancak burada asıl olan camilerin manevi mimarisidir. Bu da camilerle ilgili en önemli, üzerinde ısrarla durulması gereken bir meseledir. Çünkü camiler, sadece dört duvardan ibaret mekânlar değildir. Camilerin asıl süsü de cemaatlerdir, o cemaatin oralardan rahmet soluklanmalarıdır. Yüce Yaradan'dan izzet-i ikram görmeleri, birlik ve beraberliklerini pekiştirmeleridir. Eğer bunlar mevcut değilse yani maddi mimari gibi manevi mimarisi adına hiçbir şey yapılmamışsa o camiler ruhtan yoksun boş bir ceset gibidir. Ayrıca Peygamberimizin (s.a.v) ifadesiyle harap bir ev durumundadır.

Peygamberimiz'in (s.a.v.) mescidine bir bakan: Belki o zamanın şartları nedeniyle, üstü dallarla örtülü, altına serili bir sergisi bile yoktu; yağmur yağdığına doğrudan içeri girerdi. Ancak orada hidayet soluklanır, ilim irfan öğretilir, kimsesizlere yuva vazifesi görürdü. Orada nice mübarek başlar secde ederdi saatlerce o şekilde kalırlardı, gözyaşlarıyla ıslanırdı o kumlar. Zikirler arş-ı alaya yükselir, dertler dermanını orada bulurdu. Gönüller orada coşar, huzur depolardı. Her meselenin çözüm yeri yine orasıydı. İşte camilerin gerçek anlamı, manevi inşası budur. Camilerin, mescitlerin gerçek fonksiyonlarının yaşatılması/yaşanması budur.

Şimdi biz her şeyden önce bir Müslüman olarak, caminin bir ampulü yanmadığında, hiç tereddütsüz, elimizi cebimize götürüp "bu da benim hayrıma olsun" dediğimiz gibi, camide eksik olan, safta yerini alması gerekirken almayan birisini gördüğümüzde de elimizi vicdanımıza götürüp "o eksik olan cemaati ben tamamlayacağım, camiye gelmeyen o kardeşimi ben getirmeye çalışacağım" diyebiliyor muyuz? Yani caminin manevi inşasına katkıda bulunma,

bulunabilme sancısını, ıstırabını yaşayabiliyor muyuz?

Eğer bir beldede camiye gelen ortalama otuz kişi varsa, bir yıl sonra o caminin cemaati yine otuz kişiye hiç kimse orada nasihat adına, dava uğruna, emri bil maruf nehyi anil münker adına hiçbir şey yapmamış demektir. Hâlbuki biz, şunu biliyor ve gönülden inanıyoruz ki, dinin özü nasihattir. Kurtuluşa ermek hakkı ve sabrı, tavsiye etmekle mümkündür. Bunlarla beraber caminin manevi inşasıyla ilgili bir de caminin önündeki bütün engelleri kaldırmak gerek. Fiziksel engelliler için yaptığımız engelli merdivenleri gibi, imanı yönden engeli olan, manevi olarak takıntısı ve engeli bulunanlar için de merhamet merdivenleri inşa etmeliyiz. O merdivenle insanları camiye cemaate taşımamız. Bir şekilde derman bulup huzur soluklamak için camiye uğrayan, insanların o uzanan ellerini de sıkıca tutup, camiye cemaati sevdirmek adına elimizden gelen gayreti azami derecede göstermeliyiz.

Ailece Camilerde Allah'ın Misafirleriyiz

Beytullah'ın şubesi, Allah'ın evleri camiler,

herkese açık olmalı, Allah'ın bütün kulları orarlardan rahmet soluklamalı, oralara gitme hususunda kimsenin ötekilere göre müspet bir ayrıcalığı söz konusu olamaz. Özellikle kadınlara yüce Allah'ın evini kapalı tutmak, İslam'ı O'nun Peygamberi Hz. Muhammed (s.a.v)'i anlayamamanın göstergesidir.

Ezan-ı Muhammedî ile yüce Allah; kadınıyla erkeğiyle, çocuğuyla, genciyle yaşlısıyla, amiriyle memuruyla, fakiriyle zenginiyle herkesi davet ediyor. Ama gelin görün ki günümüzde kadınlar camilerden adeta tecrit edilmiş durumda. Çocuklara gereken itina, hassasiyet gösterilmiyor camiye, cemaati sevdirmek hususunda. Kadının ısrarla camiye gelmelerini isteyen yüce Resul, onların gelmelerini engelleyenleri de uyarıyor:

"Allah'ın kadın kullarının Allah'ın mescitlerine gelmelerine engel olmayın." (Buhari, Cuma) Kadın da erkek gibi Allah'ın kulu. Kul ile Allah'ın arasına girmeye kimsenin hakkı yoktur. "Kadının yeri evidir, Kadının camide işi de ne?" gibi hiç bir sağlam delil ve dayanağı olmayan sebeplerle, şeytani mülahazalarla

hareket edip İslam'ın tasvip etmediği davranışlarda bulunmamalıyız. Kadın da, çocuğu da hep beraber ailece Allah'ın davetine icabet edecek, aynı tekbirin coşkusunu, aynı kiraatin huzurunu vaazı nasihati ruhunda hissedecek, ailece birliğe, dirliğe koşacak, ailece coşacak... Peygamberimiz (s.a.v.) kadınların sadece vakit namazlarında değil, cuma ve bayram namazlarında da bulunmalarını teşvik etmiştir. Kâinatın Efendisi buyuruyor ki:

"Uzun uzun kılmak için namaza başlıyorum ki o esnada bir çocuk ağlaması işitiyorum, annesinin onun ağlamasından dolayı sıkıntıya düşeceğini bildiğimden namazı kısa tutuyorum." (Buhari, Ezan, 65)

Evet, onun mescidinde ağlayan çocuk da vardı o çocuğun anası da... Onun mescidi, sadece erkeklerin girdiği bir mescit değildi. Yine o Kâinatın Efendisi namaz bittiğinde, kadınlara rahatsızlık vermemek için erkeklerin oturup kadınların çıkmasını sağlayan bir Peygamber. İslam dini, kadını ana gibi bir ayrıcalığa yükselterek cenneti ayaklarının altına sermiş, onlara güzel davranmayı emretmiş. Camiye gitmelerine nasıl bir dayanakla, delille mani olabiliyoruz? Kimi, kimin evinden kovuyoruz? Bu salahiyeti, yetkiyi nereden, nasıl alıyoruz?

Secde ederken torunları sırtına bindiğinde, heveslerini alsınlar diye secdeyi uzatan Hz. Peygamber (s.a.v.), başka bir zamanda, hutbe irad ederken kendilerine doğru koşa koşa gelen Hz. Hasan ve Hüseyin'i gördüklerinde hutbeden iniyor, onları kucağına alıp tekrar minbere çıkıyor, o şekilde hutbesine devam ediyordu.

Şimdi günümüzde bir çocuk düşünün. Camiye koşa koşa, heyecanla, sevinçle, bir ümitle geliyor. Biz ellerimizi sonuna kadar açıp onları kucaklıyor muyuz? "Yavrum hoş geldin" deyip alnından öpüyor muyuz? O çocuk camiye geldiğinde, babasının namazını anlamaya çalışıyor, aslında annesinin cemaat halindeki durumunu inceden inceye süzüyor, anlam vermeye uğraşiyor. Amcasının, dayısının, abisinin sağına geçiyor, bakıyor; soluna geçiyor, bakıyor. Bazen de cemaatin önüne geçip adeta fotoğraf çeker gibi poz yakalamaya çalışıyor. Evet, çocuk boş bir kaset gibi her şeyi kayıt altına alıyor, bilin-

cine yerleştiriyor. İleride kul olmak adına onları kullanacak çünkü. Bırakın, dinin direği namazı bir çırak gibi incelesin. Camide bir mimar edasıyla hareket etsin. Büyüklük olarak namazın tahsilini gördüyseniz, anlamına vakıf olduysanız, anlatın namazı, camiye, cemaati, mihrabı, minberi, kürsüyü cem olmayı, bir olmayı, cemaatle birlik olmanın arasındaki kuvvetli bağı... Aksi takdirde çatık kaşlı, eli sopalı, çocuklara bağırarak, çağırarak, camiden onları kovan insanlar olarak fotoğrafınızı çeker de, huzuru mahşerde aleyhinize delil olması için önünüze koyar o çocuklar, Allah muhafaza.

Evet, çocuklar bir şekilde uğradıklarında veya camiye gelmeleri sağlandığında onu fırsat bilmeli; toplumun ıslahının çocukların terbiyesinden geçtiğinin bilinciyle hareket ederek o fırsatı iyice değerlendirmeliyiz. O ümit dolu pırl pırl bakışlarını görmeli, başlarını okşayarak dini sevdirmek adına onlara yakınlık göstermeli, belki harçlık ve hediyeler vererek daha da teşvik etmeli. Ön safa geçti, konuştu, güldü diye onları azarlamamalı. Bakın, Hıristiyan bir baba bile çocuğunu kiliseye alıştırmak, din adamını sevdirmek adına çocuğunun sevdiği şeyi alıp papaza veriyor, o şeyi çocuğuna papazın vermesini istiyor. Papaz, çocuğa o hediyeyi verdiğinde, Kilise'ye, Papaz'a karşı çocukta sarsılmaz bir güven oluşuyor. Çocuk o kiliseye kendi isteğiyle gidip gelmeye başlıyor. Ya bizler, bu çok önemli bir meseleyi ne kadar derdimiz ve devamımız olarak görüyoruz bir düşünelim!..

Kurulmuş bir saat misali ruhtan, heyecandan yoksun bir cemaat görünümünden kurtulmalı, kurtuluşun başkalarının derdiyle dertlenmek olduğunu, "ben" eksenli değil de "biz" eksenli davranışlardan geçtiğini bilmeliyiz.

Evet, bazen "bana ne" diyor, başkalarını düşünmeden başımızı eğiyor, adeta her olumsuzluğa gözlerimizi kapatıyor, bencillik kiskacından kurtaramıyoruz kendimizi. Bazen de başkalarını düşünüyor görüntüsü sergileyerek kendimizi unutuyoruz. Bir türlü dengeyi yakalayamıyoruz. İslami hakikatlere bir bütün olarak bakamıyoruz maalesef...

Selam ve dua ile...

Allah ve Rasulü Bir Konuda Hüküm Vermişse...

Ömer Faruk ÇAKICI
omerfaruk.cakici@stu.fsm.edu.tr

Allah celle celeluhu ayet-i kerimesinde şöyle buyuruyor:

*"Allah (celle celeluhu) ve Peygamberi (sallallahu aleyhi ve sellem) bir şeye hükmettiği zaman, inanan erkek ve kadına işlerinde başka yolu seçmek yaraşmaz. Kim Allah (celle celeluhu)'ya ve Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'e baş kaldırırsa, şüphesiz apaçık bir şekilde sapmış olur."*¹

Değerli Kardeşim!

Öncelikle insan şunu bilmeli: Kâinatı, insanı, yeryüzündeki canlı ve cansız bütün varlıkların hepsini bir ve tek olan bir yaratıcı yaratmıştır. Çevremize baktığımız zaman görmüş olduğumuz her şey bir düzen içerisinde yaratılmıştır. Göğün direksiz bir şekilde duruşu, dağların yeryüzüne çakılmış oluşu, en yüce ve mucizevi olarak yaratılmış olan insanın düşünme, akletme ve yorum yapma yeteneği elbette kendiliğinden oluşmamış-

1 Ahzab Suresi, 36.ayet-i kerime.

Bir Müslüman Allah celle celeluhu'ya inandığını söylüyor ve iman ediyor ise imanının yarısını gerçekleştirmiş olur. İmanını tam olarak gerçekleştirmek için onun emir ve yasaklarını tereddütsüz kabul etmek, yasama ve kanun koymayı tek Allah celle celeluhu'nün hakkı olarak görmek ve ondan daha güçlü bir şahıs, kurum ve otorite görmemek gerekir.

tır. Tüm bunların bir ve tek yaratıcısının olması gerekir.

Bu öyle bir yaratıcı olmalıdır ki sabah güneşini aynı yerden doğurtmalı ve akşam olunca da güneşi aynı yerden batırtmalıdır. Bu öyle bir yaratıcı olmalıdır ki tüm evrenin kontrolü onun elinde olmalı. İnsanları yaratıp onlara rızıklarını verdiği gibi hayvanların da rızığını vermelidir. Bu öyle bir yaratıcı olmalıdır ki tüm gezegenleri bir düzen içerisinde hareket

ettirebilmelidir. Bu öyle bir yaratıcı olmalıdır ki tek olmalıdır. Zira yaratıcı sayısı fazla olmuş olsaydı kargaşa ve anlaşmazlık olurdu. Neticede yeryüzünde düzen olmazdı. Bu öyle bir yaratıcı olmalıdır ki tek otorite ve tek yüce "o" olmalıdır. Bu öyle bir yaratıcı olmalıdır ki insanları dirilttiği gibi istediği zaman onları öldürebilmelidir. Bu öyle bir yaratıcı olmalıdır ki iradesine hiçbir güç engel olamamalıdır. Bu öyle bir yaratıcı olmalıdır ki insana vermiş olduğu akıl ile kendisini bulabilmesini sağlamalıdır. Bu öyle bir yaratıcı

olmalıdır ki yaratmış olduğu varlıklar kendi emrinde olmalı.

Değerli Kardeşim!

Yukarıda saydığımız özellikleri düşünecek olursak insanlar, milletler, devletler, toplumlar, bitkiler, taştan ve tahtadan yapılmış heykeller veya yaratıcısının emrinde bulunan yıldızlar, ay ve güneş kesinlikle bir yaratıcı sıfatı taşımaktadır. Zira bunlardan hiçbiri bir canlıya hayat bahşedip onu rızıklandıramaz.

Bu varlıkların en mükemmeli ve üstünü olan insan bile kesinlikle bir yaratıcıda olması gereken özelliklerin hiçbirine sahip değildir. Dünyanın en zeki ve en akıllı insanı bile olsa kesinlikle toprağın yüzlerce metre altındaki canlıların rızıkını gönderemez. Dünyanın en üstün varlığı olan insanların hepsi bir araya gelse bir sineğin kanadını dahi yapamazlar.²

Şu hâlde insan kesinlikle yaratıcı değildir. Aksine insan yaratılmış seviyesinde bir varlıktır. En üstün varlık olan insan bile bir sineğin kanadını yaratamıyorsa milyonlarca insanı yaratan, milyonlarca gök cisminin hareketini kontrol eden, milyarlarca canlı türünü yaratan ve rızıklandıran, tek ve bir yaratıcının var olduğunu inkâr etmek akıllıca bir iş değildir. Zira bu kadar varlığı sadece "bir ve tek" yaratıcı yaratabilir. Bu ne bir insan ne de bir insan gibi biridir. Bu gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri yaratan, varlığıyla sonsuzluğu kuşatan, dilediğini yapmaya kadir olan bir ve tek olan **Allah celle celeluhu**'dür. O'ndan başka hiçbir güç bunları yapmaya kadir değildir.

Değerli Kardeşim!

Tek ve bir yaratıcıya iman eden bir insan bilmelidir ki kendisi yaratıcı değil yaratılmıştır. Bu sebeple nasıl kendisi bir canlıyı, bir varlığı yaratamıyor ise aynı şekilde ne bir yasa ne de bir kanun yaratabilir. Zira kendisi yaratılmış züm-

resinde yer alır. Eğer insanlar üzerinde veya varlıklar üzerinde kanun koyma yetkisi varsa bu şu anlama gelir: İnsan o varlığı ya da insanları o kadar iyi tanıyor ki onu yaratan **Allah celle celeluhu**'dan daha iyi tanıyor.

Bir konuyu, bir eşyayı veya bir varlığı tanımadan onun hakkında kural, kanun ve hüküm koyabilir misiniz? Bir insanı veya bir toplumu tanımadan onun hakkında hüküm, kanun veya yasa çıkarabilir misiniz? Eğer siz bir toplumu, devleti, ülkeyi veya milleti kendi kanunlarınızla veya yaratılmışların kanunuyla yönetiyor iseniz bu şu demektir: Biz kanun yapmayı en iyi şekilde biliyoruz. İnsanı bizden daha iyi bilen kimse yoktur. Eğer olsaydı onun hükmünü, kanununu ve yasamasını uygulardık. İnsanı yaratan da biziz rızıklandıran da. Bu yüzden onun için neyin iyi olup olmadığını, neyin zararlı veya karlı olduğuna biz karar veririz.

Bu durumda kendinizi yaratan seviyesine yükseltmiş olup dünyayı, ayı, gezegenleri ve hatta kendinizi yaratan gerçek yaratıcıyı (**Allah**'ı) inkâr etmiş oluyorsunuz.

İnsanı yaratan mı daha iyi bilir, yoksa nasıl yaratıldığını dahi yaratıcısından öğrenen insanoğlu mu daha iyi bilir? Tabii ki yaratan (**Allah**) daha iyi bilir. Çünkü malzemeyi yaratan ve kullanılan Allah *celle celeluhu*'dur. Size canı ve rızık veren Allah *celle celeluhu*'dur. Eğer siz de bir canlı yaratır iseniz siz de onu herkesten daha iyi bilir, onun için neyin karlı ve neyin zararlı olduğunu en iyi siz bilirsiniz. Çünkü yaratan yaratılanı, yaratılıştan daha iyi bilir.

Değerli Kardeşim!

Anlaşılmamasına imkân yoktur ki **Allah celle celeluhu** bizi yarattığı gibi bize rızık da vermiştir. Bizi yaratılmışların en hayırlısı kılmıştır. Öyle ise insanoğlu **Allah celle celeluhu**'nün yaratıcılığını, varlığını ve birliğini kabul ediyor ise O'nun yasamayı elinde tuttuğunu, kanun ve hüküm koyma yetkisinin sadece onun elinde olduğunu da kabul etmelidir. Eğer bunu kabul etmez ise rububiyet ve uluhiyette **Allah celle celeluhu**'yü birlememiş olup ayrılmaz bir bütün

² "Ey insanlar! Size bir örnek verildi. Şimdi ona iyi kulak verin. Sizin **Allah** (*celle celeluhu*)'den başka tapıklarınız bir sinek dahi yaratamazlar, hepsi bunun için toplansalar bile. Eğer sinek onlardan bir şey kapsa, bunu ondan kurtaramazlar. İsteyen de âciz, istenen de." (Hac Suresi, 73.ayet-i kerime.)

آية الكرسي سورة البقرة آية ٢٥٥

olan yaratıcı ve yönetici vasıflarını birbirinden ayırarak, **Allah celle celeluhu**'yü inkara sebep olur. O'nun yaratıcılığını kabul edip de yasama ve kanun koyma yetkisini O'ndan başkasında gören kimse, O'nun yaratıcılığını da reddedip başka bir varlığı yaratıcılığa layık görmüştür. Çünkü yaratıcı yasama, kanun koyma ve tek otorite olma şartı ile yaratıcı özelliğini kazanır. Bu yüzden **Allah celle celeluhu**'ya yaratıcı olarak inanmak yeterli değildir. **Allah celle celeluhu**'nün yönetici olduğuna da inanmalıyız.

Allah celle celeluhu'ya bir bütün olarak iman etmeliyiz.

Öyleyse Değerli Kardeşim!

Bizler yaratılmış insanlar olarak yaratıcı olan **Allah celle celeluhu**'dan asla üstün olamayız. Bizler onun yaratıcılığını ve otoritesini reddedemeyiz. Dilimizle reddetsek bile (Müslüman olmayanlar için) vakiada reddetmiş olmayız. Çünkü **Allah celle celeluhu**'nün yaratıcılığını ve otoritesini hayatımızın her saniyesinde müşahede ediyoruz. En bariz örneği, ölümümüz

ve yaşamamız onun elindedir. Bunu hiç kimse inkâr edemez.

Değerli Kardeşim!

Bir Müslüman **Allah** celle celeluhu'ya inandığını söylüyor ve iman ediyor ise imanın yarısını gerçekleştirmiş olur. İmanını tam olarak gerçekleştirmek için onun emir ve yasaklarını tereddütsüz kabul etmek, yasama ve kanun koymayı tek **Allah** celle celeluhu'nün hakkı olarak görmek ve ondan daha güçlü bir şahıs, kurum ve otorite görmemek gerekir.

Müslüman **Allah** celle celeluhu'nün yasını ve otoritesini her alana taşımalıdır. Zira **Allah** celle celeluhu hükümlerini belli bir mekâna ve belli bir zamana has olarak indirmemiştir. **Allah** celle celeluhu bir yasa veya hüküm koymuş ise onu süs olsun diye koymamıştır. Koyduğu yasaları insanoğlundan başkası için koymamıştır.

Dünyada her varlığın bir görevi olduğu gibi insanoğlunun da bir görevi vardır. İnsanoğlunun görevi **Allah** celle celeluhu'ya, kitaba, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem'e* ve getirmiş olduklarına boyun eğmek, tereddütsüz itaat etmektir. Ama insanoğlu **Allah** celle celeluhu'ya isyan edip bu görevini inkâr ederek yaratılış gayesinden sapıp hayvandan daha aşağı duruma düşebiliyor.

Bir ineği (bu teşbihimi af buyurun) **Allah** celle celeluhu niçin yaratmıştır? Bir ineğin inek olarak sorumluluğu nedir? Bir inek her zaman süt verir. Hiçbir ineğin **Allah** celle celeluhu'ya isyan edip bal veya meyve suyu verdiği görül-müş müdür? İstedığınız kadar ineğe baskı yapın hiçbir zaman **Allah** celle celeluhu'ya isyan edip de süt yerine başka bir şey vermez. Ama gelin görün ki insanoğlu en ufak bir esintide, en ufak bir baskıda, en ufak bir kandırmacada ve vesvesede **Allah** celle celeluhu'ya isyan ediyor ve O'nun emirlerini unutuyor. Bir hayvandan daha aşağı duruma düşebiliyor.

Değerli Kardeşim!

Buraya kadar ki bahsetmiş olduğum konu şuna açıklık getirmelidir ki **Allah** cel-

le celeluhu'nün hükümlerini hiçbir Müslüman mekân veya zamanla sınırlayamaz. Örneğin, bir ülkede din işleri ayrı devlet işleri ayrı diyen bir adam **Allah** celle celeluhu'yu sadece camide sözü geçen bir yaratıcı olarak görebiliyor. Camide **Allah** celle celeluhu'nün dediği oluyor da eğitimde, siyasette, ekonomide ve devlet işlerinde niçin **Allah** celle celeluhu'nün dediği olmuyor?³

Camide ve ibadetlerde kanun koyan **Allah** celle celeluhu eğitimde, alışverişte, ekonomide, devlette ve siyasette de kanun koyan değil midir? O yarattığı için O'nun kanunları uygulanmalıdır. Eğer insan yaratmışsa insanın kanunları uygulanmalı. Aklın da dinin de yolu budur.

Allah celle celeluhu'nün yarattığı bir yerde O'nun sözü geçmiyorsa, O'nun hükümleriyle amel edilmiyorsa, orayı yaratan **Allah** celle celeluhu oraya hiç huzur verir mi? Görüyorsunuz ki **Allah** celle celeluhu'nün hükmü ve kanunlarıyla yönetilmeyen ülkelerde kaos, terör, hırsızlık ve fuhuş var. Bu ülkeler huzuru istiyor ve selamete kavuşmak gayesinde iseler tek gerçek yol **Allah** celle celeluhu'nün dinidir. Bunu görmeli, anlamalı ve bu uğurda mücadele etmelidirler.

Allah celle celeluhu'nün şu ayet-i kerimeyle yazımızı sonlandıralım:

"Öyleyse **Allah** (celle celeluhu)'nün indirdiği ile aralarında hükmet, onların heva ve heveslerine uyma; seni, **Allah** (celle celeluhu)'nün sana indirdiğinin bir kısmından saptırmalarından sakın. Eğer yüz çevirirlerse, bil ki **Allah** (celle celeluhu) bir kısım günahlarından dolayı onları belaya saptırmak istemektedir. İnsanlardan birçoğu yoldan çıkmıştır.⁴

³ Bu tabir ve bu üslup efsanevi vaiz Merhum Timurtaş Uçar Hocaefendi'ye aittir. **Allah** celle celeluhu O'na rahmet eylesin.

⁴ Maide Suresi, 49.ayet-i kerime.

İbn Teymiyye'nin Hayatı ve Tasavvufa Dâir Görüşleri-III

Muhammed İMAMOĞLU

Yazı dizimizin ilk 2 bölümünde İbn Teymiyye'nin hayatını ve onun hakkında söylenenleri özetlemiştik. Bu bölümde İbn Teymiyye'nin itikâdî görüşleri hakkında bilgi vereceğiz. Tevfik Allah'tandır.

C) İtikâdî Görüşleri:

İbn Teymiyye selef tarzı inanç ve düşüncenin en büyük, en ciddi, en esaslı, en bilgili, en şuurlu, en ihâtalı, en mantıklı ve en başarılı savunucusudur. Bu husus hiç bir tartışmaya mahal bırakmayacak derecede apaçık bir gerçektir. Selef tarzı inanç ve düşünce İbn Teymiyye'nin şahsında patlama noktasına ulaşarak zirveye çıkmıştır. Bu inanç ve düşünceyi İbn Teymiyye'den daha mâkul, daha ilmi ve daha teferruatlı bir şekilde İslâm cemaatına sunan başka bir âlim yetişmediğinden o kendisinden evvelki selef tarzı düşünenlerin yüz akı ve hayrül halefi, kendisinden sonra gelenlerin iftihar ve gurur kaynağı, üstâdı ve rehberi olmuştur.

İbn Teymiyye'nin esas maksadı ve gâyesi

İbn Teymiyye'nin esas maksadı ve gâyesi hangi yollarla ve hangi ihtiyaçların şevkiyle olursa olsun İslâm'a sonradan ilâve edilmiş bid'at mahiyetindeki îtikad ve amellerden dini arındırıp onu Selef-i Sâlihîn zamanındaki ölçüler içinde ortaya koymak, bir bütün olarak İslâm dinini onun ilk muhataplarının anladığı biçimde Arapçanın kelime ve cümle yapısına sadık kalarak anlamak ve anlatmaktır.

hangi yollarla ve hangi ihtiyaçların şevkiyle olursa olsun İslâm'a sonradan ilâve edilmiş bid'at mahiyetindeki îtikad ve amellerden dini arındırıp onu Selef-i Sâlihîn zamanındaki ölçüler içinde ortaya koymak, bir bütün olarak İslâm dinini onun ilk muhataplarının anladığı biçimde Arapçanın kelime ve cümle yapısına sadık kalarak anlamak ve anlatmaktır. O böyle yapmayı her şeyden evvel dinî bir görev bilmekte, Müslüman olmanın şartı saymaktadır. Fakat İslâm cemiyetinde müşahede ettiği geriliğin, zayıflığın, kargaşanın, dağınıklığın, uyuşmazlıkların ve huzursuzlukların, devası ve

şifâsi olarak da bahsedilen hususu, yani İslâm dinini aslındaki safveti ve ilk sadeliği ile anlamayı ve uygulamayı görmektedir. Böylece hem îtikadî, hem pratik sebepler onu böyle hareket etmeye mecbur etmiştir.¹

Dinin temelini teşkil eden itikâdî konularda

1 Süleyman Uludağ, Tasavvuf Karşıtı Akımlar ve İbn Teymiyye'nin Tasavvuf Felsefesi, s.17-18, İslâmiyat, 2-3, Ankara, 1999

Kitap ve Sünnet'te yer alan ve Selef âlimleri tarafından benimsenen naslara dayalı dinî akılcılık metodunu tercih etmek gerektiğini düşünen İbn Teymiyye, dinde Kur'an'ın rehberliğini esas alarak ona uymanın lüzumunu sık sık dile getirir. Bu düşüncesinde sahabe, tabiîn ve imam-lara tâbi olduğunu belirterek onların Kur'an'a aykırı herhangi bir akıl yürütmeyi kabul etmediklerini, Kur'an'ın önüne çıkarılan hiçbir görüşü benimsemediklerini söyler.²

İbn Teymiyye'ye göre Kur'an sadece itikadî hükümlere değil bu hükümlerin aklî delillerine de yer verir, '**âfâk ve enfüsten deliller**' gibi açık ifadelerle çeşitli âyetlerde bu delillere işaret eder. Dolayısıyla dinde hüccet olan şer'î deliller, Rasûlullah'ın haber verdiği ve Kur'an'ın delâlet ettiği naklî delillerin yanında mevcudatın şehâdet ettiği aklî delilleri de ihtiva ettiği için akıl ve nakil bütünlüğünü sağlar. Dînen meşrû olmayan deliller ise bunların dışında kalan, cedele dayalı mesnetsiz iddialardır. Meselâ tevhid, peygamberlerin doğruluğu, ilâhî sıfatların ve haşr'in ispatı gibi akılla bilinebilen konularda vahiy yol gösterir ve çeşitli ipuçları verir. Dolayısıyla vahyin işâret etmesi şartıyla bazı aklî burhân ve kıyaslar da şer'î delil sayılabilir.

İbn Teymiyye, akıl ve nakil münâsebetine dair görüş beyan eden zümreleri Kur'an merkezli olarak üç gruba ayırır. Birinci grup Kur'an'daki aklîliği ve aklî delilleri kabul etmeyenler, ikinci grup kabul eden fakat anlama ve tesbitte hata edenler, kendisinin de dâhil olduğunu belirttiği üçüncü grup ise Kur'an'daki aklî delilleri doğru bir şekilde bilip anlayanlardır.³ Ona göre esasen ehl-i hak (Selef ulemâsı) aklî delillere ve aklın doğru kabul ettiği hükümlere itiraz etmez; onların itirazda bulunduğu şey aklın Kitap ve Sünnet'e muhalif sonuçlara varabildiği iddiasıdır. Hâlbuki tam aksine dinle çelişen her şey akıl tarafından da yanlış bulunur.⁴ Bununla birlikte diğer kelâmcılar gibi İbn Teymiyye de dinî kaygı taşımayan, dinî kaynakları tanımayan ve yalnızca aklî delillere dayanarak tartışma yapanlara karşı kendi yöntemleri ve kendi dilleriyle mücadele etmenin onların karşısında

susmaktan daha hayırlı olduğunu kabul eder. Bu durum, tıpkı şerrinden korunabilmek için düşman ordusunun kıyafetini giymekten başka çare bulunmamasına benzer. Böyle bir durumda düşman elbisesi giyerek savaşmak, onlara benzemek düşüncesiyle oturup ülkenin işgal edilmesine razı olmaktan daha iyidir.⁵

İbn Teymiyye, hem Sünnet'e ve Sünnet'in korunmasına hem de Ehl-i sünnet çizgisine hassasiyet gösteren âlimlerin başında gelmektedir. Onun anlayışına göre Sünnet, '**Rasûlullah'ın yolu**' ve o yolun uygulanmasıdır. Sünnet-Kur'an ilişkisinde Sünnet, Kur'an'ın müfessiridir; onu açıklar, ona işaret eder ve onu anlatır. Ancak şu kadar var ki Sünnet'te olan her şeyin, mutlaka Kur'an'da olması, diğer bir ifadeyle "Kur'an'ı açıklaması" zorunlu değildir. Kitapta emredilen her ne şey varsa, Rasûl'ün işlediklerinin tümünün temelde bunlara uyması gerekir. Bundan dolayıdır ki Kur'an, "**Rasûl'ün yol olarak çizdiği şeylere**" uymayı emretmiştir. Sünnet, Kur'an'ın manalarına delâlet eder. Bu sebepten "marifet ehlinin kabûlüne mazhar olmuş" sahih hadislerle aynı şekilde iman etmek vaciptir.⁶

İbn Teymiyye'ye göre Sünnet, söz, amel ve itikat alanında üç kısma ayrılmaktadır. (kavlî sünnet-amelî sünnet-itikadî sünnet). Rasûlullah'tan günümüze kadar rivayet edilerek gelen zikir ve tesbihler, kavlî sünnete, namaz, oruç ve zekâtın kuralları, iyi davranışlar, ahlakî kurallar ve benzeri hususlar da fiilî sünnete girmektedir. Bu iki kısım sünnetin bir kısmı "mutlaka uyulması gereken", bir kısmı da "uyulması hoş karşılanan" sünnetlerdir; onlara uymakla kişi, sevap kazanır. Üçüncü çeşit olan sünnet itikadî sünnet olup, imanla ilgilidir ve İslâm'ın temel kurallarını ifade eder.⁷

İbn Teymiyye, Kur'an'da birçok yerde geçen "hikmet"⁸ ifadesinin de sünnet anlamı taşıdığını ve bu anlamdaki sünnetin "**Allah tarafından direkt Rasûl'e tâlim edilen sünnet**" olduğunu, hadislerden deliller ortaya koyarak ispata çalışır.

2 İbn Teymiyye, Der'ü te'âruzil akl ve'n-nakl, c.1, s.164; Mecmûu Fetavâ, c.14, s. 47, tahkik: Abdurrahman b. Muhammed, 2. baskı, Ribat, Meketbetü'l- Ma'ârif, 1981

3 İbn Teymiyye, Mecmûu Fetavâ, c.14, s. 470- 471

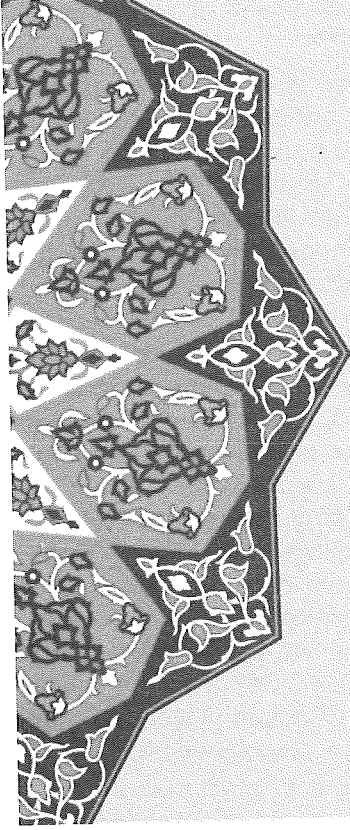
4 İbn teymiyye, Der'ü te'âruzil akl ve'n-nakl, c.1, s. 194

5 Der'ü te'âruzil akl ve'n-nakl, c.1, s. 231

6 İbn Teymiyye, Mecmûu Fetavâ, c.3, s. 138

7 İbn Teymiyye, Mecmu', IV, 180.

8 Kur'anda hikmet kelimesi için bkz. Bakara: 129, 151, 231; Âl-i İmran: 164; Nisâ: 54, 113

أَهْلُ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ

İbn Teymiyye, yukarıda tarif ettiği sünnet üzere **"Sünnet ehli"** olan ve Ashab cemaatinin yolu üzere **"Cemaat Ehli"** olan kişileri, onların belirgin özelliklerini ortaya koyarak bizlere tanıtmaya çalışır. O'na göre, "Ehl-i sünnet ve'l-cemaat" ten olanlar en doğru sözün Allah sözü olduğunu, en hayırlı yolun Rasûlullah'ın yolu olduğunu bilirler. Allah'ın sözünü insanların sözüne, Rasûlullah'ın yolunu diğer insanların yollarına tercih ederler. Bu sebepten ötürüdür ki onlara **"Ehlü'l-Kitâb ve's-Sünnet (Kitap ve Sünnet Ehli)"** ismi de verilmiştir. Ayrıca bunlara, "Ehlü'l-cemâa" da denilmektedir. Zira "cemaat", toplanmak (ictimâ) demek olup "firka" nin (ayrılığın) zıddıdır. Ayrıca (onların icmâ ehli olduklarına işâreten) "Ehlü'l-cemâa" da denmiştir.⁹ Bilindiği üzere "icmâ" dini ilimlerde üçüncü hüküm kaynağıdır.

İbn Teymiyye'ye göre "Ehl-i sünnet ve'l-cemaat" topluluğunun içinde Siddıklar, Şehîdler ve Sâlihler vardır. Bunlar "ebdâl" olup Müslümanların, "hidâyet ve dirâyet üzere olduklarına" icmâ ettikleri imamlardır. İlim ehlinin bunlara "ebdâl" demelerinin sebebi, bunla-

rın "tebliğ makamına geçmiş oldukları" anlamında "Peygamberlerin bedelleri" olduklarına inanmalarıdır. Bu âlimlerden her biri, vekâlet üstlendikleri tüm hususlarda Peygamberlerin yolunu tutar, ilimde sözde, ibâdet ve davranışta Rasûlullah'ın yolunu tutarlar. Bu zatlar, karanlıkları aydınlatan birer kandil olup dilen dile dolaşan faziletlere sahiptirler. Bunlar Rasûlullah'ın hadiste işâret buyurduğu **"Ümmetimden bir tâife daima hak üzere sâbit olacaktır. Onlara muhalefet edenlerin hiç bir zararı onlara dokunmayacaktır."**¹⁰ buyurduğu kimselerdir. Onlar kıyâmete kadar var olacak olan, Hakk'ın yardımına nâil olan ve hak din üzere bulunan kimselerdir. Çünkü onlar yaptıkları her şeyde, söyledikleri her sözde mutlaka Kur'an ve Sünnet'e tâbî olan kişilerdir. Onların tek bir tarikatı vardır ve o da İslâm'dır. Bu zümre, Rasûlullah'ın haklarında **"Ümmetim yetmiş üç fırkaya ayrılacaktır. Biri hariç diğerleri cehennemdedir. Cennetlikler, benim ve ashabımın yolu üzere olanlardır."**¹¹ buyurduğu kişiler olup her türlü

9 İbn Teymiyye, Mecmûu Fetavâ, c.3, s. 157

10 Buhârî, İtisâm, 10; Tevhîd, 29; İman, 247

11 Tirmizî, İman, 18

şâibeden uzak insanlardır.¹²

İbn Teymiyye'nin eserlerini iyice tetkik eden kişiler "Ehl-i hadis" kavramının O'nun literatüründe önemli bir yer tuttuğunu ve bu kavramı çokça kullandığını iyi bilirler. Aslında O, "Ehl-i hadis" kavramından daha çok, "Ehl-i sünnet ve'l-cemaat" kavramını kullanmıştır. Yani Ehl-i sünnet ve'l-cemaat kavramı daha üst bir kavramdır ve bu kavramla kastettiği kimseler hem "Ehl-i hadis", hem de "Selef" diye nitelendirdiği kişileri kapsamı içine almaktadır. Nitekim o bazı yerde her üç kavramı da bir arada kullanıp üçünün de aynı şeyleri ihtivâ ettiğini vurgulamaya çalışırken, çoğu yerde ise bunlardan yalnız birini ötekinin yerine kullanmakta böylece "her üç kavramın temelde hiç bir farkının olmadığına" işaret etmektedir. Bu üç kavramın aralarında temelde ciddi farklar olmasa da İbn Teymiyye'nin çeşitli yerlerdeki kullanımında küçük nüanslar bulunmaktadır. Bu nüansları eserlerinden özet mahiyetinde naklen şöyle ifade edebiliriz:

"Şunu belirtelim ki biz Ehli hadis derken, sadece 'hadis dinleyen' veya 'hadis yazan' ya da 'hadis rivayet eden' kişileri kastetmiyoruz. Aksine, bu ifadeyle biz, 'hadisi zâhirî ve bâtınıyla anlamaya, bilmeye ve ezberlemeye çalışıp ona layıkıyla uymaya çalışan herkesi' kastediyoruz. Aslında 'Ehl-i Kur'an' tabiri için de durum aynıdır.¹³ Demek ki İbn Teymiyye'ye göre bir şeyin 'ehli' olmak demek, 'o şeyi hakkıyla anlayıp hayatında tatbik etmek' demektir. Yoksa sathî

12 Kendini 'Selefi' olarak lanse eden bazı çevreler İbn Teymiyye'nin İmam Ebû Hanîfe'yi mürçî dolayısıyla Ehl-i Bid'at gördüğünü iddia etmekte. Hâlbuki İbn Teymiyye, 'Minhâcu's-Sunneti'n-Nebeviyye fi Nakdi Kavli's-Şîa ve'l-Kaderiyye' adlı eserinde şöyle demektedir: "İşte bazen gece gündüz ilmî araştırma yapan insanlardır. Bunların herhangi bir kimseyle alıp veremedikleri yoktur. İnceledikleri şer'î delillere göre bazan bir sahabinin sözünü tercih ederler, bazan da bir başka sahabinin... Sufyan es-Sevrî, Ebû Hanîfe, İbn Ebî Leyla gibi." (Minhâcu's-Sunne, c.3, s.142, Bulak-1322) İbn Teymiyye Minhâcu's-Sunne'nin başka bir yerinde de şunu der: "...Malik, Sevrî, Evzâî, Leys b. Sa'd, Şafîî, Ahmed, İshak, Ebû Hanîfe, Ebû Yusuf gibi dinde imamlıkla tanınan İslâm âlimleri..." (Minhâcu's-Sunne, c.1, s.215-6.) Yine bir yerde de şöyle söyler: "...İşte bu, Malik b. Enes, Sevrî, Leys b. Sa'd, Evzâî, Ebû Hanîfe... gibi kendilerine tâbi olunan imamların ve öğrencilerinin görüşüdür." (Minhâcu's-Sunne, c.1, s.173) İbn Teymiyye, Ebû Hanîfe (r.a.) ve iki öğrencisini önde gelen büyük âlimlerin zümresinden saymakta ve onları bazen "Rehber imamlar" bazen "dinde otorite oldukları bilinen İslâm önderleri", bazen "hadîs, tefsîr, tasavvuf ve fıkıh imamları", bazen "ilim üzerinde düşünme ve onun hakikatlerini açığa çıkarma noktasında insanların en büyüklerinden ve temizliklerini ve zekâlarını herkesin bildiği kişiler", bazen de "gece gündüz ilim öğrenen kişiler" şeklinde nitelemektedir.

13 İbn Teymiyye, Mecmûu Fetavâ, c.4, s. 95

bir bilgiye dayanarak sadece 'işin edebiyatında olmak' demek değildir.

İbn Teymiyye'ye göre bu 'en asgarî' bir şarttır. O bu şartın yanında, hadis ehlinde bulunan diğer özellikleri de şöyle sıralar: "Fırka-i Nâciye'den olmaya en ziyade hak sahibi olan bu zümre, isimden de anlaşılacağı üzere 'Hadis ve Sünnet ehli' olan kişilerdir. Çünkü bu kişilerin en önemli özellikleri, 'Kur'an ve hadise muhabbet duymaları', anlamları üzerinde titizlikle durmaları ve gerektiği şekilde amel etmeleridir. Onlar Kur'an ve Sünnet'te mücmel ve mübhem sözleri ve görüşleri, önce Kitap ve Sünnete arz ederler. Eğer bu iki asılda mevcut değilse, o sözü dinin temel konularından (usûlû'd-dîn) asla saymazlar. Onların güvendikleri ve itibar ettikleri yegâne kaynak Kur'an ve Sünnetin esaslarıdır. Hadis ehli kişiler, insanların derin ihtilaf içinde oldukları 'ilâhî sıfat ve isimler, kader, va'd-va'id, iman' gibi (çok kritik ve nazik) meselelerin hükümlerini, Allah'a ve Rasûlüne havale edip tefrika ve ihtilafa düşmezler. Çünkü onlar, mezheb ve fırkaların ihtilaf ettikleri 'mücmel' lafızları sadece 'tefsir' edip 'anlamları Kitap ve Sünnete uygun' olanları kabul eder, olmayanları reddederler. Asla zanlarına, keyfî arzularına uymazlar. Çünkü zanna tâbî olmanın cehalet, nefse tâbî olmanın da zulüm olduğunu çok iyi bilirler. Hadis ve Sünnet ehli kişiler, diğerlerine nazaran daha çok Allah'ın Kitabına sarılan, "bölünme / ihtilaf / çekişme / münakaşa/ tartışma" gibi kötülüklerden uzak durmaya gayret eden, daima 'cemaatleşme' hususuna büyük ehemmiyet veren kimselerdir. Çünkü onlara göre cemaatleşmeyi önemsememek, rahmetten uzak olmayı gerekli kılar."¹⁴

İbn Teymiyye'nin literatüründe 'selef' kavramından maksat 'Ehl-i hadis'tir. Ehl-i hadis, başlangıçta Ehl-i sünnet'in özünü oluşturan gruptur. Dolayısıyla selef kavramı hem Ehl-i sünnete ve hem de Ehli hadis'e işaret eden kavramdır. Diğer bir ifadeyle selef kavramı 'kaplam' açısından genel, 'işlem' açısından özeldir. Çünkü kaplamına Ehl-i hadis ve Ehl-i sünnet kavramlarını almaktadır. Ama selef kavramı 'sayısal' olarak az bir topluluğu ifade ettiğinden dolayı işlemi özel olmaktadır. Ama İbn

14 Muhammed Yazıcı, İbn Teymiyye'nin Bazı Kelâmî Kavramlara Yaklaşımı-1, s.47-50, Gümüşhane İlahiyat Fakültesi Dergisi, sayı:11

Teymiyye, seleftin yanında, tarihsel düzlemde sonradan gelmiş olsalar da 'selef yolu üzere olanlar'ı da seleften sayar. Böylece O, selefti bir noktadan başlatır, ama belli bir noktada sınırlandırmaz. Yani O'na göre aslında 'selef' demek, sınırları zaman ile veya belli bir 'nesil' ile kesin çizilmiş bir topluluk demek değildir. İbn Teymiyye, selefti Ashab ile başlatır, ama nihayetlendirdiği nokta belli değildir. O selefti şöyle tanımlar: "Kur'an'da kendilerinden 'Sâbikin-i Evvelin (Fazilet hususunda en ön sırada olanlar)' olarak bahsedilen 'Muhâcir' ve 'Ensar' topluluğu, sonra bunlara güzelce uyanlar (yani Tâbiin nesli) sonra, hidayet, akıl ve bilgi sahibi oldukları Müslümanların icmâsiyle sabit olup bu nesli takip eden diğer hidâyet imamları."¹⁵

İbn Teymiyye, selefti bir başka yerde de şöyle tarif eder: "Gerek amelde gerek sözde, gerek inançta ve gerekse diğer faziletli hususlarda bu ümmetin en hayırlı çağı ilk çağ (yani Asr-ı saadet) çağıdır. Sonra onu izleyenler, sonra da onları izleyenlerdir."¹⁶ Bir başka yerde ise O, selefti: "Sahabe, Tâbiin, Tâbiîn'in Tâbîleri veya Müslümanların İmamları" şeklinde açıklar.¹⁷

İtikâdî konularda Selefti bu şekilde önceleyen İbn Teymiyye, bilhassa tevhid konusu üzerinde durmuş, tevhid'i üç kısma ayırarak tasnif etmiştir: Rubûbiyyet tevhidi, Ulûhiyyet tevhidi, İsim ve Sıfatların tevhidi.

Rubûbiyyet Tevhidi, Allah'ın göklerin ve yerin yaratıcı ve yöneticisi olduğuna, tasarrufunda bir ortağı bulunmadığına, rızkin onun tarafından verildiğine, zarar ve yarar vermenin

İbn Teymiyye, selefti bir başka yerde de şöyle tarif eder: "Gerek amelde gerek sözde, gerek inançta ve gerekse diğer faziletli hususlarda bu ümmetin en hayırlı çağı ilk çağ (yani Asr-ı saadet) çağıdır. Sonra onu izleyenler, sonra da onları izleyenlerdir." Bir başka yerde ise O, selefti: "Sahabe, Tâbiin, Tâbiîn'in Tâbîleri veya Müslümanların İmamları" şeklinde açıklar.

sadece O'nun gücü çerçevesinde bulunduğu, her şeyin sahibinin O olduğuna kesin bir şekilde inanmaktır. Rubûbiyyet tevhidini, eskiden dehriyyun yani zamana tapanlar ve çağımızda da materyalistler dışında genelde kimse inkâr etmemiştir. Cahiliye Arapları gibi birçok müşrik toplum da bu tür tevhidi kabul etmektedir.

Ulûhiyyet Tevhidi, ibâdette, boyun eğmede, hüküm koymada, kesin itaatte ne yerde ne de gökte ortağı olmayan Allah'ı birlemektir. İbâdette Allah'ı birlemek başkasını O'na ortak kabul etmemek ve O'nun belirlediği ibâdet şekilleriyle ibâdet etmektir. Bir

başka deyişle ulûhiyyet tevhidi, Allah'ın bütün yaratıkları üzerinde ulûhiyyet ve ubudiyyet sahibi olduğuna kesin olarak inanmak ve bunları bilip gereğince amel etmektir. Ulûhiyyet tevhidi, diğer tevhid çeşitlerini hem gerektirir hem de içine alır. Rububiyyet tevhidinde, ulûhiyyet tevhidi katılmadan tevhid kesinlikle gerçekleşmez. Bu nedenle imanın odak noktası ve temel dayanağı tevhidin bu kısmıdır. İnsan bunun için yaratılmış ve peygamberler bunun için gönderilmiştir. Ulûhiyyet ve rubûbiyyet tevhidi birlikte olmalıdır. Biri olmazsa kişi muvahhid olamaz ve şirke düşer. Mesela müşrikler rububiyyet tevhidini kabul ediyorlardı. Ancak bununla birlikte putlara tapıyorlardı. Aynı şekilde Ehli Kitap da Allah'ın yeryüzünü yarattığını kabul ediyor fakat O'na oğul isnat ederek helal-haram kılma yetkilerini din adamlarına vererek şirke düşmüşlerdir. Bu nedenle ulûhiyyet tevhidi çok önemlidir ve bütün peygamberlerin tebliğlerinde en çok vurguladıkları husus ulûhiyyet tevhididir.¹⁸

İsim ve Sıfatların Tevhidi ise, Allah'ın her açıdan mutlak anlamda kemal sıfatlarını taşıdığına kesin bir şekilde inanmaktır. Bu da ancak Allah ve Rasûlünün, Allah'ın isim ve sıfatı

15 İbn Teymiyye, Mecmûu Fetavâ, c. 5, s. 5-6

16 İbn Teymiyye, Mecmûu Fetavâ, c.4, s. 157-158; c.5, s. 7-8. Burada zikredilen husus, direkt hadîsten alınmıştır. Bkz: Buhârî, Şehâdât, 9; Fedâilü Ashâbi'n-Nebi, 1; Müslim, Fedâilü's-Sahabe, 216

17 Muhammed Yazıcı, A.g.e., s. 5

18 Berat Sarıkaya, İslâm Düşüncesinde Tevhid, s. 42, Gümüşhane Üniversitesi Yayınları, Gümüşhane, 2013

olarak bildirdiklerini kabul etmekle gerçekleşir. Yine bunların kitap ve sünnette arz edilen anlamlarını ve hükümlerini, O'nun büyüklük ve yüceliğine uygun bir şekilde, hiçbir şeyi yok saymadan, tahrif etmeden, başkasına benzetmeden ve keyfiyetini açıklamadan onaylamaktır. Bundan başka Allah ve Rasûlünün, Allah'ı tenzih ettikleri noksanlıklardan, kusurlardan ve O'nun kemâline yakışmayan her türlü niteliklerden münezzehe olduğuna inanmaktır.¹⁹

İbn Teymiyye'nin Tevhid'e yaptığı vurgu onu ibâdet konusunda da özgün düşünmesine sebep olmuştur. **İbn Teymiyye'yi çağlar boyu tevhid ve cihâd ehlinin imâm edinmesinin en önemli sebeplerinden biri 'ibâdet' kavramına yüklediği anlamdır.** Ona göre ibâdet, Allah'ın sevdiği, razı olduğu, gizli açık her türlü söz ve fiili içeren geniş kapsamlı bir kavramdır. Meselâ, namaz, zekât, oruç, hacdan, anne babaya iyilik etmek, akrabalık bağlarını gözetmek ve sözünde durmaya kadar söz ya da fiiller ibâdet kapsamına girdiği gibi Allah'ı ve Rasûlünü sevmek, Allah korkusu, Allah'ın dinine gönülden bağlanma, dinde samimiyetle davranma, sabırlı olma vb. kalbî fiiller de ibâdetin kapsamına dâhildir.

İbn Teymiyye, kulluğun altında yatan çok önemli iki mana olduğunu ifade eder. Birincisi kevnî hakikat olan, Allah'ın yaratıcı, Rab olduğunu kabul etme anlamı, ikincisi ise inandığı şeyin gereğini yerine getirip Allah'a ibadet etmeyi ifade eden "âbid" anlamı. Bunu şöyle izah etmektedir: İbadet-kulluk ve buna uygun düşen tevekkül, korku ve benzeri şeylere gelince; bunlar da yalnız Allah için olur. Çünkü yegâne Rab Allah'tır ve buna şu âyet delildir: **"Rasûlüm de ki: Ey Kitap Ehli (Hıristiyan ve Yahudiler)! Bizimle sizin aranızda müsâvi olan bir kelimeye gelin. Öyle ki: Allah'tan başkasına tapmayalım, O'na karşı hiçbir şeyi ortak koşmayalım, Allah'ı bırakıp da birbirimizi rabler edinmeyelim. Şayet Kitap Ehli bu sözlerden yüz çevirirlerse, (o zaman) şöyle deyin: Şâhit olun biz gerçek müslümanlarız."**(Âl-i İmrân, 64)

İbn Teymiyye'ye göre "güvenmek" ve "kâfi gelmek" gibi şeyler de Allah'a aittir: Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyuruyor: **"Al-**

lah kuluna kâfi değil mi?" (Zümer, 36) Bu âyet-i kerimede âbid (kul) ile Allah'ın karşısında zelil ve aciz olan, Cenâb-ı Hakkın lütuf ve ihsanı ile hayat bulan, O'nun tasarruf ve tedbir eylediği varlık kastedilmiştir. Bu itibarla, fâsık olsun, sâdık olsun, mü'min olsun, kâfir olsun, cennet veya cehennem ehli olsun, bütün insanlar Allah'ın kuludur. Zira Allah Teâlâ bütün insanların rabbi ve mâlikidir. Hiç kimse O'nun kudreti ve meşîeti (dilemesi) dışına çıkamaz. İster fâsık olsun isterse sâdık, Allah'ın takdirini değiştiremez.²⁰

Demek ki Allah, bütün âlemlerin rabbi, hal-kedici, rızık vereni, öldürücüsü ve dirilticisidir. Kalpleri istediği yere çeviren ve işlerinde tasarruf yapan yegâne kudret sahibi Allah'tır. Kimsenin Allah'tan başka rabbi ve mâliki yoktur. Herşeyin hâlıkı, müdebbiri ve muharriki yalnız O'dur. İnsanlar, ister itiraf etsinler isterlerse etmesinler, ister bilsinler isterlerse bilmesinler, bu böyledir değişmez. Kul, Allah'ın gerçekten rabbi ve hâlıkı olduğunu ve kendisinin Allah karşısında fakir ve muhtaç bulunduğunu bildiği zaman, Allah'ın rubûbiyyetine ait ubûdiyeti ve kulluğu bilir ve anlar. İşte bu kul yalnız rabbinden ister, O'ndan istidat dilenir (medet umar), O'na boyun eğer ve yalnız O'na yönelir ve tevekkül eder. Fakat Allah'ın emirlerine bazen itaat ve bazen de isyan eder; bazen Allah'a kulluk (ibadet) eder, bazen de şeytana ve sâir putlara kulluk ve ibadette bulunursa bu şekildeki kulluk cennet ve cehennem ehlini birbirinden ayırır ve böyle bir kulluk ile kişi müminler safına dâhil olamaz.²¹

İbn Teymiyye'ye göre ilâh; kâmil bir muhabbet ve tazimle, iclâl ve ikramla, korku ve ümitle ve benzeri ihtiramlarla kalbin yöneldiği ve beğendiği varlıktır. İşte bu ibâdet ve kulluk, Allah'ın sevdiği ve razı olduğu bir ibâdetdir. Allahu Teâlâ seçkin kullarını da bu ibâdetle vasıflandırmıştır; peygamberlerini de bu maksatla göndermiştir. Abd, yaratık ve mahlûk manasına alındığı zaman, inkâr edenler de iman edenler de müsâvidir. Bu manada mü'min ve münkir müşterektir. Hepsi de Allah'ın mahlûku ve abdidir.

İbn Teymiyye'ye göre kalp, bizzat iki

¹⁹ İbn Teymiyye, el-Ubudiyyet, s. 15, 16.

²¹ İbn Teymiyye, Mecmûu Fetavâ, c. 10, s. 156; İbn Teymiyye, el-Ubudiyyet, s. 17.

تقبل الله منا ومنكم صالح الأعمال

yönden Allah'a muhtaçtır: Birincisi, ibadet yönündendir ki, bu insanın gâyesidir ve insan bu gâye için yaratılmıştır, ikincisi ise, istiâne (yardım isteme) ve tevekkül yönündendir ki; o, illet-i fâiledir (Allah yapan ve yaratandır). İşte kalp, hiçbir zaman salâh bulmaz, felah görmez, nimetlenmez, sevinç duymaz, lezzet almaz, hoşnut olmaz, sükûn bulmaz, mutmain olmaz. Ancak, yalnız rabbine ibadet ve O'na sevgi ve tevekkül ile sükûn bulur, tatmin olur. Bu meziyetlere, isterse kendisinden bütün mahlûkatın lezzeti hâsıl olsun, yine de Allah'ın dışında sükûnet bulmaz, mutmain olmaz. Çünkü mâbudu, mahbûbu ve matlubu olması itibariyle, fitratı icabı kalb bizzât Allah'a, yani rabbine muhtaçtır. Binâenaleyh, ancak ibâdet ile kalbde ferah, sürur, lezzet, nimet, sükûn ve itminan hâsıl olur. Bu da ancak Allah'ın kendisine yardım etmesiyle meydana gelir. Sevinç ve itminanı insanın kalbine sokmaya Allah Teâlâ'dan başka kimsenin gücü yetmez. Böylece o, her zaman **"Ancak sana kulluk eder, ancak senden yardım dileriz"**(Fâtîha, 4) meâlindeki duâ âyetinin hakikatine muhtaçtır.²²

Kur'ân-ı Kerim ve hadislerde imanın çok defa amel-i sâlih veya ilimle bir arada zikredildiğini belirten İbn Teymiyye, imanın fonksiyonel olması ile Allah korkusuna dayalı amel arasındaki yakın ilişki üzerinde önemle durur. Ona göre burada söz konusu olan korkuyu, cezaya uğrama korkusu yerine kabule mazhar olmama ve rızâya ulaşamama kaygısı şeklinde anlamak

gerekir. Bu hususta hassasiyeti olan kimse imanını daima canlı ve faal durumda bulundurduğu gibi onun gereğini yerine getirme konusunda da dikkatli olur. Kur'an'da ibâdetlerde huşûa riayet edilmesinin müminlerin kurtuluşa ermelerinin şartı kılınması da (Mü'minûn, 1-2) imanın iç boyutu açısından dikkat çekicidir. Günah işleyen mümin kalpteki tasdiki muhafaza etmekle birlikte günah ondaki haşyet ve huşû özelliklerini kaybettirir.

Allah'ın emirlerine uymamanın bir bakıma geçiciyi kalıcıya, azı çoğa tercih etme cehâleti olduğu göz önüne alındığında imanın ilimle alâkası daha iyi anlaşılır. Burada ilim kelimesi faydacı anlamda, yani kişinin kendi nihâi fayda ve zararları hakkındaki bilgisi mânasında kullanılmıştır. Nitekim Kur'ân-ı Kerim son derece vurgulu bir teşbihle geçici olanı akarsu üzerinde oluşan köpüğe benzetmiş (Ra'd,17), ayrıca kötü davranışta bulunmayı cehâletle ilişkilendirmiştir (Nisâ, 17) İmansızlığın sebep olduğu kötü âkıbetin Kur'an'da akletmeme neticesi olarak gösterilmesi de ilimle iman arasındaki yakın münasebete işaret eder. Ayrıca İbn Teymiyye, Kur'an ve Sünnet'in ilkelerine aykırı ve onlardan bağımsız bir akılcılığı reddetmekle birlikte açıkça şunu da ifade eder: **"Bilinmelidir ki bu meselelerde biri yanlış yola kaymış yahut gerçeği bilmede acze düşmüşse bunun sebebi Peygamber'in getirdiklerine uymakta kusur etmesi, kendisini hakka ulaştıracak olan tefekkür ve istidlal yolunu terketmesidir"**²³ (Devam Edecek)

22 İbn Teymiyye, Mecmûu Fetavâ, c. 10, s. 193, 194; İbn Teymiyye, el-Ubudiyyet, s. 66, 67.

23 İbn Teymiyye, Der'ü te'ârûzi'akl ve'n-nakl, c.1, s. 54

Allah(cc.) Yolunun Yardımcıları-II

Ömer KÖŞÜ

"Zahmetsiz
rahmet
olmaz."

Allah sebeplere mahkûm değildir ama, dünyayı bir sebepler kanununa bağlı kılmıştır. "Yere eken göğe bakar". Yere bir şey ekmeyen kimsenin göğe bakıp yağmur ve rahmet bekleme hakkı yoktur. Tarlaya tohum ekmeden, yani fiilî duâ yapmadan, kimsenin Allah'tan ekin istemesi (kavlî duâ) doğru olmaz. Sünnetullah dediğimiz Allah'ın evrendeki değişmez kanunları, hep sebep-sonuç ilişkilerine oturtulmuştur.

Aynen böyle; kul, Allah'a, yani O'nun dinine yardım edecektir ki, O da kuluna yardım etsin (47/Muhammed, 7). İman edenler, kendilerinden önceki mü'minlerin sünnetullah gereği başından geçen sıkıntılara göğüs gelecek ve "Allah'ın yardımı ne zaman?" diye tavırları ve dilleriyle o yardımı bekleyip hak kazanacaklar ki, "Allah'ın yardımı yakın" olsun. Allah'ın yardımı olmadan, muvaffakiyet/başarı yoktur

Allah'ın yardımı hangi şartlarda gelir, Kur'an bu sünnetullahı birçok âyette belirtir. Bunlardan biri: "(Ey mü'minler!) Yoksa siz, sizden önce gelip geçmiş kavimlerin başlarına gelenler size de gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Yoksulluk ve sıkıntı onlara öylesine dokundu ve onlar öyle sarsıldılar ki Peygamber ve onunla beraber iman edenler, nihâyet 'Allah'ın yardımı ne zaman gelecek?' dediler. İşte o zaman (onlara): 'Şüphesiz Allah'ın yardımı yakın' (denildi)."

(11/Hûd, 88). Zafer, yalnızca mutlak güç ve hikmet sahibi Allah'ındır (3/Âl-i İmrân, 126). Allah dilediğine yardım edip zafer verir (30/Rûm, 5). Allah dilediğini yardımı ile destekler. Elbette bunda basîret sahipleri için büyük bir ibret vardır (3/Âl-i İmrân, 13). Mü'minlere yardım etmeyi Allah üzerine hak olarak almıştır (30/Rûm, 47). İman edip mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda savaşanların günahlarını bağışladığı ve onları cennetlere koyduğu gibi, Allah, onlara sevecekleri başka bir şey daha vaad eder: Allah'tan yardım ve yakın bir fetih (61/Saf,

10-13).

Bir kısmının adı "ensâr" olan ashâbın Allah'ın yardımına nâil olup kısa bir zaman içinde maddî ve mânevî her alanda dünyanın en büyük gücüne sahip olması, O'nun yardımıyla zaferden zafere koşmaları işte bu bilinçte yatmaktadır: Onlar öncelikle Allah'ın dinine yardım ettiler, Allah da onlara yardım etti. Onlar öncelikle kendileri

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ
مَسَّهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزَلُّوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
مَتَى نَصْرُ اللَّهِ الْآلَاءُ إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ

Allah'a doğru adım attılar, Allah da onlara yardım etti. Önce İlâhî yardıma, zafer ve devlete liyakat kesbettiler; Allah da onlara kapılarını açtı. Günümüz insanı hazırcılığa, kolaycılığa, görevlerini ihmal edip haklarını öne çıkarmaya, özgürlüğünü savunup sorumluluktan kaçmaya, her şeyi eleştirip kendi nefsinin savunmaya, cihad gibi Allah'ın yardımına ulaştırarak vesilelerden uzaklaşmaya, dünyevileşip ölümden korkmaya meyyâl olduğu için Allah'ın yardımı da gelmemektedir.

Allah'ın yardımı hangi şartlarda gelir, Kur'an bu sünnetullahı birçok âyette belirtir. Bunlardan biri: "(Ey mü'minler!) Yoksa siz, sizden önce gelip geçmiş kavimlerin başlarına gelenler size de gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Yoksulluk ve sıkıntı onlara öylesine dokundu ve onlar öyle sarsıldılar ki Peygamber ve onunla beraber iman edenler, nihâyet 'Allah'ın yardımı ne zaman gelecek?' dediler. İşte o zaman (onlara): 'Şüphesiz Allah'ın yardımı yakın' (denildi)." (2/Bakara, 214). Bu âyette eşsiz bir terbiye örneği vardır. Müslümanlara dünyada ve dolayısıyla âhirette başarılı olmanın yolu, iman ve cihadla çalışmak, çabalamak, Allah yolunda sıkıntılara katlanmak, güçlüklerden yılmamak, daima tembelliği, zevk ve sefâyı, eğlenceyi tercih eden nefsin hevâsından, şeytandan uzak olmaktır. Ey Müslümanlar! Sıkıntı çekmeden, cihad etmeden, kurban vermeden zafere ulaşamazsınız, cennete giremezsiniz. Bu âyet, bir rivâyete göre, Hendek Savaşında Müslümanların çektiği sıkıntıları dile getirir. Diğer rivâyete göre, Uhud Savaşı ile ilgilidir. Diğer bir rivâyete göre ise, evlerini, mallarını ve yakınlarını Mekke'de bırakıp bunca sıkıntılara katlanarak Medine'ye göç eden Müslümanları teselli için inmiştir.

Hadis-i Şerifte: "Nasılsanız öyle idare olunursunuz" buyrulmuş. "...Bir toplum kendindeki özellikleri değiştirmedikçe Allah onları değiştirmez. Allah bir topluma kötülük diledimi, artık onun için geri çevrilme diye bir şey yoktur. Onların Allah'tan başka yardımcıları da yoktur." (13/Ra'd, 11). Allah âdildir, zerre kadar zulmetmez. Hak edene hak ettiğini verir. Hatta hak etmek için, liyakat kesbetmek için gerekli gayreti gösteren kimselere lütfuyle muâmele eder, fazlaca nimetler ihsân eder. Önemli olan, Mü'min kulların kulluk bilincidir. İnsan Allah'a doğru adım atar atmaz Allah kapılarını açacak, dünyada izzet ve devlet, âhirette sonsuz nimet ve cennet verecektir. ¹

Ensarullah şunu da çok iyi bilmelidir ki, Allah'ın yardımına ulaşabilmek için omuz omuza mücadele edilmelidir.

"Allah'a ve Resûl'üne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Sonra gevşersiniz ve gücünüz, devletiniz elden gider. Sabırlı olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir." (Enfal/46)

Tek tek, fert fert değil; birlikte, müştereken ensarullahız. Ben değil, biz. Tekil değil, çoğul zamiri. Ayeti kerimede açık bir şekilde Müslümanların gücünün niçin gittiği açık bir şekilde ifade edilmektedir. Birbirleriyle çekişenler enerjilerini içe harcamak zorundadırlar. Enerjisini iç problemlerine harcayan bir ümmet de ne özünde ne de dışarıda başarılı olamaz. Allah'ın yardım ve desteğine kavuşup ümmetin eski gücüne kavuşması için omuz omuza, gönül gönüle mücadele etmesi gerekir.

Ayrıca ensarullah ilim, irfan, hikmet, cihat, kültür, sanat, finans, yönetim sahasında gece

¹ <http://www.ahmedkalkan.com.tr/kavram-tefsiri/item/152-allah-yolunun-yardimcileri-ensarullah.html>

gündüz kendisini yetiştirmeye çalışarak hizmet alanlarında kendini yenilemeye ve geliştirmeye çalışmalıdır. Bu konularda din düşmanlarından daha güçlü, daha üstün olmalıdır. Şunu unutmamalıyız ki bugün Hz. İsa'nın havarilerine yapmış olduğu bu çağrı İslâm âleminin dört bir tarafından müminlere yapılmaktadır. Mazlumlar, mağdurlar, acılar içinde kıvranan kadınlar, çocuklar, yaşlılar "Nerede Allah'ın yardımcıları diye nida etmekte" ve her iman sahibi bu çağrılara gücü yettiği oranda cevap vermekle mükelleftir. ²

İsa (a.s.)'ın yardımcıları' olmak, onlar gibi hak davaya öncülük yapmak ahir zamanda pek az inanmış insana nasip olacaktır. Geçmişte olduğu gibi bugün de Allah müminleri 'Kendinden bir Ruh' ile destekleyecek ve onlar üzölmeyeceklerdir.

"İşte onlar ki, (Allah) onların kalplerinin içine imanı yazdı. Ve onları, kendinden bir ruh ile destekledi. Ve onları, altından nehirler akan cennetlere dâhil edecek. Onlar orada ebediyen kalacak olanlardır. Allah, onlardan razı oldu. Ve onlar da O'ndan (Allah'tan) razı oldular. İşte onlar, Allah'ın taraftarlarıdır. Gerçekten Allah'ın taraftarları, onlar, felâha erenler değil mi? (58:22) ³

İnsan hayatının temelini, toplumun düzenini, kendisinin ve toplumunun yasasını bu dinden almadığı, bu çerçevede bir toplum kurmadığı, bu sağlam ilâhî sisteme uygun olarak işlerini idare etmediği bu toplumu kurmak ve bu yaşam biçimini gerçekleştirmek uğrunda cihad etmediği, toplum hayatında Allah'ın sistemini gerçekleştirmeyen başka bir toplumun gölgesinde gerçekleştirmeyen başka bir toplumun gölgesinde yaşamaktansa ilahi nizamın uğrunda ölmeyi tercih etmediği sürece bu şehadetin gereğini ödemiş olmaz.

Böylece insan, bu dinin bizzat yaşamaktan daha hayırlı olduğuna, yaşayanların elde etmeye çalıştığı en değerli varlıktan daha aziz olduğuna şehadet etmiş olacaktır. Bu nedenle o "şehid" diye anılacaktır.

İşte bu havariler, kendilerini Allah'ın dinine şahidlik edenlerle birlikte yazması için Allah'a dua ediyorlar. Yani bu dinin canlı bir örneği olabilmeleri için kendilerine yardım etmesini ve başarılı kılmasını, O'nun hayat sistemini gerçekleştirme, bu sistemin pratik olarak yaşandığı bir toplum kurma uğrunda cihad etmeye göndermesini diliyorlar... İsterse, bu dinin gerçeğine "şahidlik edenlerden olma kendilerine hayatları pahasına mâl olsun!

Bu dua, kendisinin Müslüman olduğunu iddia eden herkesin üzerinde düşünmesi gereken bir niyazdır. İşte Havarilerin anladığı İslâm budur. Gerçek Müslümanların vicdanlarındaki İslâm budur! Dinine karşı bu şahidlikte bulunmayan ve onu gizleyen, kalben günahkârdır. Kişi Müslüman olduğunu iddia ederde kendisi İslâm'ın öngördüğü bir hayat yaşamaz veya bunu kendi içinde yaşar, fakat onu hayatın her alanında uygulamaz da kendi yaşamını dinin yaşamasına tercih edip Allah'ın hayat için öngördüğü yaşam biçimini yürürlüğe koymak için cihad etmezse o şahitliğinde gedik açmış olur. Veya bu dinin tersine bir şehadette bulunmuş olur. Böyle bir şehadet, başkasının da bu dini kabullenmesiyle engel olacaktır. Çünkü başkaları, bu dine bağlı olanların ondan yana değil onun aleyhine şahidlik ettiklerini göreceklerdir! Kendisi iman edenlerden olmadığı halde, bu dine iman ettiğini iddia etmek suretiyle başkalarını Allah'ın dininden alıkoyanlara yazıklar olsun. ⁴

Hakk'ın sesinin iyice duyulabilmesi, gönüllerde yer etmesi, dimağlara işlemesi hiç bir devirde kolay olmamıştır. Büyük dâvalar, köklü inkılaplar ancak büyük himmetler, üstün fedakârlıklar ve çok ciddi mücadeleler ister. Aksi halde büyüklüğünün tüm özelliklerini kaybeder.

Tezin güç bulması, ya da çevrede duyulup ilgi çekmesi; antitezin amansız biçimde karşı çıkması, güçlü hamleleriyle, saldırmaması sonucu, gerçekleşebilir. Rasûlullah (a.s.) efendimiz aynı doğrultuda bundan çok daha çetin mücadeleler vermedi mi? Karşısına dikilen küfür, tuğyan ve inat her geçen gün hızını artırmıyor muydu? İsa Peygamber daha farklı bir takım yetenek ve özelliklerle, o devrin baş döndürücü sayılan

2 <https://zadulmuvaahhid.wordpress.com/2010/06/28/allah-yolunun-yardimcileri-olun/>

3 <https://ar-ar.facebook.com/notes/mihriban-inan-karatepe/allahin-yardimcileri-olun/1542989019361702/>

4 Seyyid KUTUP 'Fizilal 'il Kur'an' Ali İmran / 53-54

mucizeleriyle ortaya çıktığında, karşısına çıkan küfür, inkâr ve inadın o nisbette büyük olduğu görülmektedir.

İsâ Peygamber hiçbir mücadele vermeden, hiçbir haksızlığa uğramadan, saldırıya maruz kalmadan gelip geçseydi, çoktan unutulur, yaymak istediği din ve şeriat ülkelerde duyulmazdı. ⁵

Allah dinine yardım etmek için çalışanların iyi kavraması gereken hususlardan birisi de şunun bilinmesidir ki, hepimiz kendi nefsimiz için çalışıyoruz ve aslında başkalarına bir iş sunup onlar adına bazı hizmetler yaptığımızda kendimize yapmış oluyoruz. Nitekim Rabbimiz "İyilik ederseniz kendinize iyilik etmiş olursunuz, kötülük yaparsanız yine kendinize yapmış olursunuz..." ⁶ buyurarak bu hususa işaret etmiştir. Hz. Ali (r.a)'da bu ayeti kerimeyi tefsir ederken aslında hiç kimsenin başka birisine ne iyilik yapmaya ne de kötülük yapmaya gücü yetmez, herkes kendisine iyilik ya da kötülük yapar diye açıklayarak ayetten almamız gereken mesajı açıklamıştır.

Yine Peygamberiz (s.a.s) "Kim Müslüman kardeşinin ihtiyacını giderirse, Allah da onun ihtiyacını giderir. Kim bir Müslümandan bir sıkıntıyı giderirse, Allah Teâlâ da o kimsenin kıyamet günündeki sıkıntılarından birini giderir" ⁷ buyurarak Allah'ın dinine yardım kapsamında kardeşine yardım eden kişiye Allahu Teâlâ'nın yardım edeceğini müjdelemiştir.

Ensarullah bilmeli ki yapılan her hayrın karşılığını muhakkak görecektir.

"Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır

Allahu Teâlâ kendi yolunda çalışanları, dinine hizmet edenleri muhakkak mükâfatlandıracaktır. Ensarullah bu bilinçle çalışmalı mükâfatını Rabbinden beklemelidir. Atalarımızın 'İyilik yap denize at, balık bilmezse hâlık bilir' atasözünde olduğu gibi yer yer insanların kadirşinas olmaması kendisini hizmetten ve iyilikten asla engellememelidir.

işlerse, onun mükâfatını görecektir." ⁸ "...Ben, erkek olsun kadın olsun -ki hep birbirinizdensiniz- içinizden, çalışan hiçbir kimsenin yaptığını boşa çıkarmayacağım..." ⁹

Allahu Teâlâ kendi yolunda çalışanları, dinine hizmet edenleri muhakkak mükâfatlandıracaktır. Ensarullah bu bilinçle çalışmalı mükâfatını Rabbinden beklemelidir. Atalarımızın 'İyilik yap denize at, balık bilmezse hâlık bilir' atasözünde olduğu gibi yer yer insanların kadirşinas

olmaması kendisini hizmetten ve iyilikten asla engellememelidir. ¹⁰

Yeryüzünde Allah'ın davası için çaba harcamak. Yeryüzünde Allah'ın hakkını gündemleştirme suretiyle yeryüzünde halife olmak. Müjdeleyici ve uyarıcı olmak üzere ayetleri gereği gibi açıklanmış Rahman ve Rahim olan tarafından indirilen mesajı insanlara iletmek. Evet. Üzerimize yüklenen dava budur. O Allah ki her şeye gücü yetendir. O koskoca arzı iki günde yaratan ve orayı bereketlendirendir. Sonra duman halindeki semaya ve arza isteyerek veya istemeyerek gelin demiştir. Yer ve gök isteyerek sana itaat ederek geldik dediler. Gücüne asla karşı konulamayacak olan mutlak galibin, Aziz olan Allah'ın emrine tabii oldular. Her şeyin en iyisini bilene Âlim olana ve onun takdirine tabii oldular.

Rabbimiz sema ve arza yaptığı hitabı insana yapmıyor. "İ'tina tav'an ev kerha" isteyerek veya istemeyerek gelin demiyor. İşte bu size takdir edilen hayattır. İşte bu sizin için iyi olan hayattır. İşte bu yol dosdoğru yoldur. Bu yola isteyerek tabii olun buyuruyor. Eğer insan hakikate uymak istemezse elbette ki Rabbim onu

⁵ Celal Yıldırım, İlmin Işığında Asrın Kur'an Tefsiri, Anadolu Yayınları: 2/919-920.

⁶ İsrâ, 7.

⁷ Buhârî, Müslim.

⁸ Zilzal, 7.

⁹ Âl-i İmran, 195.

¹⁰ <https://zadulmuvaahhid.wordpress.com/2010/06/28/allah-yolunun-yardimcilari-olun/>

burnunu sürte sürte dahi olsa dosdoğru yola tabi kılmasını da bilir. Rabbim istesekte istemesekte bizi nefes almaya mecbur kıldığı gibi, istesekte istemesekte yemek yemeğe, yediğimizi sindirmeye mecbur kıldığı gibi, istesekte istemesekte Allah'ın arzında insan olarak yaşamaya mecbur kıldığı gibi, aynı şekilde kabul etmekte istemesekte hak yolda yürümeye kulluk etmeye mecbur kılabilirdi. Semaya ve arza yöneltiği gibi bir hitap buna yeterdi. Ama Rabbimiz bizler için imtihanı murad etti ve hidayet yolunu görmeyi kabullenmeyi insanlara bıraktı. İnsan olarak yarattığı her nefse takvayı ve fücuru ilham etti. Artık dileyen kâfir olacak dileyen de iman edecekti.

Takvayı ve hidayet yolunu göstermeyi bunun için gayret etmeyi de yine insana yani iman eden kullarına bıraktı. Ve o insanların içinden "muhakkak ki bende sizin gibi bir beşerim diyerek söze başlayan, bana sizin ilahınızın ancak tek bir ilah olduğu vahyolunuyor diyen ve ona yönelmeyi ondan af ve mağfiret dilemeyi tavsiye eden yol gösterici peygamberler çıkartmıştır. O yol göstericilere yoldaş olan Allah'ın yardımcıları kimlerdir diye sorulduğunda " diyen nice mümin mütevazi kullar halk etmiştir. Hakkın davasını hakikatin davasının gerçeğin ve idraikin davasını çağlar boyunca hep " نحن انصار الله " diyenler yürütmüşlerdir. Onlar; canlarını ve mallarını, arzularını ve sevdalarını Allah yolunda harcayanlardır. Onlar; Allah'ın, mallarını ve canlarını cennet karşılığında satın aldığı kimselerdir. Onların dünyevi hesapları ancak Allah rızası doğrultusunda işler, ilişkilerinde bireysel ihtiraslarını tatmin yoluna gitmezler ve Allah'ın hududunu aşmama gayreti içindedirler. Onların var olduğu yerde başka davalara yer yoktur. Onlar, insanlara Allah'ı hatırlatırlar. Hakkı seven kullar onları görünce gözlerinin içi güler. Allah anılınca kalpleri titrer onların. Allah'ın zikrinin olmadığı, yaratıcının gündem olmadığı yerde insanları hakka davet eder, Allah'ın ayetleri inkâr edildiği ve alaya alındığı yerde oturmazlar. Ve yeryüzünden kendilerine cahilce satılanlara "selam" deyip uzaklaşanlardır onlar.¹¹

Hz. İsa(a.s.)'nin "Allah'a giden yolda benim ensârım kim?" sorusunu ve çağrısını onun ya-

şadığı zaman dilimi ile sınırlamak mümkün müdür? Yalnız o döneme ve o topluma münhasır bir olay mıdır? "Men ensârî?" sorusunun, bu gün için, bizler için geçerliliği yoktur diyebilir miyiz? İşte meselenin can alıcı noktası; bulunduğumuz konumda, şartlarımız ne olursa olsun; "Biziz ensârullah" diyebilmek... Çağın ve hayatın gürültüsü içinde, "kim ensâr olacak?" çağrısını duyabilmek ve duyurabilmek... Güncelliğini ve geçerliliğini kaybetmeyi hayatî soru... "Ey iman edenler!..." (47/Muhammed, 7) tarzında gelen hitap da zâten tüm zamanların mü'minlerini kuşattığının isbâtıdır. Geriye şu soru kalıyor: "Nasıl bir ensâr? Bu oluşumun vasıfları nedir? Hangi meziyetler ile donanmışlardır?" İşte bize öncelik ve önderlik edecek ensâr... İşte Allah'ın râî olduğu ensâr. Yeryüzü ışıkları. Karanlıkla kavgalı, aydınlık müjdecileri. Zülmün ve zulmetin hasmı, direniş ve diriliş erleri. Ensâr olmanın gereğini şöyle isbatlama yoluna gitmişlerdi: Akabe günü Rasûlullah'tan gelen en ağır şartları tevekkülle karşıladılar. Yesrib'lileri temsilen Esad bin Zürâre: "... Bütün bunları dillerimizle, gönüllerimizle, güçlerimizle, getirdiğine iman ederek, kalplerimize yerleşen bilgiyi tasdik ederek 'evet' dedik. Hepsini için sana biat ediyoruz. Rabbimiz ve sana biat ediyoruz. Allah'ın kudreti hepimizin kudretinin üzerindedir. Kanlarımız senin kanını, vücudumuz senin vücudunu koruma yolunda fedâ olsun. Öz canlarımızı, çocuklarımızı ve kadınlarımızı koruduğumuzdan daha fazla seni koruyacağız. Bunları ancak Allah için yapacağız. Ey Allah'ın Rasûlü, sözümüz sözdür.." Ensâr olmanın ifâdesi olan bu sözleşme, zorlu bir sınava dönüştü. Karşılığı cennet olan alışverişte ahde vefâ bozulmadı. Biatın bedelini ödemekten kaçınılmadı. Bedir savaşında kendini gösterdi. Savaş öncesi değerlendirmede ensârın görüşü şu ifâdelerle tarihe geçiyordu: "Yâ Rasûlallah! Eğer savaşmamızı istersen biz sana İsrâiloğullarının Mûsâ (a.s.)'ya dedikleri gibi 'Sen ve Rabbin gidin savaşın. Biz burada oturacağız' demeyiz. Bizi Berku'l-Ğamad'a sevketmiş olsan bile senin peşinden gideriz. Bize, denize dalmamızı emretmiş olsan, tereddütsüz dalarız..." (Ahmed bin Hanbel, Müsned)

İslâm Devletinin hangi ruhla teşekkül ettiğini görüyoruz. Gözünü ve gönlünü dünyaya değil;

dünyanın ötesine çevirmiş bir ensâr... Muhâcirlerden Abdurrahman bin Avf'la kardeş ilân edilen Sa'd bin Rebî, 20. asrın mantığının kavramakta âciz kalacağı bir teklifle kardeşi Abdurrahman'a yöneliyor: "Kardeşim, ben Medine'nin en zenginiyim. Bak, malımın yarısını sen al. İki karım var. Bak, hangisi hoşuna gidiyorsa, boşayayım, onunla evlen." (Ahmed bin Hanbel, Müsned) "Ensâr nasıl olunur?" Konusuyla ilgili dersi almaya çalıştığımız ensâr... Nefsî/hevâî tutkuların aşıldığı, kardeşlik ruhunun arındırdığı bir dünya... Temiz gönüller, tertemiz bir toplum. Allah'ın tanıtımı şöyle: "Daha önceden (Medine'yi) yurt edinmiş ve gönüllerine imanı yerleştirmiş olan kimseler (ensâr), kendilerine hicret edip gelenlere sevgi beslerler. Onlara verilen şeylerden dolayı içlerinde bir rahatsızlık hissetmezler. Kendilerinde fakr u ihtiyaç olsa bile, (onları) kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar, kurtuluşa erenlerdir." (59/Haşr, 9)

Ebû Hüreyre'den gelen şu rivâyet konuyu daha da anlaşılır kılıyor: "Rasûlullah'a açlıktan bîtap düşmüş birisi gelerek yardım istedi. Rasûlullah, "Şu aç kim yemeğine ortak eder, ya da misafir eder?" dedi. Ensardan birisi kalkarak o kişiyi evine götürdü. Hâlbuki evinde çocuklarının yiyeceğinden başka bir şey yoktu. Yine de aç kalmış sahâbîyi doyurdu ve karısı ile kendisi aç sabahladılar" (Buhârî). Yukarıdaki âyetin nüzûlünde bunu görüyoruz. Böylece "nasıl bir ensâr?" sorumuz cevap buluyor. "Ey iman edenler! Allah'ın ensârı olun!..." (61/Saff/14) âyetinin sırrını çözmeye başlıyoruz. Hz. Peygamber'in Huneyn sonrası, Kureyş'ten bazılarına kalplerini İslâm'a ısıdırmak için ganîmetlerden fazlaca ihsanda bulunması, bazı ensâr gençlerinin sızlanmasına neden olmuştu.

Hz. Peygamber onları topladı, yaptığı konuş-

Tüm bunlar ensârsızlığın bedeli olarak ele alınamaz mı? Her yönden ve her kesimden; "metâ nasrullah?", "men ensârî?" soruları kuşatmış dünyamızı ve gündemimize oturmuş durumda... Ya bu sorular cevapsız kalırsa, cevaplar ya âhirete ertelenirse, nasıl altından kalkarız? Sorularımızın çözümü bu sorulara cevap vermemizdedir. Güvenimizi ve gücümüzü yenileyerek: "BİZİ ENSÂRULLAH!" diyebilmeliyiz artık.

mada: "Ey ensâr! İnsanların dünya nimetlerine, sizinse Allah'ın Rasûlüne sahip olmanız, O'nu yurdunuza götürmeniz sizi memnun etmiyor mu?" Ensâr gözyaşları dökerek: "Rab olarak Allah'tan, pay olarak Rasûlullah'tan râzıyız" dediler (Buhârî).

İşte ensârullah olma kararlılığını taşıyanlara hareket noktası. Saâdet asrından asrımıza yürüyen ensâr bilinci... Ve şimdi bizler "ensârsız" bir dünyanın garipliğini yaşıyoruz. Çileli ümmet ve çaresiz beşeriyet, ensârını hasretle bekliyor... Akîdesinden aldığı

güçle Akabe'sinde Medine'sini projelendirecek ensâr.. Sa'd bin Rebî'nin mantığını ve ufkunu yakalamaya namzet ensâr.. Evet, ensâr arayışı, ensâr beklentisi, "men ensârî?" sorusu... İman edenlerin gündemini ve görevini belirleyen soru: "Kim ensâr olacak?" Mazlum Filistin, mahzun Kudüs... Lânetli yahûdinin iğrenç hesapları, kazılan tünel, toprağa gömülmek istenen Mescid-i Aksâ... Yani onurumuz, özgürlüğümüz... Mescid-i Aksâ'dan yükselen çığlık; «men ensârî? Yok mu ensârım? Kim yardım edecek? Sahipsiz miyim?" Bu çığlıktır ki, Selâhaddin Eyyûbî'ye "Mescid-i Aksâ ağlarken ben gülemem!" dedirtmişti. Şimdi bu sorular bizim tarafımızdan cevap bulabilecek mi? Yoksa Abdulmuttalib'in tutumuna mı özeneceğiz? Ebrehe'lerin işgâline getireceğimiz yorum söyle mi olacak?: Kâbe'nin Rabbi var, ona sahiplik edecek, O koruyacak. Mescid-i Aksânın sahibi Allah'tır.

Biz davar sürülerimizin, sermayemizin sahibiyiz." Sonuçta sürü ile bütünleşmek, sürü ile sürünmek ve sürüleştirmek... Sorumluluğu Ebâbil kuşlarına bırakmak... Yüksek tepelerden gelişmeleri seyretmek... Dün Mekke'nin tepelerinden bu gün ekranlardan Ebrehe'lerin ve Ashâb-ı Uhdud'ların dikkatli ve meraklı izleyicileri olmak başarısı(!) bize âit... Ebâbil'i beklemek... Bek-

lerken olup bitenleri görmek... Bugün, sanki gökyüzünde uçan Ebâbil kuşları Kudüs'e indi, Filistin'li çocuklar Ebâbil kesildi. Taşlarını atmaya durdular. Filistinlinin avucundaki taş, Mescid-i Aksâ sevgisine attığı taş, Ebâbil'in taşına ne kadar da benziyor.. Nasıl da isâbet ediyor. Kararlı, korkusuz bir atış... Bize düşen, bizden istenen atmadır... "Attığın zaman sen atmadı, fakat Allah attı. Bunu, mü'minleri güzel bir imtihan ile denemek için yaptı..." (8/Enfâl, 17).

Bedir'de Rasûlullah'ın müşrik hedefe attığı çakıl taşları ve işi neticelendiren Yüce Allah. Atışın öldürücü bir darbeye dönüşmesi için, tam bir sadâkatle Allah'a yönelip elin taşa uzanması ve eylemin gerçekleşmesi şart... Düşman bütük, taş küçük, hiç önemli değil... Unutmayalım: Allahu Ekber... Duâya duran eller... Yardım talep eden diller... Önce fonksiyonel el, aksiyoner el olmak zorunda. Eller devreye girmeden yalnızca dil ile: Ebû Lehebin ellerinin kuruması bekleme hakkımız kalmıyor. Bu şerefi Rabbimiz bize teklif ediyor: "Onlarla savaşın ki, Allah sizin ellerinizle onları cezâlandırınsın, onları rezil etsin ve size de yardım etsin, mü'min toplumun kalplerini ferahlatsın." (9/Tevbe, 14) Allah'ın bize belirlediği hedef ve şeref bu iken, kendi cephemizde durum nedir? Gâyemiz, gayretimiz neye yönelik? Ne anlam ifâde etmekte, neyi temsil etmekteyiz? Yapageldiğimiz askerlik nasıl bir ensâra çağrışım yapmaktadır dersiniz? Ödeyegeldiğimiz vergiler ne tür bir yardımcı konumuna itmekte bizleri? Tüketim standartlarımız, hangi güçlerin hizmetinde olduğumuzu ispatlar mâhiyette değil mi? Mesâimiz, bağlan-tımız, beklentimiz, yani kendi gerçeğimiz, gerçekten ensâr olup olmadığımızı ışık tutmuyor mu?

Akîdenin onaylamadığı bir hayatın yükü altında ezilmişliğin hâlet-i rûhiyesi ile ensâr olma keyfiyetini ne nisbette yakalayabileceğiz? Biz böylesi bir çelişkinin sıkıntısını taşıırken, Kur'an'ın: "Ey iman edenler! Allah'ın ensârı olun..." (61/Saff, 14) uyarısı ile ürperiyoruz. Çepeçevre bizi kuşatan sorumluluklarla irkiliyoruz. Ensârını bekleyen nasırlı eller, varoşlardaki sefiller... Gecekondu enkazına tutunmuş ıslak gözlü yurtsuzlar... Yoksulluktan bîtap, ilâhtan mahrum, reçetesine baka kalan bîcâreler... Morgda cenâzesi rehin, ölü benizli diriler. Üni-

versite kapılarında mazlum, başörtüsünü göz-yaşı mendili yapmış sahipsizler... Çadır kentlerde istiflenmiş insan yığınları... Vücudun yüksek ateşiyle kışın şiddetine direnen yakıtsız ve yarımsız nesiller... İki ateş arasında seslerini ancak Rablerine duyurabilen acılılar... Tehcir, tahkir, tâciz, talan kapanında kalan kitleler... Çileli, mahzun, mahrum, ürkek ve titrek sesleriyle dilekçelerini Allah'a arz ile "metâ nasrullah; Allah'ın yardımı ne zaman?", "men ensârî; kim yardımcı?", "Rabbimiz! Katından bize bir sahip, tarafından bize bir yardımcı gönder" diyen mustaz'aflar, çocuklar ve kadınlar... Ensârullahı bekleye dursunlar! Ya ensârullah kimi bekler? Umutları kimin için? Kızılay mı, Kızıllaç mı? Birleşmiş Milletler mi? Uluslar Arası Af Örgütü mü? İnsanımızın acısını ve yardım talebini onlara mı ihâle ettik yoksa? "Demokratikleşme paketi", "özgürlük vaatleri", "insan hakları taahhütleri", "politik teminatlar", resmî güvenceler", "temiz eller", "temiz toplum", pembe toplumlar... Yardım beklentileri bu ekseninde mi gerçekleşecek? Kafelerde şaşkın gençliğin, iğrenç görüntüsü aldatmasın bizi... Zevk u sefâ çığlıklarında, «kim yardım edecek bize?» sorusunun saklı olabileceğini anlamaya çalışalım... Uyuşturucu mafyasının materyali nesillerin, derinden «men ensârî?» sorusunu seslendirmekte olduğuna şahit olabiliriz. Stadyumlardaki coşku bir huzur ve tatminin değil; bir isyanın ve intikamın ifadesi olsa gerek...

Tüm bunlar ensârsızlığın bedeli olarak ele alınamaz mı? Her yönden ve her kesimden; "metâ nasrullah?", "men ensârî?" soruları kuşatmış dünyamızı ve gündemimize oturmuş durumda... Ya bu sorular cevapsız kalırsa, cevaplar ya âhirete ertelenirse, nasıl altından kalkarız? Sorularımızın çözümü bu sorulara cevap vermemizdedir. Güvenimizi ve gücümüzü yenileyerek: "BİZİZ ENSÂRULLAH!" diyebilmiyoruz artık. "Biliniz ki, gerçekten Allah'ın yardımı yakındır." (2/Bakara, 214) . İşte o yardım biziz. Çünkü bizler ensârullahız. Tam o sırada demezler mi? Buyrun ispatlayın!...¹²

Allah(c.c.) ensarullah olma yolunda bizlere güç ve kuvvet versin, istikamet üzerinde olmamızı nasip eylesin.

12 <http://www.ihya.org/kavram/kavramlar-ansiklopedisi/dt-1124.html>

Ne'yi Sorarsak O Başımıza Gelir

Ümit Bekir DURDU

Ne'yi sorar isek o başımıza gelir. Sorduğumuz sorular, hayatımızın şekillenmesinde en önemli etkenlerden birisidir. O açıdan sorduğumuz sorulara dikkat etmemiz gerekir. Yaşadığımız olaylarda başımıza gelen olayların kaynağını iyi tesbit edip onu "dönüştürmenin" yoluna gitmek ve ilerlemek tercihimiz olmalıdır. Bunu yapmaz ve "niçin ben" der isek bunu tekrar tekrar yaşarız. Ta ki orada verilen mesajı görüp, fark edip onu idrak edinceye kadar. Bu idrak gerçekleşmediği sürece yaşanan olay, farklı olay ve isimler ol'arak karşımıza çıkmaya devam eder.

Yaşadığımız her olay, hâl, durum, vaka vb. her şey bizim kendi tercihlerimizdir. Bizim O'nunla yaptığımız akidleşmenin sonucudur. Ne ile tekâmülümüzü tamamlamak istemiş isek onun açığa çıkmış hâlidir. Her şey bizim istediğimiz gibi ol'uyor. O kimseye zulmetmez/zulmetmiyor.

Bunu dönüştürme yolunda sorulması gereken doğru soru "niçin" değil "nasıl"dir. Yaşadığım bu olaylar "neden beni buldu? Neden benim başıma geldi/geliyor?" yerine "bunları nasıl dönüştürebilirim?" olmalıdır. O zaman nefsi temizlemeye başlarız. Ve nefsinin arındırılan kurtuluşa erer.

Nefsimizde takva ve fucur "yükü" ile yol'a devam eden bizler, fucur'dan ne kadarını, takva'dan ne kadarını tercih ettik? Ve bu tercihlerimizden olan fucur'un ne kadarını takva'ya dönüştüreceğiz? Biz mi "şeytan"ımızı yoksa "şeytan" mı bizi teslim alacak?

Ne zaman nefis itminana/mutmaine ulaşır cennet'e yükselir ise orada "korku" bitecek ve arınma gerçekleşmiş ol'acaktır. Korkularından arınamayan ise cennete giremeyecektir.

Bu seçimlerin yapıldığı, tercih edildiği boyutlar farklı olabilir. Bu seçimlerin hangi boyutlarda olduklarını tesbit ederek dönüşümler yapılabilir. Bu tercihlerin bize gösterildiği "kalem"lerden birisi de çocuklarımızdır. Allah, Enfal Suresi ayat 28, Teğabun ayat 15'te bunu açık bir şekilde bildirir. Burada, mallarımızın ve çocuklarımızın bir "fitne" ol'duğundan bahseder. Fitne'nin anlamlarından birisi de "arınma"dir. Allah, bizlere iç dünyamızı, bu dünyamızdaki duygularımızı, düşüncelerimizi, seçimlerimizi, çocuklarımızın davranışları ve yaklaşımları ile bize gösterir. Bunları oku'yanlar, kendini görebilirler. Bunları dönüştür-

rüp kendilerini arındırırlar. Bu "yansıma"larda, çocuklarımızda aynı paralelde seçimler yaparak geldiği/açığa çıktığı ve aynı zamanda birbirlerini tamamlayanlar seçimler ol'duğu için birbirlerini bulur ve seçerler. Yani "çocuk" da, "anne-baba" da tercihlerinin sonucunu yaşarlar. Bu bağlamda doğum öncesinde anne-baba da çocuklarını seçer; çocuk da anne-babasını seçerek bu dünyada deneyimini gerçekleştirir. Bu deneyim birbiri ile bağlantılı olması hasebiyle bir araya gelirler...

Bu seçimleri kişi tecrübe ederek görebilir ya da daha hayata yansımadan yani bu boyutta açığa çıkmadan da elbisesini temizleyerek yol alabilir. Bu arınma sonucunda "altın"un sahte olandan ayrışıp saflığının ortaya çıkışı gibi "öz"ünü ortaya çıkarır.

Bizler, çocuklarımızın davranışlarını, duygularını, yaklaşımlarını vb. dikkat etmeli ve bize gönderilen bu "ayna"yı -ki bir anlamda desteği- fark ederek dönüştürmeli ve bunu idrak durumuna yükseltmeliyiz. Onları ziynet haline dönüştürmeliyiz. Bunu yapalım ki ilerleyip

tekâmülümüzü tamamlayabilelim. Ve bu arınmanın sonucunda ise Allah katında(n) büyük bir ecir ile karşılaşalım.

Ve hatırlayalım ki herkes, kendi seçiminin sonuçlarını yaşar. Bu seçimlerini dönüştürüp dönüştürmemek de kendi seçimidir.

Allah, bu durumu, sadece çocuklarımız ile sınırlı olmadığını Teğabun suresinde, ayat 14'te 'ezvac' kelimesini kullanarak bizlere gösterir, haber verir. Bizlerin "dışarıda" karşılaştığımız, yaşadığımız her şeyin aslında bizim "içimizdeki" tercihlerimiz ol'duğunu bize gösterir. Bunlar "zor(lu)" seçimler ise onları dönüştürmemiz hususunda bizlere mesaj vererek "kolay"! seçimlere dönüştürebilmenin yollarını öğretir. Bunun devamının nasıl olacağını bilgisi ise bunların idrak edilmesinden sonra gelir. Kişi bu mesajlarda verilenleri yani öğrenmesi gerekenleri öğrenmediği sürece ve dönüşümler gerçekleşmediği sürece farklı isim, olaylar vb. şeklinde karşısına çıkmaya devam eder. Hem de şiddeti artarak.

Kişi, kendini arındırıldığında bunların nasıl da dönüştüğünü görebilir. Hem kendisinin hem de kendisine "ayna" ol'anların...

Allah'ın, bizleri kolay fark edip, bu farkındalığın sonucunda idrak edip, arınıp dönüşmeyi/dönüştürmeyi başaranlardan kılması duasıyla...

Yaşadığımız her olay, hâl, durum, vaka vb. her şey bizim kendi tercihlerimizdir.

Bizim O'nunla yaptığımız akidleşmenin sonucudur. Ne ile tekâmülümüzü tamamlamak istemiş isek onun açığa çıkmış hâlidir. Her şey bizim istediğimiz gibi ol'uyor.

Az Uyumanın Faydaları, Çok Uyumanın Zararları

Rumeysa DOĞRU

Uyku denilince aklımıza rahatlama ve tüm geceyi uykuyla rahat bir biçimde geçirmek geliyor elbet. Uyku iki ölümden bir tanesidir, uyku ölümün kardeşi gibidir. Uyurken ruh bedenden ayrılır. Bu yüzden bu kelimeler uyku için kullanılabilir.

Yüce Rabbimiz bir ayetinde şöyle bahsetmiştir;

"Allah, ölecekleri zaman canlarını alır; ölmeyeni de uykusunda (bir tür ölüme sokar). Böylece, kendisi hakkında ölüm kararı verilmiş olanı(n ruhunu) tutar, öbürünü ise adı konulmuş bir ecele kadar salıverir. Şüphesiz bunda, düşünebilen bir kavim için gerçekten ayetler vardır." (Zümer suresi;42. ayet)

Uyku ihtiyacı dışında çok uyumak insana ibadet etme isteği pek bırakmaz. Uyudukça şeytan insana sinsi vesveseler verir. İnsan hep uymak ister. Bu da tembelliğe, uyuşukluğa yol açar. İbadetlerimizi yerine getiremeyiz. Özellikle sabah namazı. Sabah namazı konusunu biraz daha önemsemek gerekiyor. Sabah namazı ile başlanmayan gün noksandır. Sabah namazına kalkarken adeta nefsimizle ve sinsi şeytanla savaşıyoruz.

"Biriniz uyuduğu zaman şeytan onun ense köküne üç düğüm atar. Her bir düğümü attığı yere, 'gecen uzun olsun, yat, uyu' diye eliyle vurur. Şayet o kimse uyanarak Allah'ı anarsa, düğümlerden biri çözülür. Abdest alırsa, bir düğüm daha çözülür. Bir de namaz kılırsa, şeyta-

Hadisinde belirtildiği gibi, uykunun ölçülü miktarda uyumaya dikkat etmek gerekir. Uykunun az miktarı faziletlidir. Peygamber Efendimiz (SAV) "Ümmetim için en korktuğum şey, göbek büyötmek ve fazla uyumak" buyurmuştur...

nın attığı bütün düğümler çözülür ve böylece neşeli ve huzurlu bir şekilde sabahlar. Allah'ı anmaz, abdest alıp namaz kılmazsa, uyuşuk ve tembel bir şekilde sabahlar." (Buharî, Teheccüd, 12; Müslim, Müsafirîn, 207)

Hadisinde belirtildiği gibi, uykunun ölçülü miktarda uyumaya dikkat etmek gerekir. Uykunun az miktarı faziletlidir.

Peygamber Efendimiz (SAV) "Ümmetim için en korktuğum şey, göbek büyötmek ve fazla uyumak" buyurmuştur...

"Uykunuzu bir dinlenme yaptık" (Ne'be suresi 9. Ayet)

Yorgunluk, sıkıntı vb. hallerde tahsil edilmesi gerekir. Çok fazla uyumak vakti heba etmektir. Efendimiz (SAV)'e göre güneşin batmasından sonra uyanık kalmak, güneş doğduktan sonra da uyumak Peygamber Efendimiz (SAV) tarafından hoş görülmemiştir. Efendimiz(SAV) tarafından belirlenmiş uyku vakti;

Yatsı Namazından Sonra,

Sabah Namazından Öncedir. (Sabah fazla uyumak yerine örneğin ezber çalışma vb. yapılırsa daha iyi ve daha kolay ezberlenir.)

"Efendimiz yatsıdan sonra bir miktar uyur ve geri kalan zamanı ibadetle geçirirdi. Yine gece ibadetlerinden birisi olan tehheccüde kalkmayı da Efendimiz tavsiye etmiştir. Allah'a en yakın olan kullar geceyi, Rabbi ile

buluşma anı olarak değerlendirir. Efendimiz, vitir namazlarını da gece namazlarında kılmıştır. Ancak bizler (yeni nesil) üşendiğinden veya gece kalkamayacağımızı düşünerek yatsı namazlarından sonra kılıyoruz. Gece namazı aşırı uyku alışkanlığını bizden alacaktır İnşallah.

Uyku Adabı

- Günümüzün ortalama üçte biri uyku ile geçmektedir. Geceleri kalkıp dua etmek insana güç ve kuvvet verir. Yine yukarıda belirttiğim gibi gafletle geçmemesi için uykuyu da değerlendirmek gerekir. Müminin her hareketi şuurlu olmalıdır. Gafletle yatıp gafletle kalkmamalıdır! Rastgele yatağa girip uyumak doğru değildir. Uyumanın da belli başlı değerli, özellikleri vardır. Haydi şimdi okuyalım;

- 1- Yatağa abdestli girmelidir! Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

“Abdestli yatanın ruhu Arşa yükselir ve gördüğü rüyalar doğru olur. Abdestsiz yatanın ruhu yükselmez, gördüğü rüyalar, karışık olur, doğru çıkmaz.”

- 2-Misvaklanıp temiz bir şekilde yatmak sünnettir.

- 3- Günahlarına tevbe edip uyumalıdır! Herkese iyilik yapacağına, uyandığı zaman kimseye fenalık etmeyeceğine niyet ederek yatmalıdır! Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

“Hiç kimseye zulüm ve kin hissi duymadan yatanın günahları affolur.”

- 4- Yatarken Âyet-el-kürsi, üç İhlas ve bir Fatiha, Felak ve Nas (Muavezeteyn, koruyucu sureler) okumalıdır! Salevat-ı şerife getirmelidir! “Ameneresulüyü yatsıdan sonra okumayı âdet edinmelidir! Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

“Gece Bakara suresinin son iki âyetini okuyana, bu iki ayet, her şey için kâfidir.” [Müslim]

- 5- Yatarken, gece ibadete kalkmaya niyet edilmelidir.

- 6-Yatarken sağ tarafa yatılmalı, sağ avuç içi yanağa, sol el ise kıvrılmış dizlerin arasına doğru koyulmalıdır. Böyle yatmak sünnettir. Aksi takdirde sol tarafa yatmak kalp sıkışmasına neden olabilmektedir.

Uyku Çeşitleri

Şüphe yok ki her insan için uyku hayatın bir parçasıdır. Her gün yapmakta olduğumuz uyku çeşitleri neledir? Şimdi bu konuda bilgi verelim.

1.Gayrule Uykusu:

Bu uyku fecrin doğuşundan (güneşin doğuşundan) sonra, ta vakti kerahet bitinceye kadardır. (Kerahet vakti güneş doğduktan sonra

yaklaşık 45 dakika geçinceye kadar ki zaman zarfıdır). Bu uyku, rızkin eksilmesine ve bereketinin azalmasına sebep olduğu için, hilafı sünnettir, yani Efendimizin sünnetine ters bir durumdur ki bu da İslam dinine uygun değildir. Dolayısı ile bu uyku çeşidi İslam dinine uygun olmayan bir çeşittir. Zira Efendimiz şöyle buyurmuştur:

“Sabahın erken saatlerinde bereket ve başarı vardır.” Bu nedenle de bu vakitte uyumak doğru değildir.

2.Feylule Uykusu;

Bu uyku çeşidi ise ikinci namazından sonra, akşam namazının vaktinin gireceği süreye kadar olan zaman zarfıdır. Bu uyku çeşidi ise insan ömrünün azalmasına sebep vermektedir. Bu uyku çeşidinin ömrü azaltması hem manevî hem de maddi açıdandır. Manevi yönü sünneti seniyye ye ters düşmesi kerahet vakitlerinde uykunun uygun olmamasından dolayıdır. Maddi yönü ise gün sona ererken işlerin tamamlanmaması ve bu vakitte yapılan uykunun insana sersemlik vermesidir. Bu nedenle kişinin günden tam verimli bir şekilde istifade edememesi nedeniyle bu uyku çeşidi de İslam dinine uygun değildir.

3.Kaylule Uykusu

Bu uyku çeşidi ise Sünneti Seniyyedir. Bu uykunun vakti öğle namazından sonra Duha vaktinden biraz sonraya kadar, yani öğleden biraz sonraya kadar olan zaman zarfıdır. Bu uyku çeşidi geceleri kıyama sebebiyet verdiği için, yani bu uyku yapıldığı taktirde geceleri yapılan ibadetlere güç ve kuvvet bulunduğu için ve Efendimizin sünneti de olmakla beraber insana faydalıdır. Öğlenleri yapılan bu uyku insanın hem ömrünü, hem de rızkını artırmaktadır. Çünkü öğlenleri yapılan yarım saat kaylule uykusu, iki saat gece uykusuna denk gelmektedir.

4.Normal Uyku

Yine belirtildiği gibi bu çeşit uyku ise İslam dininde yatsı namazından sonra başlamakta ve sabah namazına kadar sürmektedir. Güç ve kuvvet bulunduğu taktirde gecenin belli bir vaktinde uyanarak teheccüd namazı kılmak ve bu vesile ile sabaha kadar yapılacak uykuya adeta küçük bir mola vermek İslam dinine uygun ve tavsiye edilen en güzel uyku çeşididir.

‘Bir yazının daha sonuna geldik Elhamdullillah. Allah(c.c) bizlere Peygamber Efendimiz (SAV)’in sünnetlerini yerli yerince yapmayı nasip etsin. Bu yazıyı okuyanları gece namazlarına kalkmayı nasip etsin İnşaallah...Güzel, ibadetli günlerimizi önce Allah’ın izniyle uykuyla geçirmeyelim. Bir dahaki yazıda buluşmak dileğiyle. Rabbim’e emanet olun...”

Niye Okudun O Zaman?

Betül BAYRAKTAR

Son dört yıldır en çok maruz kaldığım soru bu: "Madem çalışmayacaktın niye okudun o zaman?" Çocuklarını bırakıp çalışan anneye biri de çıkıp demiyor ki: "Madem bakmayacaktın, sen büyütmecektin, niye doğurdun o zaman?"

Kimse bu yönüyle bakmıyor olaya. Çünkü "Annelik" kavramının anlamı da değişti. Bu kutsal statü sadece doğuran kadına verilen bir isim oldu. Anne doğumunu yapıyor, doğum izni biter bitmez kendini tekrar dışarı atıyor, o hengâmeli/ stresli iş hayatına. Çocuk? En iyi ihtimalle anneanne/babaanne ya da hala/teyze, en kötü ihtimalle yabancı bir bakıcının eline teslim ediliyor. Üç, dört aylık bir bebeği anneanne ya da babaanneye bırakmak zulüm değil mi? Aradaki kuşak farkına mı acırsın, yoksa birbirinin dilinden anlamayan, ikisi de birbirine mecbur bırakılmış iki insana mı? Yoksa anne kokusuna hasret büyüyen bebeğe mi? Değil mi ki zulüm, fitrata uygun olmayandı. Yaşlı birinin bebeğe bakacak gücü mü var ki ya da sabrı?

Başka konularda pedagogların sözünden çıkmayan anneler "İlk iki yıl çocuğunuzdan ayrılmayın" tavsiyesine sağır oldular. Doğum yapan arkadaşlara "Ücretsiz izne ayrılacak mısınız?" diye sorduğumda her seferinde aynı cevabı alıyorum. "Ayrılamam. Çünkü ev aldık. Şu kadar kredi borcumuz var". Bir ev alma çılgınlığı aldı başını gidiyor. Parası olan da alıyor olmayan da. Ve bunun faturasını anne kokusuna, sevgisine, şefkatine muhtaç bebekliğini yaşayamadan büyüyen çocuklar ödüyor.

Gerçek anlamda öksüz olmayan ama öksüz büyüyen yığınla çocuk var artık. Anneler hayatta ancak çocuklarının yanında değiller. Bu daha kötü bir öksüzlük değil mi? Çocuğa bugününü vermeden yirmi yıl sonra oturacağı evi garantilemek için çalışan anne babalarla dolu ortalık. Bugün ihtiyacı olan desteği, sevgiyi, sıcaklığı vermeden; ne kadar yaşayacağı belli olmayan bu çocuğa yıllar sonrası için birikim yapmak ne kadar da normalleştirildi. Artık evlerde iki baba var, anne yok. Çünkü anne de baba ile aynı görevi yapmak için dışarıda. Peki çocuk? Orada-burada, onun-bunun elinde büyüyor işte. Çünkü insanoğlu sahip olmayı çok seviyor.

Hadisinde belirtildiği gibi, uykunun ölçülü miktarda uyumaya dikkat etmek gerekir. Uykunun az miktarı faziletlidir. Peygamber Efendimiz (SAV) "Ümmetim için en korktuğum şey, göbük büyütme ve fazla uyumak" buyurmuştur...

Her şeye... Çocuk da maalesef sadece sahip olunan bir nesneye dönüştü. "Bir çocuğum olsun, ben ona sahip olayım da, gerisi önemli değil" mantığı oluştu maalesef.

Yakın zamanda okuduğum bir kitapta şöyle bir cümle geçiyordu:

"Eskiden kazancın helal olup olmadığına bakılırdı, şimdi ise çok olup olmadığına." Bayanlarda çılgınca bir çalışma isteği var. Bekâr olanlar bu yüzden evlenmiyor, evlenenler ya çocuk istemiyor ya da çok sonraya erteliyor, çocuğu olanlar da çocuğu bırakıp çalışmaya devam ediyor. Sonuçta elde edilen kazanç yine de tatmin etmiyor, mutsuz ve depresif bir toplum çıkıyor ortaya.

Allah'ın bize kodladığı fitrata muhalif davranınca anne ile çocuk arasında aşılması güç engeller çıkıyor ortaya. Bir kadının fitratına en uygun davranış kalıbı anneliktir. Fakat şu hususun altını çizerek vurgulamak istiyorum ki: "Olmak" ile "Sahip Olmak" farklı şeylerdir. Kendinizi "olmak" üzerinden tanımlamaya kalktığınızda, "olmak" için fikren, hissen, ilmen ve sosyal olarak beslenmeniz gerekmektedir. "Sahip olmak" üzerinden kendinizi tanımladığınızda ise bu bir eşyanın mülkiyet değiştirmesinden başka bir şey değildir. Buradan hareketle "anne olmak" ile "çocuk sahibi olmak" tamamen farklı şeydir. "Anne olmak" sizin eğer duygu durumunuzda, his dünyanızda, insana bakışınızda bir farklılık yaratmıyorsa aslında siz anne değil bir çocuk sahibisinizdir. Anneliğin merhametinden, diğerkâmlığından ve kuşatıcılığından nasibini almayan kadınlar anneliğin o ulvi mertebesine erişmek için kendilerini sahip olduklarının üzerinden tanımlamaktan vazgeçmelidirler.

Ezcümle: Dünya, kendisini çocuk sahibi olmaktan sıyrıp, anne olma bilinci ve hasletini bünyesinde barındıran kadınların yetiştireceği çocuklara muhtaçtır. Unutmayın ki "bir şey değişirse her şey değişir." Bir şeyin değişip her şeyin değişmesine vesile olacak bir insan neden sizin elinizde yetişmiş bir çocuk olmasın?

Devamsız Canlar

Sadık öğretmen, telaşlı ve hızlı bir şekilde basamakları iniyordu. Okumayı bir alışkanlık haline getirdiği basamak altlarına yazılmış olan atasözleri, inerken görünmüyordu. Bu sebepten Sadık öğretmenin okul merdivenlerinden tırmanışı, inişinden daima daha uzun zaman alıyordu. Fakat bu sefer, hızlı inmesinin nedeni bu değil, dersin tam ortasında okul hoparlöründen adının anons edilerek müdür makamına çağrılmasıydı. Daha yolun ortasında fark edilebilir derecede terlemişti bile... Müdür bey güler yüzlü, yumuşak sesli ve konuşurken karşındakini kırmaktan imtina eder hali tavırlı biriydi. Sadık öğretmen, müdür beyi bu özellikleriyle tanımaya rağmen amiri olan bir makama çağrılmasından ve ders esnasında isminin anons edilmesinden mühim ve menfi bir durum olduğunu düşünmekten kendini alamadı. İçleri terlemiş avuçlarından sağdaki ile makam odasının kapısını kavrarken sol eliyle de son bir kez üstüne başına çeki düzen vermeye çalışıyordu. Kapı aralandığında kendisine bakan iki çift gözle karşı karşıya geldi, bunlardan biri her zamanki muhnis tavırlarıyla gülümseyen müdür bey, diğeri ise görünüşüyle iç dünyasını hiçbir zaman yansıtmayan yardımcıydı. Sadık öğretmen, bu resmedilisten; kişilerin fitri seciyelerinin yansımaları değil de tüm resmi kurumların amir tayfasında mevcut olan iyi polis-kötü polis piyesinin sahneleri olduğunu düşünüyordu. İyi kalpli, babacan, kalender ve cömert müdür ile işlerinin yürütülmesinde takipçi olan anlayışsız müdür muavini... Personel, bu gö-

Güzel hikâyeymiş, ilginç. Bunu mutlaka okumalıyım. Müdür, edebiyata ilgisiz kalmamak için böyle demişti belki de... Ama kıssadan hisseyi anlamamış gibi görünmemek için de neden anlattığını sormamıştı. Müdür muavini ise müdürle anlık bir bakışmadan sonra bu vazifenin kendine ait olduğunu hemen anladı.

M. Cihat BATMAZ

rüntüye rağmen iplerini elinde olan kişinin müdür olduğunu bildiği için, kimden çekineceğini bilirdi.

- Sadık hocam, lütfen şöyle buyurun, ne içersiniz çay mı?

Öğretmeni buyur eden sakinleştirici ve samimi bu ses, müdüre aitti. Sorun, bunun ikinci kısmından anlaşıldığı üzere bir şey içilecekse onun çaydan başka alternatifinin olmamasını istiyordu.

- Bir çay içirim, hocam sağ olun. Telaştan boğazı kuruduğu için bunu gayriihtiyari söylemiş olmalıydı.

Müdür bey, çayları söyledi ve gelmesini beklemeden konuya girdi.

- Sadık hocam, seni buraya sınıf mevcurlarını görüşmek için çağırdık. Dersin bitmesini beklemedim; çünkü araya başka konular girecekti ve belki unutacaktım. Biliyorsun senin bir öğrencini üst sınıfa atlattık yaşından dolayı, iki öğrencin de sınıf tekrarına kalmıştı. Sınıf, şimdi 14 kişi görünüyor; diğer şubelerde ise 16 veya 17'şer kişi var. Aslında on kişiye kadar düşebiliyoruz, dokuz kişi olursa sınıfı kapatmamız gerekiyor. Fakat bu haliyle de şubeler arasında sayısal adaletsizlik varmış gibi görünüyor, bu durum bize sıkıntı çıkartabilir.

- Anlıyorum müdür bey. Peki, ne yapabiliriz? Sadık öğretmen, rahatlamıştı, şahsi veya görevi ile ilgili bir sıkıntı yoktu.

- Çok basit, iki şubeden senin sınıfa birer

öğrenci almayı düşünüyorum.

Sadık öğretmen, itiraz eder gibi değil de sadece fikrini beyan etmiş gibi konuşmaya çalıştı.

- Hocam, siz daha iyi bilirsiniz ama bizim sınıfa gelecek öğrenciler, eğer sınıflarında uyumlu tiplerse velileri karşı çıkacaktır, İstemedem sınıf değiştiren çocukların velileri genelde yeni öğretmenlerine düşmanca tavır takınabiliyorlar. Diğer taraftan eğer uyumlu tipler değilse bizim sınıfın düzenini bozacaklardır. Bu da bizim velileri huzursuz edecektir. Huzursuz veliler, benden çok sizin başınızı ağrıtır.

Sadık öğretmenin, kendinden çok müdürün iyiliğini düşündüğünü belirten son cümlesine odadaki kimse inanmadı, Sadık da dâhil...

Müdür bey, hitabını daha da resmileştirerek söylediklerinin bir dost ricası değil, emir telakki edilmesini istiyordu.

-Sayın hocam, bu sayıların dağılımı bizim için sorun teşkil etmez ama bir müfettiş geldiği zaman, dağılımın neden adilane yapılmadığını merak edecektir. Sadık öğretmen, aniden gülümseyerek öyle bir şey dedi ki, müdür bey acaba gayet resmileştirdiği bu konuşmayı tekrar samimi bir zemine çekmeye mi çalışıyor diye düşünmekten kendini alamadı.

- Ölü Canlar'ı okudunuz mu hocam, Gogol'un? Müdür, afallamıştı, müdür muavini de elinde olmadan zoraki yerleştirdiği yüz ifadesini kaybetmiş ve merakla gelecek cümleleri bekliyordu.

- İı şey okumadım galiba, Rus bir yazardı değil mi?

- Evet hocam, Rus, olaylar Rusya'da geçiyor ve bana bir fikir verdi bu kitap.

- Biraz bahseder misiniz? Konuyla alakasını gerçekten merak ettim. Hikâyeyi dinlemek istediğini söyleyen, merakını iyice belli eden müdür yardımcısından başkası değildi.

- Hocam hikâyeye göre Çiçikov diye bir yarı soylu var Rusya taşrasında, kısa boylu tıknaz, kurnaz, içten pazarlıklı; hikâyenin başkahramanı olmasına rağmen aslında tam bir anti kahraman ama konumuz bu değil tabii. Bu adam, yani Çiçikov, Rusya'da şehir şehir dolaşır, toprak sahiplerinin köle kabul edilen köylülerini satın almaktadır. Ne var ki o aldığı köylüler ölmüş olup henüz nüfus kayıtlarından silinmemiş olan kölelerdir. Amacı ise kendisini binlerce köle sahibi gibi gösterip hem büyük miktarda krediler çekmek hem de kendini büyük bir toprak sahibi olarak lanse ederek cemiyet hayatına da itibar kazandırmaktır. Ayrıca köle sayısınca vergi ödeyen toprak sahipleri de bu alışverişten gayet memnundur.

- Yani biz de ölmüş öğrencileri sınıfınıza mı kaydedelim? Bu söz odada kahkahalara sebep oldu. Müdür yardımcısı, yaptığı esprinin karşılık almasından gurur duyarak gözlerini önüne eğdi. Güldükten sonra bir şey yemiş gibi elin azıyla silen müdür bey:

- Güzel hikâyeymiş, ilginç. Bunu mutlaka okumalıyım. Müdür, edebiyata ilgisiz kalmamak için böyle demişti belki de... Ama kissadan hisseyi anlamamış gibi görünmemek için de neden anlattığını sormamıştı. Müdür muavini ise müdürle anlık bir bakışmadan sonra bu vazifenin kendine ait olduğunu hemen anladı.

- Bizim durumumuzla bu olayı nasıl ilişkilendireceğinizi az çok anlamış gibi oldum ama tam da çıkarım yapamıyorum doğrusu.

- Gayet basit hocam, aslında bizim de böyle canlarımız var, ölü değiller çok şükür ama devamsızlık yapıyorlar. Benden daha iyi biliyorsunuz, öğrencilerimiz sürekli devamsızlık yapsa dahi belli bir yaşa gelmeden kayıtlarını okuldan silemiyoruz. Bu öğrencilerden iki tanesini diğer şubelerden benim sınıfa kaydedebiliriz. Böylece hem düzenimiz bozulmamış olur hem de şube sayıları eşitlenmiş olur.

- Bana pek ahlaki gelmedi yani ne bileyim evrakta sahtecilik gibi. Sadık öğretmen, zor anlaşılabilir bir şey anlatmak istemiş gibi toparlanıp elleriyle bir süreyi kaldırıyor gibi yaptı.

- Müdürüm, davranışlarımızın sonuçlarını ahlaki açıdan değerlendirsek duruma göre farklılık gösterirler. Yaptıklarımızı ahlaken görece hale getiren başlıca şeyler ise bu davranışların içeriği değil sonucudur ve ne amaçladığımızdır. Farz-ı misal iki kişi düşünün. Birisi elindeki tozu toprağı silmek için, diğeri sevgi ve şefkatini aktarmak için bir çocuğun başını okşayan iki kişi. Aynı fiili yapıyorlar ama biri ahlak dairesinde müspet bir davranışken diğeri ise gayet menfidir. İşte bizim amacımız ile Çiçikov'un amacı farklı olduğundan, değerlendirmesi de farklı olacaktır.

Kurumun vicdanlı rolünü üstlenmiş müdür bey, görevinin gereği yapmıştı, şimdi kurumun beyni olan müdür muavininin değerlendirmesi bekleniyordu.

- Bence Sadık hoca haklı, zaten sayısal olarak fazladan görünen bu şubeler, sadece kâğıt üzerinde böyle değiller mi? Ha A şubesinde durmuşlar, ha B şubesinde fark göremiyorum. Burada asıl amaç, eğitim öğretimin aksamadan devam etmesini sağlamaksa, devamsız öğrencilerin sınıflarını değiştirmek daha mantıklı görünüyor hocam.

Bu sırada kapı çalmıştı; müdürün "gir" komutuyla içeri giren, çayları getiren hizmetliden başkası değildi.

Hey Kardeşim Bakar mısın!

Beyza Nur KARAKUŞ

Namazın hayatımızdaki yeri ve ona verdiğimiz değer yeterli mi? Peki ya bahanelerimiz? Ortam uyumlu değil, iş, okul, sınavlar, lise, üniversite daha neler neler. Benim çevremde namaz kılmayan yok biliyor musunuz? Namaz kılmayanlar var. Bu iki cümle arasında anlam yönünden hiçbir farklılık göremiyorum ha kılmamışsın ha kılmamışsın ikisi de aynı kapıya çıkıyor. Allah-u Teâla namaz kıldın mı kulum dediğinde kılamadım mı olacak, hadi canım ya gerçekten mi? Kılamadın mı yoksa bahaneler üretip kılmadın mı? Şeytan bize namaz kılma demiyor ki biraz sonra

kılırsın diyor ve biz de biraz sonra kılarım diyoruz zamanın nasıl geçtiğini anlamadan namazımızın vakti geçiveriyor. Bu sırada peygamber efendimizin bir hadisi geliyor aklıma "Erteleyenler helak oldu". Şu zamanın en büyük sorunlarından biriside ezanlı semtlerin namazsız nesilleri... Ya gerçekten anlamıyorum namaz kılmak bu kadar zor mu? Dinin ilk emri olan Namaz! Namazını kılmayanın, namazını düzene sokmayanının imanında problem vardır. Tabi

Peygamber efendimizi düşünün o mübarek ayakları şişene kadar namaz kıliyordu cennetlik olmasına rağmen. Biz ise onun yan gelip yatan ümmetleri. Neyine güvenirsin ki cennetlik misin? Hiç yakışıyor mu bir Müslümana? Günde bir saat, haftada yedi saat, ayda bir gün, senede on iki gün. Namaz çok mu? Misal sabah namazı uykuyu en tatlı yerinde bölüp Allah'ın aldığı yoklamada bende buradayım demektir.

biz İslam'ı kolay bulduk, bize rahat geldi, nasıl olsa Müslüman ülkede yaşıyoruz dinmeyen ezanlarımız var. Biz bir Bedir savaşı, bir Uhud savaşı görmedik ki! Savaş görmemiş bir milletin çocuklarıyız. İnsanlar nasıl çirkinleşir bunu anlayamayız, cehennem nasıldır anlayamayız. Arakan, Halep, Afganistan, Suriye ve daha nice savaş altında olan milletler buradaki Müslümanları düşünün Müslüman olmanın bedelini ödüyorlar. Bizimse namaz kılacak imkânlarımız varken namaz kılacak vaktimiz yok, ne kadar acı verici bir şey. Bu mudur kulluk?

Şeytanda bizim gibi Allah'a inanıyor ama secde etmiyor. Ne farkımız kaldı ki şeytandan bir düşünün isterim. Bu nasıl nefistir yahu! Firavun gibi yaptık nefsimizi krala dönüştürdük. Firavunda kraldı şimdi ise müzede bir eşya olarak sergileniyor. Sende namaz kılmayarak bu hale geleceksin kardeşim hiç merak etme. Namaz kılmamak bir Müslümanın kendisine yapabileceği en büyük zulümdür. Namazı kaybeden dinini kaybetti.

Peygamber efendimizi düşünün o mübarek ayakları şişene kadar namaz kılıyordu cennetlik olmasına rağmen. Biz ise onun yan gelip yatan ümmetleri. Neyine güvenirsin ki cennetlik misin? Hiç yakışıyor mu bir Müslümana? Günde bir saat, haftada yedi saat, ayda bir gün, senede on iki gün. Namaz çok mu? Misal sabah namazı uykuyu en tatlı yerinde bölüp Allah'ın aldığı yoklamada bende buradayım demektir. Sabah namazı şahitlidir, sabah namazı zordur ama zor şeylerin kazancıda çoktur. Sabah namazı yoklamasında 'Bende buradayım' diyene ne mutlu. Her gün beş defa dizini büküp alnını dayayacağı bir sevgilisi olmalı insanın dünya başka türlü çekilmiyor çünkü. Hani derler ya ayağın toprağa basınca stres alır diye sen birde seccadeye basmayı dene eminim çok şaşıracaksın. Namaz kılan bir ateist düşünün ne kadar saçma işte bir Müslümanın namaz kılmaması da böyle saçma be kardeşim. Ne bilsin namaz kılmayan aşkın tadını! Birde namazdan sonra seccadeye fısıldadığımız dualarımız var ya ne kadar kıymetli. Sen seccadeye fısıldıyorsun sesin Arş-ı Aladan duyuluyor. Kaç vakit daha namaz hakkımız kaldı bilmiyorum ama bu günün sonunda beş vakit daha eksilecek. Günde beş defa huzuruna ça-

ğırıldı, gitmedin, hani seviyordun, emin misin? Düşünsene Allah'a secde etmeden uyuyorsun birden gözlerini açıyorsun ve mezarında uyanıyorsun. Ne kadar korkunç ve ürpertici bir şey Allah-u Teâla bize böyle ölümler nasip etmesin inşaallah. Birde şu var sabahın körü ve sabahın nuru arasında dört rekâtlık ince bir çizgi vardır, bunu anlayabilen Müslümanı Allah'ın katında bir düşünün, ne kadar kıymetli. Namaz nasıl güzel bir şey kardeşim hala anlamadın mı? Dünyanın yorucu, sıkıcı işlerinden bir an olsun kurtulmak nefes almaktır. Dünyada secdesi çok olanın ahirette başı dik olur unutma! Ezan okunuyor, namaz vakti Rabbin seni çağırıyor 'Hayye ales-selah' haydi namaza diyor. Ya hu kardeşim Müslümanın rütbesi anlındaki secde izidir. Kalk abdestini al namazını kıl. Şu dünyada kimsenin bulamadığı huzuru arayacak değiliz, kalkar abdest alır huzurda eğiliriz. Ve son sözlerime gelirken şunu da eklemek istiyorum senaryosunda namaz olmayan bir hayat filmi mutlu bitmez.

Ümmeti İntifada Diriltir

Mücahid Aydın ASLANTAŞ

Kudüs'te, Aksa'da canım var benim.
Her karışında kanım var benim.
Ey pusulası şaşmış onursuz Yahudi,
O topraklarda kutsalım var benim.

Filistinli çocukların göz bebeğinde.
Attıkları zaman taşların ebaabilinde.
İntifadanın bayram eğlencesinde,
Bir parçam var, bir yarım var benim.

Uyusun dünya uyumazken çocuklar.
Binlerce onursuzluğa bir anne ağlar.
Bir çocuk düşer toprağa filizleri sular.
Her filizde namusum var, arım var benim.

Bir anne ki oğulları şehit düşünce,
Bayram eder ne kahr ne kötü düşünce.
Cepheye şehit olsun diye gönderince,
Çaresizliğime ahu zarım var benim.

Aksa gönülde kapanmayan yaradır.
Umursamaz her yürek için bir karadır.
Bu emanetin hesabı her Müslümanadır.
Suskun yüreğime ahım var benim.
Ey Kudüs, sen ki intifadanın başkenti.
Dirilt tekrar çocuklarınla ümmeti.
Öfkeni bilen ve yaşat Yahudi'ye zilleti.
Sen varsan umudum, afakım var benim.

YÂR AKSA!

Fatih PALA
fatihpalafatih@gmail.com

dengin yok
zulme mukavemette!

toprağından emer
direnışı evlatların,
emekler ve büyürler,
direnc damarlarında
omuzlarında sevda!

hürriyet şarkını
söken şafakla
okurlar yeryüzüne
ve cümle umarsızlara!

yollar ve kollar
hesabınla tutuşur,
koşuşur sana süvariler,
seni kıymetlendiren sözler
dimağımızda taptaze,
üç mescidin içinde
ayrı bir güçsün sen!

yiğitlerin pervane,
etrafında sapa-sağlam kenetli
ve kalpler sekinetli,
doğarken fedaya hazır

hepsi koca hepsi dertli!

devasa mesajın
zihinlere sızmalı
ve kanatmalı, yırtmalı
tüm hücrelerini körlenmiş beyinle-
rin!

gevren mübarek
hem de zeytin seli,
sana yürüdü Rasul
bir gece hem de apaydınlık

söz bize
köz sana düşer,
düşen bir dünyadır
asırlar kat edip gelen!

ama kasem olsun ki
sensiz dualar en sona kalır
özgür nefesin için
yalvarırız Yaradan'a!

Ey Aksa! Yâr Aksa!
bir meşale yaksan
ve kalksa kıyama bütün bir dünya!